

Și am scris eu, Dumitru, în luna lui Fevruarie 2 zile, dela Adam ani 7102 <1594>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Slobozia lui Enache, nr. 314, f. 386.

Copie rom.

Data nesigură din pricina lui Sibiu log., mort înainte de 1593.

114

1594 (7102) Februarie 19, București.

Cu mila lui dumn<e>zeu, eu Mihail vo'vod și domnă a toată Țar<a> Rum<ă>nească, feciorul marelui și preabunului Pătrașco voivod. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei și dumneze<e>știi mănăstiri ce să chiamă Coșună dă l'ngă Craiova, unde iaste hramul sfântului arhieru făcătorul de minuni, Nicolaie al Mir<a> Lichiei, ca să-i fie lui satul Cornățelul tot, cu tot hotarul din câmpu, din pădure și din apă, pentru că au acest sat de moștenire al Marcii post. din Șătoaia. Iar după aciia, Marce post., el au fost miluit pre o slug<ă> a lui, anum<e> Stan Visul, pentru bună și credincioas<ă> slujbă, care i-au slujătū prin țări striine și au stăpănitū Stan Visul acestū satū în pacia din zilele rap<o>satului Pătru voievod, feciorul Mircii voivod, păn<ă> în zilile bătrănelui, răposatului Alixandru voivod.

Iar într'acia, [ia] Stan Visul, el au vândut jumătate dintru acestū satū, Cornățel, lui Stan log<ofă>t din.....¹⁾, iar ciiialtă jumătate de sat, el au vândut-o jupanului Stepan cluc<er> și au stăpănit-o Stan log. și jupăn Stepan accialantă jum<ă>tate de satū, amândoi dinpreun<ă>, pân s'au întânplat lui Stepan clucer de i-au dat domnia sa Alixandru voivod, de l-au pus mare ban Craiovei. Deci, cându au venit la scaunul Craiovei, iar el au cugetat întru sine bun cuget al lui dumn<e>zeu, iar cu vrere lui dumn<e>zeu să facă această sfântă, dumn<e>-zească m<ănă>stire de s'au zis mai sus. Și au datū și au pus la sfânta mănăstire a lui părți toate.

Iar într'acia, Stepanū cluc<er>, el s'au tocmitū cu Stan logofăt și au făcut schimbu, de au datū Stepan cluc<er> lui Stan log<ofă>t satul Dragomireștii pentru această jumătate de satū din Cornățel și au datū lui Stepan cluc<er> tot satul Cornățelul.

Iar du<pă> aciia, lui Stan i s'au întâmplat moarte, iar feciorul lui Hamza log<ofă>t l-au apucat pribegia. Deci călugării, ei tot au stăpănitū satul Cornățelul deplin, până acum, în zilile domniei mele, cându m'au dăruițū domnu dumn<e>zeu cu domnia și cu ste<a>gul în Țara Rumănească. Și am șazut însum<i> domnia mea în scaunul domniei mele, iar sluga domniei mele Hamza log<ofă>t, iar el n'au

¹⁾ loc alb în text.

stăp<ă>nit satul Dragomireștii cu înpăcare și cu odihnă, ci s'au luat satul lui dela mâna lui, precum era de moștenire.

Iar după acia, Hamza log<ofă>t, sluga domnii mele, el au avut păr<ă> cu călugării dela sfânta măn<ă>stire înainte domnii mele pentru satul Cornățelul, însă pentru jum<ă>tate de sat. Iar într'ăia, domnia mea am căutat și am judecat, pre dreptate și pre lege lui dumnezeu, cu toți cinstiții dreg<ă>torii domnii mele și am văzut și am cetit.¹⁾ Insum și carte lui Stepan clucer de schimbare, cum că au schimbat cu Stan log<ofă>t, tatăl allui Hamza log<ofă>t, de au dat Stan log<ofă>t jumătat<e> de sat din Cornățel lui Stepan clucer, iar Stepan clucer au dat satul Dragomireștii lui Stan log<ofă>t și l-au luat dela d'nsul. Deci s'au sculat să ia această slugă a domnii mele jum<ă>tate din satul din Cornățel. Și au rămas călugării de lege dinnaintia domnii mele. Iar într'accia, domnia mea dacă am văzut că încă s'au luat jum<ă>tate din satul dela sfânta mănăstire și au lipsit sfânta mănăstiri de hrană.

Iar domnia mea am luat ace jum<ă>tate de sat dela slugă domnii mele Hamza log<ofă>t de am dat-o și am adaos iar la sfânta mănăstire, pentru sufletul domnii mele și a părinților domnii mele, ca să fie sfinteii mănăstiri de întărire, iar călugărilor celor ce lăcuesc într'ansa întru hrană, iar domnii mele vecinică poménire. Și am dat insum domnia mea slugii domnii mele, Hamza log<ofă>t 7000 de aspri de am cumpărat-o delă dânsul și l-am dat sfinteii mănăstiri, ca să fie sat de moștenire și ohabnic și de nimén să fie clătit, peste zisa domnii mele.

Că iată și mărturie am pus domnia mea: jup<an> Mitre marele vornic, jup<an> Andrei marele log<ofă>t și jup<an> Pangratie vist. și Dumitrache spăt. și: Pană com<i>s și Sărbul stol<ni>c și Manta pah. și Coce marele post. Și Andrei marele logofăt ispravnic.

Și eu, Marco, am scris în scaunul Buc<u>reștilor, Fev<ruarie> 19 zile, l<ea>t 7102 <1594>.

Arh. St. Buc., Condica M-rii Bucovățu, nr. 722, f. 349 v. 350.
Trad. rom.

115

1594 (7102) Februarie 20, București.

Cu mila lui dumnezeu, Io Mihail voivod și domnu a toată Țara Rumănească, feciorul marelui și preabunului și milostivului, răposatului Pătrașco voivod. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele sfinteii și dumnezeiești mănăstiri ce să chiamă Coșuna, de lângă Craiova, unde iaste hramul sfântului făcătoriu de minuni, Nicolae al Mir<u> Lichiei, ca să-i fie 2 vii, una la satul Smărdășteful, iar alta la satul Priseaca, pentru că această mai sus numită vie din Smăr-

¹⁾ loc alb in text.

dășteț a fost dreaptă vie a lui Dragomir din Smărdășteț, deci însumi o am cumpărat domniia mea dela Dragomir, drept 7.000 de aspri gata. Iar ceialaltă vie au fost făcută de domniia mea; iar locul aceștii vii l-am cumpărat domniia mea dela Tatomir și dela vecinii lui și dela toț<i> frații lui, drept 4.500 de aspri gata, încă mai dinainte vrême, când am fost domniia mea mare ban în Craiova.

Iar după<ă> acéia, când s'au întâmplat domniei méle prebegie dela Craiova, am trimis însumi domniia mea, de am chiebat părinții călugări dela sf nta măn<ă>stire ce s'au numit mai sus, de am dat și am adaos domniia mea aceste vii ce s'au zismai sus la sfânta măn<ă>stire și am făcut domniia mea atunci: cartea domniei méle sfintei măn<ă>stiri, ca să stăpânească aceste vii până voi veni domniia mea din prebegie.

Iar după acéia, s'au întâmplat domniei méle, de m'au miluit domnul d<u>mnezeu și cinstitul împărat cu domniia și cu steagul în Țara Rumânească și am venit însumi domniia mea în scaunul domnii méle, în București. Am cugetat domniia mea din banc get, ca să miluescu și să întărescu sfânta mănăstire cu ce ne-au dat nouă domnul, ca să dăm casei lui d<umne>zeu. Și iar am chemat domnia mea pe părinții călugări dela sf nta măn<ă>stire ce s'au zis mai sus, de am dat domniia mea și am adaos acéste mai sus zise vii la sfânta mănăstire, ca să fie sfintei măn<ă>stirii de întărire, iar călugărilor ce lăcuescu într'ansa de hrană, iar domniei méle pururea pomenire și părinților domniei mele.

Și încă și mare blestem am lăsat domniia mea, după mērgerea d<o>mnici méle de aicea: iar pe cine va alége d<o>mnul d<u>mnezeu să fie stăpîn Țării Rumânești sau din rodul inimii, fiii domniei méle, sau din alte neamuri și va vrea, de va cinsti cartea domnii méle și de o va înoiși o va întări, pre acesta domnul d<umne>zeu să cinstească trupul lui aicea, iar sufletul lui în veacul ce va să fie și să stea de-a dreapta. Iar cine va strica și va călca pomana domniei méle, pre acesta d<o>mnul d<umne>zeu să bată aicea trupul lui, iar sufletul lui în veacul ce va să fie și să aibă odihnă cu Iuda și cu Aria și cu alții carii au strigat la H<risto>s dumnezeu: «ia-l, ia-l răstignéște-l pre el, sângele lui asupra noastră și a feciorilor noștri» și să fie proklet de 318 sfinți părinți, carii <ce> au fost în Nicheia.

Că iată și mărturii am pus domnia mea: jupan Mitrea mare vor<nic> și Andrei log<o>f<ătu> și Pangrat vist. și Dumitrache spăt. și Manta păharnic, și Sirbul stol. și Coci mare post. Și cu ¹⁾ Andreiu log<o>f<ăt>.

Și am scrisu Hamza logofăt, în scaunul cetății București, Fevruarie 20 zile, leat 17102 <1594>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Bucovățu, nr. 722, f. 301-302.

Trad. rom.

¹⁾ în loc. de: «ispravnic».

1594 (7102) Februarie 20, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și răposatului Io Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, lui Pârvul logofăt și cu fiii săi, câți dumnezeu îi va da ca să-i fie ocină la Sălătruc, partea lui Dumitru și a lui Șârbu din Dăngești, toată, oricât se va alege, din câmp și din pădure și din apă și din vatra satului și de pretutindeni și de peste tot hotarul, pentru că au venit boierii mai sus ziși singuri înaintea domniei mele, de au dat și au schimbat cu sluga mai sus zisă a domniei mele, jupan Pârvul logofăt partea lor dela Sălătruc, toată, ca să fie a lui Pârvul logofăt. Iar sluga domniei mele Pârvul logofăt, el a dat partea lui din satul Pereni, toată, lui Dumitru și lui Șârbu din Dăngești, dar mai ales părțile care au fost ale lui Dumitru și Stanciul din Rudeni. Și au schimbat acești boieri mai sus ziși cu sluga domniei mele, Pârvul logofăt, de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor din jurul locului și din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea slugii domniei mele, lui Pârvul logofăt, ca să-i fie ocina mai sus zisă dela Sălătruc de ohabă, lui și fiilor și nepoților și strănepoților lui și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori am pus domnia mea: jupan Mîtea mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și jupan Dumitrache mare spătar și jupan Pangrație mare vistier și jupan Pană mare comis și jupan Sârbul mare stolnic și jupan Manta mare paharnic și jupan Coci mare postelnic. Și ispravnic Andrei mare logofăt.

Și eu, Stan, am scris în cetatea de scaun București, luna Februarie 20 zile, cursul anilor dela Adam, în anul 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1524.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. dela sfârșitul sec. XVIII.

1594 (7102) Februarie 25, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io <Mihail voevod și domn>¹⁾ a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii <domniei mele>¹⁾ Stanciul din Rătești și cu frații lui, anume Manea și Dobromir și cu fiii lor, câți le va lăsa dumnezeu, ca să le fie o moară.....¹⁾, pentru că este a lor de moștenire.

¹⁾ loc rupt în orig.

Iar apoi, Stanciul și frații lui mai sus ziși, Manea și Dobromir, au avut pâra înaintea lui Alexandru voevod <delă Spahiul și delă Slavul pentru acea moară. Și așa a pârît Spahiul că a cumpărat delă tot satul Sărății, cu 4500 aspri. Iar întru aceia, <Alexandru>¹⁾ voevod a cercetat și a judecat, după dreptate și după legea lui dumnezeu și cu toți cinstiții dregători din divanul domniei lui și le-a dat 6 megiași, oameni buni din jurul locului, pe răvaș, să le fie tocmelnici, cum vor găsi după dreptate cu sufletele lor, așa să-i tocmească. Astfel, întru aceia, <acei 6>¹⁾ megiași, ei au cercetat și au adevărit că acel vad de moară mai sus zis a fost de moștenire al lui Stanciul și al fraților lui, care sunt mai sus ziși și nu a <plătit Spahiul>¹⁾ acei 4500 aspri pe acea moară, cum a spus înaintea lui Alexandru voevod, ci a dat numai 9<60> aspri. Și a rămas Spahiul atunci <de lege> dinaintea lui Alexandru voevod. Și au dat acei 6 megiași cu sufletele lor, să fie volnici Stanciul și cu frații lui să lepede înapoi acei <960 aspri, pe care>¹⁾ i-a dat Spahiul¹⁾ pentru că este acel vad de moară al lui Stanciul și al fraților lui, care sunt mai sus ziși. Și a fost în mijlocul a două mori.¹⁾ Stanciul și cu frații săi nu au dat numai 960 aspri <în>¹⁾ mâna lui Spahiul, ci i-au dat 1700 aspri dinaintea lui Alexandru voevod, pentru munca ce a <făcut la>¹⁾ acel vad. Și au luat Stanciul cu frații săi și răvașul pentru acei 6 megiași delă<.¹⁾ Și a rămas Spahiul¹⁾> de judecată și de lege dinaintea lui Alexandru voevod. Însă să se știe că a dat Stanciul singur jumătate din acei aspri.¹⁾

.....
să țină jumătate din acea <moară iar Manea>¹⁾ și Dobromir să țină cealaltă jumătate, cum au dat și asprii.

Iar apoi, iar a cumpărat Stanciul ocină la Vadul Sării, care¹⁾ jumătate de peste tot hotarul, oricât se va alege, din câmp și din pădure și din apă și cu cumpărătura lui Neagul delă So.¹⁾ pentru că a cumpărat Neagul delă Nora. Însă să se știe, în lung delă Lopatna până la sarea lui Vâlcă; pentru că a cumpărat Stanciul delă Neagul cu.¹⁾ Și iar a cumpărat Stanciul din pădurea de ocină a lui Bălase din B.¹⁾ stânjeni 24, cu 100 aspri, însă în lung delă apa Lopatnei.

Și au vândut acești numiți oameni aceste ocine care sunt mai sus zise, de a lor bună voie și cu știrea tuturor fraților lor și cu știrea megiașilor din jurul locului, din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui Stanciul aceste mai sus zise ocine, ca să-i fie ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui și de nimeni neclîntit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori <punem>¹⁾ domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Andronie mare vistier și Dumitrache.¹⁾

¹⁾ loc rupt în orig.

mare comis și Sărbul mare stolnic și Manta mare paharnic și jupan Coci mare postelnic. Și ispravnic Andrei mare logofăt.

Și eu, Mușat <am scris>¹⁾ în cetatea de scaun în București, luna Februarie 25 zile în cursul anilor dela Adam, până acum în anul 7102 <1594>.

† Io Mihail vovod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., Donații, LVIII/5.

Orig. slav, hârtie, rupt, pecete aplicată, căzută.

118

1594 (7102) Martie 4.

† Cu mila lui dumnezeu, Io Mihail vovod și domnu a toată Țara Rumănească. Dat-am domnia mea această poruncă a domnii mele lui Pătru Văcărescu și lui Dan și Dragoli și lui Stan și Cozmei și cu feciorii lor, căți Dumnezeu le va dărui, ca să-i fie lui moșie la satul Hlemna, tot, duprește tot hotarul.

Însă să se știe hotarul: din apa Jăiului, pre Valé Pietroei, până la cale Brestei și pre piscul Sărbătoarei, pre drumul cel bătrân până la gura părailor, pre calea Diului, până la Piscul Rumânilor și până în apa Jăiului, pentru că această mai sus zisă moșie au fost de baștină a banului Părvul și a Barbului banul din Craiova, ce au fost miluit pre aceste slugi ce s'au zis mai sus cu această moșie, încă mai dinainte vreme, din zilile lui Basarab vovod, pentru drept și credincioasă slujbă ce au slujit și cu vărsare de sânge. Și de atunci tot au stăpănit până acum și au fost tot în pace cu această moșie care se cheamă Hlemna și n'au avut de către nimeni nicio băntuială nicicum. Ci după aceea, am văzut domnia mea bătrâne cărți dela alți răpasați domni, carte răposatului Basarab vovod, veche și stricat și spart și carte răposatului Pătru vovod, fratele domnii sale. Așajdere înoin și am întărit acele cărți cu această carte a domnii mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui Pătru Văcărescu și lui Dan și Dragoli și lu Stan și Cozmii, ca să le fie lor moșie ohamnică, fiilor lor și nepoșilor și de către nimeni să nu se teamă, după zisa domnii mele.

Iată și mărturii am pus domnia mea: Dumitru²⁾ mare vornic și jupan³⁾ și jupan³⁾ Mart 4 zile, 7102 <1594>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Bucovătu, nr. 722, f. 476.
Trad. rom.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ în loc de: Mitrea.

³⁾ loc alb în text.

1594 — 1599 > Martie 8.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei, dumnezeieștii mănăstiri dela Argeș, unde este hramul uspenia preacuratei născătoarei de Dumnezeu, ca să fie volnici călugării să-și fie judecata și să-și ia vama orașenilor, cât este tot venitul orașului, pentrucă am dat domnia mea și am miluit sfânta mănăstire, cum a fost dat și de Mihnea voevod.

Iar voi, banilor din județul Argeș, din vreme ce veți vedea această carte a domniei mele, voi să vă feriți de oraș, niciun amestec să nu aveți cu orașul numai să judecați țara ¹⁾; iar orașul să-l lăsați în pace, pentrucă așa este porunca domniei mele. Altfel să nu fie, după zisa domniei mele.

Ispravnic, însăși zisa domniei mele.

A scris Gherghhe, luna Martie 8 zile.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1525.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1916, altă trad. rom., ibid., cu data Noembrie 8, M-rea Argeș, LXIX/8.

Datat din domnia lui Mihai Viteazul în Țara Românească.

120

1594 (7102) Martie 26.

† *In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh*, amin.

Adecă eu, erei popa Ang<he>lu, făcut-am această a mea scrisoare, ca să fie de mare credință la mâna nepotu-miu Ang<he>lu din Ol<ă>nești, cumu s<ă> știe că nefăcându eu coconi de trupul meu și nerămându nime de noi, nici frate, nici nime, fără numai de nepotu-miu An[g]g<he>lu dinu Ol<ă>nești, socotit-am dintru inimă mea și am datu toată partea mea de moșie dinu Sărăcinești, oare câtă se va afla de preste tot hotarul și cu cumpărătura ce am cumpăratu, ca să-i fie moșieia lui și ficioriloru lui, nepo[po]țiloru, strenepoțiloru, ca să-mi fie și mie pomean<ă> și părințiloru miei. Si am datu și cărțile de moșie la mâna nepotu-miu lu Ang<he>lu, denaintea părintelui episcop<u>lui Teofil și a mulți boiari.

Iară cine să va scula, oricarel<e> dinu neamul nostru, să nu aibă treabă cu această moșie ci om datu nepotu-miu lu Ang<he>lu și s<ă> fie afurisitū și anatima de 318 *sfinți părinți care sunt la Nicheia* și s<ă> aibă parte cu Iuda și cu Ariia la un loc.

¹⁾. • hora • în orig.

Semnele și pietril<e> să putrezească, iară trupul aceluia să stea *acolo* până în <jude>cată.

Și pentru credința mii-amu pus mai jos iscălitura să s<ă> creaze și peceté.

Scris luna M<art> 26 zile, văleat 7102 <1594>.

† Erei pop<a> Ang<he>lă.

† Teofilu episcop *al Râmnicului*.

Steful pcst. mărt.

Radul Holbescul mărt.

Voico cel bătrân *din Râmnic*.

Eu pop<a> Iano mărturie.

Acad. R.P.R., CLXXXVIII/11.

Orig. rom., rupt.

Cu o copie chirilică defectuoasă, din sec. XIX.

121

<1594—1599> Martie 29.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Scrie domnia mea boierului domniei mele Nan ban cu tovarășii ²⁾ săi dela Ocna Mare. Și după aceasta, vă spun domnia mea, ca din vremea în care veți vedea această carte a domniei mele, iar voi să căutați să dați merticul de sare al sfintei mânăstiri Tismana, cum a fost și mai dinainte vreme. Nimic să nu le opriți, nici să vi se pară că domnia mea voi apuca acele mertice în seama domniei mele, pentrucă nu am vândut domnia mea merticele sfintei mânăstiri; deaceia, să nu i le turburați.

Aceasta vă spune domnia mea. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele. Ispravnic însăși zisa domniei mele.

Am scris eu, Dumitru, luna Martie 29 zile.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R.P.R., CXXX/142.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. la Arh. St. Buc., ms. 329, f. 128.

Datat din domnia lui Mihai Viteazul în țara Românească.

122

1594 (7102) Martie 30.

Scris-am eu, Andrei și eu, Petriman, feciorii Vladului lui Bobe, acest al nostru zapis, să fie la mâna popei lui Gherghie *din* Săcuiani, cum să știe că i-am

• drujini • în orig.

vândut partea noastră de curătură dă în sus la Vadul lui Bădici și o am vândut de a noastră bună voe pre bani gata 240, să-i fie lui moșie stătătoare în veci, lui și feciorilor lui.

Și s'au întâmplat la tocmeala noastră mulți oameni buni: Stancul postelnicul și Stanciul postelnic și Stoian și fratele Necula și fratele Dragomir.

Și pentru credință mi-am pus și degetul.

Și s'au scris în luna lui Martie 30 zile, văleat 7102 <1594>.

Eu Andrei Petriman.

Arh. St. Buc., Condicta Mitrop. T. Rom., nr. 134, f. 121.

Trad. rom.

123

1594 (7102) Aprilie 3, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și răposatului Io Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele jupan Stănilă postelnic și cu fiii săi, câți Dumnezeu îi va da, ca să-i fie ocină în Vâlcănești și în Braloștița și în Salce, partea mătușii sale jupanița Caplea, toată, oricât se va alege, din câmp și din pădure și de pretutindeni, pentru că îi este veche și dreaptă ocină și moștenire a lui dela mătușa sa jupanița Caplea. Astfel jupanița Caplea, ea fii din trupul ei n'a făcut cu soțul ei Calotă postelnic, ci la moartea ei a lăsat toată partea ei din Vâlcănești și în Braloștița și în Salce, nepoșilor săi Dumitru și Stănilă postelnici, pentru că ei i-au fost în loc de fii, ca să aibă pomană în urma ei. Iar Calotă postelnic n'a avut nicio treabă cu partea jupaniței lui, Caplea.

Iar după aceea, Calotă postelnic, pentru mare frică și nevoie ce a avut în zilele lui Alexandru voevod, el a dat toate averile și satele sale lui Dragomir vornic. Iar întru aceasta, Dragomir vornic, pentru acele sate ale lui Calotă postelnic, care i-au fost închinat lui, iar el a cotropit și părțile jupaniței Caplea din Vâlcănești și din Braloștița și din Salce.

Iar după aceea, când a fost în zilele lui Mihnea voevod, iar boierii domniei mele Dumitru și Stănilă postelnici, ei au căzut înaintea domniei lui, de s'au jeluț că Dragomir vornic le ține cu sila dedina lor, partea jupaniței Caplea mai sus zisă. Iar întru aceasta, Mihnea voevod a întrebat pe Dragomir vornic, pentru ce nu le dă dedina lor la mâna lor, iar Dragomir vornic așa a zis înaintea lui Mihnea voevod că a cheltuit pentru datoria lui Calotă postelnic 7000 aspri; astfel, să-i dea asprii la mâna lui și să-și stăpâniască dedina lor. Iar întru aceasta, Dumitru și Stănilă postelnici au luat 7000 aspri dela gelepi cu camătă, de i-au dat în mâna lui Dragomir vornic dinaintea lui Mihnea voevod. Astfel, întru aceasta, Mihnea

voevod le-a făcut carte de ocină pe dedina lor, pe părțile jupaniței Caplea, mătușa lor. Și a rămas Dragomir vornic de lege dinaintea lui Mihnea voevod.

Iar după aceea, când a fost în zilele lui Mihnea voevod a doua oară, după moartea lui Dragomir vornic, iar Pătru spătar n'a lăsat cum a rânduit tatăl său Dragomir vornic, ci a trimis cu multă laudă și a zis că-l va pune pe Stănilă postelnic în țeară și nu are nicio treabă cu acele ocine și a lăsat Stănilă postelnic din cauza acestei frici.

Iar după aceea, când a fost în zilele lui Ștefan voevod, iar Stănilă postelnic s'a jeluț înaintea domniei lui, cum s'a zis mai sus și că îi ține cu sila Pătru spătar dedina lui, părților mătușii sale Caplea, mai sus zisă. Și s'au pârīt de față înaintea lui Ștefan voevod. Astfel, întru aceasta, Pătru spătar, el a pus lui Stănilă postelnic 12 boieri, să jure că mătușa sa Caplea n'a închinat <ocina> tatălui lui, Dragomir vornic și a pus soroc ziua la nașterea născătoarei de dumnezeu. Iar Stănilă postelnic, el a venit cu acei 12 boieri cu 2 săptămâni înainte de ziua sorocului, ca să jure. Astfel întru aceasta, Pătru spătar, dacă a văzut că sta Stănilă postelnic cu legea să jure, iar el a fugit acasă și n'a vrut să jure, ci a șezut Stănilă postelnic cu acei 12 boieri o săptămână întreagă. Iar întru aceasta, Stănilă postelnic a dat știre domniei lui, că este o săptămână de când stă cu legea să jure și nu vrea Pătru să-i jure. Iar întru aceasta, domnia lui a trimis pe Drăghici postelnic la Pătru spătar, să vină să-i jure pe acei 12 boieri <și>, dacă poate, el să ia 24 boieri. Iar el n'a vrut să vină. Și a doua oară a trimis pe Dobre vornic și iar n'a vrut să vină. Și a treia oară pe Stan portar și iar n'a vrut să vină, ci a fugit. Iar întru aceasta, domnia lui a văzut că din cauza urii a făcut ca Stănilă postelnic să nu poată să jure. Iar domnia lui a chemat pe Stănilă postelnic cu acei 12 boieri și a dat pe Iane fost mare portar, de i-a jurat pe acei 12 boieri la biserică, pe sfânta evanghelie, că n'a închinat mătușa sa Caplea lui Dragomir vornic. Și a rămas Pătru spătar de lege dinaintea lui Ștefan voevod.

Iar după aceea, când a fost acum, în zilele domniei mele, iar Stănilă postelnic iar a stat să se pârască de față cu Pătru spătar înaintea domniei mele. Și așa a zis Pătru spătar către domnia mea că n'a știut când a jurat <cu> acei 12 boieri ai lui Stănilă postelnic. Astfel au scos amândouă cărțile lor de dedină și de închinare și le-am citit domnia mea. Astfel am văzut cartea fratelui domniei mele, Petru voevod, de rămas și cartea lui Mihnea voevod, iar de rămas și că n'a închinat jupanița Caplea partea ei lui Dragomir vornic și cartea lui Ștefan voevod, că a jurat Stănilă postelnic cu 12 boieri. Și am adevărit domnia mea cu toți dregătorii domniei mele, că nu are Pătru spătar nicio treabă cu acele ocine. Și după aceea, a jurat Stănilă postelnic și înaintea domniei mele cu acei 12 boieri. Astfel Pătru spătar, el a dat cărțile sale lui Stănilă postelnic, cartea lui Alexandru voevod și a lui Mihnea voevod și s'a jurat înaintea domniei mele pe sfânta evanghelie, că nu are altă carte ascunsă.

Astfel am dat domnia mea lui Stănila postelnic, ca să-i fie ocină de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților lui și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele. Dacă va scoate cândva Pătru spătar vreo carte, să stea mincinoasă înaintea acestei cărți a domniei mele.

Și încă și blestem am pus domnia mea: cine va rupe această judecată și carte a domniei mele, să fie de trei ori blestemat de 318 părinți care sunt la Nicheia.

Iată și martori am pus domnia mea: jupan Mîtea mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Pangratie vistier și Dumitrachi spătar și Sărbul stolnic și Pană comis și Manta paharnic și Coci mare postelnic. Ispravnic Andrei mare logofăt.

Și eu, Stan, am scris în cetatea de scaun București, luna Aprilie 3 zile, ani curgători dela Adam, în anul 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CCI/9.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

124

<1594—1599> Aprilie 3.

Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei, dumnezeestii mănăstiri nunită dela Argeș, unde este hramul uspenia preasfintei născătoare de dumnezeu, ca să fie volnici călugării sfintei mănăstiri cu această carte a domniei mele, să ție judecata cum a fost înainte vreme și vama orașului. Pentru aceasta, am văzut domnia mea cărțile dela alți domni dinainte vreme, care au miluit sfânta mănăstire.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea sfintei mănăstiri să ție judecata și vama orașului.

Iar voi, banii județului Argeș, din vreme ce veți vedea această carte a domniei mele, iar voi să vă feriți de oraș, niciun amestec să nu aveți cu orașul, numai să judecați țara ¹⁾, iar orașul să-l lăsați în pace, pentru că așa este porunca domniei mele. Altfel să nu fie, după zisa domniei mele.

Ispravnic însăși zisa domniei mele.

Scris în luna Aprilie 3 zile. Am scris eu, Radul.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1526.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom din 1912.

Datat din domnia lui Mihai Viteazul în Țara Românească.

¹⁾ « hora » în orig.

<1594—1599> Aprilie 7.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii mele satului Vârvorul, ca să fie în pace și slobozi de vinerici, să nu de vinericiul domnesc, ci numa să dea vinerici la sfânta mănăstire dela Coșuna, pentrucă am dăruit și am miluit domniia mea pe sfânta dumnezeiască mănăstire ce să numește Coșuna, unde iaste hramul ierarhului și făcătorii-lui de minuni Nicolae, ca să fie domnii mele pomenire în veci.

Pentru aceasta, niminia să nu cutéze a băntui înaintea aceștii cărți a domnii mele. Și într'alt chip să nu fie, după cuvântul domnii mele.

Și ispravnic săngur domniia mea am zis.

Și am scris eu, Stoica, în luna lui Aprilie 7 zile. (Fără leat)¹⁾.

Io Mihail voevod.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Bucovătu, nr. 443, f. 16.

Trad. rom.

Datat din domnia lui Mihai Viteazul în Țara Românească.

126

1594 (7102) Aprilie 12, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Io Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Nan gramatic din Bârzești și cu fiii lui, câți Dumnezeu îi va da, ca să-i fie ocină în satul Bârzeștii lui Homocea, însă partea mătușii sale Anca toată, oricât se va alege, pentrucă a murit mătușa sa Anca și din trupul ei fii n'au rămas, ci numai i-au rămas trei nepoți, două fiice și un fiu, anume Albul și fiicele anume Ana și Maria, fiii lui Stan.

Apoi li s'a întâmplat lor moarte, de au murit toți și a rămas casa lor și ocina lor pe urma lor cu bir și nu s'a aflat nimeni din rudele Ancăi să țină casele și ocina și să plătiască și birul, afară de sluga domniei mele mai sus scris, Nan gramatic, nepot de soră al Ancăi, de a plătit birul și a făcut pomenirile lor, toate, după rânduială, ca unor morți, cu multă greutate și nevoie. Și când a stat sluga domniei mele Nan gramatic să pomenească pe acei morți și să plătiască birul lor, iar el a avut și un alt văr, anume Mircea, iar nepot de soră al Ancăi. Apoi l-a întrebat sluga domniei mele Nan gramatic pe acel văr: poate și el să pomenească împreună pe acei morți și să plătească birul și să stăpânească și ocina, sau nu? Iar el nicicum n'a vrut să se alătore, nici să pomenească, nici să plătiască birul, nici îi trebuie lui ocina, ci s'a lepădat Mircea și de pomană și de bir și de ocină și a spus Mircea

¹⁾ mențiunea traducătorului.

că nu-i trebuiește nici să facă pomană, nici să stăpânească ocină. Iar sluga domniei mele mai sus scris, Nan gramatic, el le-a făcut pomenile lor și le-a plătit birul lor într'un an cu multă greutate și nevoie. Iar când a întrebat Nan gramatic pe Mircea, vărul său, au fost atunci mulți oameni și buni și bătrâni și din sus și din jos, încă și anume au fost: Nan vătaf și Radul și Stanciul și Anghel din Bârzești și din Stâlpeni, popa Staico și Răducoi și Iacov ¹⁾ și din Stâlpenii de Sus, Vlade. Și a cheltuit Nan gramatic până ce a plătit birul 3650 ²⁾ aspri, însă în afară de pomeni.

De aceia, am dat și domnia mea slugii domniei mele Nan gramatic acea mai sus zisă ocină, ca să-i fie ocină de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori am pus domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și Andrei mare logofăt și Pangratie mare vistier și Dumitrache mare spătar și Sârbul mare stoluic și Pană mare comis și Manta mare paharnic și jupan Coci mare postelnic. Și ispravnic Andreiu mare logofăt.

Și eu, Paraschiva logofăt, care am scris-o în cetatea de scaun București, luna Aprilie 12 zile și dela Adam până acum, în anul 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R.P.R., XI/76.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

127

<1594—1599> Aprilie 26.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestui Grec, anume Mihai din oraș din Târșor, ca să fie în pace și slobod de oaste, pentrucă este în slujba domniei mele.

De aceia, l-am iertat domnia mea pe Mihai Grecul. Pentru aceasta și nimeni să nu cuteze să încerce să turbure înaintea acestei cărți a domniei mele, căci acel om rău va păți dela domnia mea. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Și ispravnic însăși spusa domniei mele.

Scris în luna Aprilie 26 zile.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R.P.R., CXCVI/177.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Dat din domnia lui Mihai Viteazul în Țara Românească.

¹⁾. « Iacov », adăogat între rânduri.

²⁾. « 3650 », scris între rânduri.

1594 (7102) Aprilie 27.

Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Pătrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei, dumnezeieștii mânăstiri a domniei mele, Stănești, unde este hramul presfintei stăpâne a noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria, ca să-i fie obroc dela domnia mea 12 găleți și 4 burdufe și 4 care de sare, pentru că am dat și am miluit domnia mea pentru sufletul moșilor și strămoșilor domniei mele și pentru sufletul părinților domniei mele, pentru sufletul domniei mele, ca să fie sfintei mânăstiri mai sus scrise întărire și miluire și domniei mele pomenire și copiilor domniei mele, în vecii vecilor, amin.

Am văzut domnia mea și cărțile altor domni bătrâni, cum au dat și au miluit domnia lor această sfântă, dumnezeiască mânăstire mai sus scrisă, ca să-i fie acest obroc mai sus scris.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea sfintei și dumnezeieștii <mânăstiri> de ohabă, dedină în veci, amin.

Iată martori punem domnia mea: jupan Mîtea mare vornic și jupan <Andrei>¹⁾ mare logofăt și Andrei²⁾ vistier și Dumitrache spătar și Sârbul stolnic și Pana comis și Manta paharnic și jupan Cocea mare postelnic. Și ispravnic Andrei mare logofăt.

Și am scris eu, micul gramatic Ion, luna Aprilie 27, în anul 7102 <1594>.

Arh. St. Buc., Condica m-rilor Șegarcea și Stănești, nr. 725, f. 14.
Copie slavă.

<1594> Mai 3, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Oancea din Râmnic și cu fiii săi, câți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie ocină la Voinițești, însă o casă în sat, cu tot locul ei împrejur, cât s'a îngrădit, pentru că a cumpărat-o Oancea dela Hota și dela fratele său Manea, fiii lui Botoe, pentru 1000 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Oancea dela Costea vătaf din Voinițești o vie pe deal și două ogoare în câmpul de sus, pentru 700 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Oancea dela Manea al Dobiuței din Toxobeni 3 ogoare, iarăși în câmpul de sus, pentru 320 aspri gata. Și aceste

¹⁾ loc alb în text.

²⁾ probabil în loc de: «Andronie.»

mai sus zise ocine și acea vie sunt cumpărate încă de mai înainte vreme, din zilele lui Mihnea voevod.

Și au vândut acești numiți oameni ocinele și via, care sunt mai sus scrise, de a lor bună voie și cu știrea tuturor fraților lor și cu știrea tuturor megiașilor dimprejurul locului de sus și de jos și dinaintea domniei mele.

De accia, am dat și domnia mea lui Oancea aceste mai sus scrise ocine și acea vie, ca să-i fie ocină de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui și de nimeni neclintit, niciodată, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt și Pangratie vistier și Dumitrachi spătar și Pană comis și Sârbul stolnic și Manta paharnic și jupan Coce mare postelnic. Și ispravnic Andreiu mare logofăt.

Am scris eu, Mușat dascăl, în cetatea de scaun în București, luna Mai 3 zile. în cursul anilor dela Adam până acum, în anul 7103 <1595>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1558.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

Datat greșită. Datat după divan.

130

1594 (7102) Mai 15, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungurească ¹⁾ fiul marelui și preabunului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei, dumnezeceștii mănăstirii numită Cotlomuz, unde este hrana sfânta preobrăzjenie a domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Isus Hristos, ca să-i fie bălțile dela satul Romoleț și Fântânele și Suhea și Vișoara și Căcăneu cu vama și cu tot venitul. Inșă să se știe semnele: dela podul Fiștovulul până la hotarul Sicurci, cu toată marginea, cu toate gârlele, pe unde spun cărțile vechi, pentru că sunt vechi și drepte bălțile de moștenire ale sfintei mănăstiri mai sus scrise, dela Basarab voevod.

Iar întru accia, călugării dela sfânta mănăstire mai susscrise au avut pără înaintea domniei mele cu boierul domniei mele Radul vistier, pentru balta dela Romoleț, pentru că a cumpărat boierul domniei mele Radul vistier Romolețul, în zilele lui Mihnea voevod. Și n'a avut satul Romoleț nicio baltă. Iar boierul domniei mele Radul vistier a voit să stăpânească și balta sfintei mănăstiri de lângă satul Romoleț. Iar întru accia, domnia mea am cercetat și am judecat drept și după lege, cu toți cinstiții dregători ai domniei mele. Și am văzut și am citit domnia mea și cărțile lui Basarab voevod și cărțile altor domni bătrâni de mai înainte

¹⁾ Așa în text, în loc de: «Ungvahlia.»

vreme. Astfel am înțeles și am aflat domnia mea foarte bine că toate aceste bălți mai sus zise sunt ale sfintei mânăstiri, iar boierul domniei mele Radul vistier, el nu a avut niciun amestec cu aceste bălți, nici nu a avut satul Romoleț nicio baltă, ci toate sunt ale sfintei mânăstiri, date și miluite de Basarab voevod, ca să-i fie veșnică pomenire.

De aceia, a rămas boierul domniei mele, Radul vistier, de lege și de judecată dinaintea domniei mele, pentrucă au mărturisit toți boierii de țară și toată . . . ¹⁾ toate ale sfintei mânăstiri, iar boierul <domniei mele Radul vistier> ¹⁾ nu are niciun amestec în acele bălți mai sus zise.

<Pentru aceasta>, am dat și domnia mea sfintei mânăstiri, ca să-i fie <ocină> ¹⁾ de ohabă și călugărilor ¹⁾ neclintit, după spusa domniei mele.

Iată și martori am pus domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și P<a>nă comis și Sârbul stolnic și Manta paharnic și jupan Cuci mare postelnic. Și ispravnic Andrei mare logofăt.

Și eu, Gherghie gramatic, am scris în cetatea de scaun București, luna Mai 15 zile în cursul anilor dela Adam până acum, în anul 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXVII/30.

Fotocopie după un orig. slav, aflător la M-rea Cutlumus dela Athos.

Cu o trad. rom. la Arh. St. Buc., S. I., nr. 1527.

131

1594 (7102) Mai 16, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preamilstivului, răposatului Io Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Sarchiz și cu fiii lui, câți dumnezeu îi va da, ca să-i fie ocină la Bujoreni, partea lui de cumpărătură toată, oricât se va alege, pentrucă îi este veche și dreaptă ocină de cumpărătură, încă din zilele răposatului părinte al domniei mele Petrașco voevod.

Iar după aceia, Sarchiz, mai sus scris, el a avut pâra înaintea domniei mele cu Stroe și cu Stoica și cu Hamza. Și așa pârau înaintea domniei mele acei oameni mai sus ziși pe Sarchiz că este om rău și să-i întoarcă asprii, câți vor fi și să fie ei pe această ocină și să-l scoată din sat. Iar la aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după lege și cu toți dregătorii domniei mele. Și am dat domnia mea lui Sachiz 6 megiași, să cerceteze cum vor afla cu sufletul lor. Și a adus Sarchiz pe acei megiași înaintea domniei mele și au jurat că Sarchiz este om bun și n'a avut nicio vină, ci au pus năpaste peste buna dreptate.

¹⁾ loc rupt în text.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui Sachiz, mai sus zis, ca să-i fie lui ocină, dedină, ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Pangratie vistier și Dumitrachi spătar și Pană comis și Sârbul stolnic și Manta paharnic și jupan Coci mare postelnic. Și ispravnic Mitrea mare vornic.

Și eu, Neagoe gramatic, am scris în minunata cetate București, luna Mai 16 zile și dela Adam până la această scriere, cursul anilor în anul 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1528.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1782.

132

<1594> Mai 16, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Radul cu fiii săi, câți îi va lăsa dumnezeu, ca să-i fie ocină la Elhovețul de Sus, pentrucă îi este veche și dreaptă ocină de moștenire, însă o jumătate funie peste tot hotarul. Apoi după aceia, Vladul, el a dat și a înfrățit pe fratele său Radul pe acea jumătatea de funie din <vremea> răposatului Mircea voevod, pentrucă el, Vladul, nu a avut fii, ci a dat de bună voie. Iar Radul a vândut sculele și averea lui de zestre, de a plătit birul fratelui său Vladul.

Apoi după aceia, Vladul a vândut acea jumătate de ocină nepoatei sale Cârștiana, fiica lui Radul. Iar Radul, el nu s'a îndurat de ocină, ci a vândut un Țigan al său, pentru 1200 aspri, de i-a dat fiicei sale Cârștiana asprii, de i-a întors înapoi, câți a dat.

Astfel, când este acum, iar nepoții lui Radul, anume popa Pârvan și Șain și Andreico, ei au avut pără cu fiii Cârștianeii, cu Marco și cu Vladul, că au <stăpânire> pe acea mai sus zisă jumătate de ocină. Iar domnia mea am văzut cartea răposatului Mircea voevod și a răposatului Petru voevod, că Radul a întors Cârștianeii asprii și am cercetat rândul după dreptate, cu toți cinstiții dregători ai domniei mele. Și am dat domnia mea lui Marcu și lui Vladul 6 megiași buni dimprejurul locului, să le cerceteze rândul după dreptate, cu sufletele lor, cum va fi. Și deasemeni au dat cu sufletele lor dinaintea domniei mele că Radul a întors asprii Cârștianeii, în mâinile ei, încă de atunci.

Și iarăși să-i fie popii o bucată de loc la Gogoși, pentrucă i-a dat-o ceata lui mai sus zisă, de a lor bună voie cu știrea tuturor megiașilor dimprejur și dinaintea domniei mele.

De aceea, am dat și domnia mea popii Pârvan cu frații săi și lui Șain cu frații săi și lui Andreico cu frații săi, ca să le fie mai sus zisa ocină de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților lor și de nimeni neclintit, după porunca domnii mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Anghelachi spătar și Pangratie vistier și Sârbul stolnic și Pană comis și Manta paharnic și jupan Coci mare postelnic. Și ispravnic Mitrea mare vornic.

Am scris eu, Lupul, în cetatea București, luna Mai 16 zile, în anul 7103 <1595>
† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1560.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu două traduceri rom. din 1901.

Data greșită. Datat după divan.

133

<1594> Mai 19, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei, dumnezeieștii mânăstiri din jos, lângă orașul domniei mele Buzău, unde este hramul blagoveștenia preasfintei, cinstitei și prea binecuvântatei stăpânci noastre, de Dumnezeu născătoare și pururea fecioară Maria, ca să-i fie satul Rătunda, carese cheamă Groșăneasca dela Meteleu, însă 250 stânjeni, pentrucă această ocină a fost de moștenire a lui Mândescul. Iar când a fost în zilele răposatului Alexandru cel Bătrân, iar niște oameni care au fost vecini în acest mai sus zis sat, anume: Radul și Ivan și Stan și Oancea și Manea și Voinea și Dabugea și popa Stoia și Borcea și Oprea și Cârstea, aceștia toți au cumărat acei 250 stânjeni dela Cârștian Mândescul. Și a văzut domnia mea și a citit cartea de cumpărătură a lui Alexandru voevod.

Iar după aceea, mai sus zișii oameni au ținut această ocină tot în pace și fără ceartă, până ce i-a ajuns vreme de nevoie și de sărăcie; au fost cotropiți de dăjdii și de biruri mari, îngreuiți de năpăști. Astfel, când a fost acum, în zilele domniei mele, iar Radul și Ivan și Stan și cu toată ceata lor mai sus zisă, ei au venit înaintea domniei mele și înaintea tuturor cinstiților dregători ai domniei mele, dar la marele divan al domniei mele, de au vândut și au închinat acei 250 stânjeni cinstitului dregător al domniei mele jupan Andronie vistier. Dar 125 stânjeni jupan Andronie vistier i-a cumpărat dela mai sus zișii oameni, pentru 6875 aspri, însă stânjenul câte 55 aspri. Iar după aceea, ceilalți 125 stânjeni, Radul și Ivan și Stan cu toată ceata lor, ei i-au dat și i-au închinat de a lor bună voie din divanul domniei mele.

Iar la aceasta, domnia mea i-am întrebat pe ei toți, dacă nu cumva închină acea ocină din pricina vreunei frizi și sile; astfel când va fi peste câteva zile, iar ei să se întoarcă și să spună că au închinat de nevoie. Iar ei toți au mărturisit înaintea domniei mele că nu au altă silă în afară de dăjdii și în satul lor ei au 7 biruri, de plătesc ei năpăști. Dar acești oameni ei încă sunt cotropiți și îngreunați cu birurile lor și nu pot ei să ducă dăjdiile și birurile cu cnezii, ci vor să fie vecini, cum au fost și înainte. Iar la aceasta, domnia mea pentru multă, dreaptă și credincioasă slujbă care mi-a slujit domniei mele jupan Andronie vistier, iar domnia mea i-am acăzut câte biruri au fost biruri mari; i-am așezat pe toți să plătească cu săracii, care sunt la cei fără nimic. Iar acele 7 năpăști domnia mea le-am scos cu totul din catastihul domniei mele. Dar am socotit domnia mea câte biruri și năpăști le-am scăzut domnia mea dintr'un an, câte sunt, astfel s'au aflat ușurați într'un an cu mai mult de 10.000 aspri. Astfel le-am scăzut lor domnia mea acești aspri toți; le-am scăzut pentru voia și ruga mai sus zisului dregător al domniei mele. Iar după aceia, dregătorul domniei mele, jupan Andronie vistier, el a dat și a miluit această maisus zisă ocină la mai sus zisa sfântă mânăstire, ca să-i fie sfintei, dumnezeestii mânăstiri spre întărire, călugărilor pentru hrană, iar dregătorului domniei mele să-i fie veșnică pomenire.

De aceia, am dat și domnia mea sfintei dumnezeestii mânăstiri ca să-i fie satul Rătunda, ce se cheamă Groșăneasca, de ohabă sfintei mânăstiri.

De aceia și martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt și jupan Pangratie mare vistier și jupan Dumitru mare spătar și jupan Pană mare comis și jupan Manta mare paharnic și jupan Sârbul mare stolnic și jupan Coci mare postelnic. Și ispravnic Andreiu mare logofăt.

Și am scris eu, Voico logofăt, fiul lui Fiera logofăt, în minunata cetate București, luna Mai 19 zile și dela Adam până la această scriere cursul anilor, în anul 7103 <1595>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1561.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1767.

Data greșită. Datat după divan.

134

1594 (7102) Mai 22, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Pătru și fraților săi Buduhă și Banciul și cu fiii, câți

<dumnezeu> le va da, ca să le fie ocină în Plopeni, cumpărătură, însă din partea lui Stoica din Voilești două funii, de peste tot hotarul, oricât se va alege, pentru că a cumpărat-o Pătru și cu frații săi Buduha și Banciul dela Stoica din Voilești, pentru 2300 aspri gata și o vacă cu lapte. Și iar a cumpărat Pătru și frații săi Buduha și Banciul ocină dela Stan din sat, o funie de ocină, de peste tot hotarul, pentru 1000 aspri.

Și iar a dat Stoica ginerelei său, lui Necula, ocină în Plopeni, partea bunicului său, a lui Drăgoiu, toată, oricât se va alege, zestre în loc de avere.

Și iar a cumpărat Pătru cu frații săi ocină în Măcsăneni din partea lui Oprea o funie, la Belciug, în malul Siretului, oricât se va alege, pentru 230 aspri. Și iar a cumpărat Pătru cu frații săi ocină dela Hasan din Măcsăneni o funie, în Belciug, pentru 230 aspri.

Și au vândut mai sus zișii numiți oameni ocinile de bună voia lor și cu știrea tuturor megiașilor.

De aceia, am dat și domnia mea lui Pătru și cu frații săi Buduha și Banciul, aceste mai sus zise ocine, ca să le fie de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată martori punem: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt și Pangratie vistier și Pană comis și Sârbul stolnic și Manta paharnic și jupan Coci mare postelnic. Ispravnic Mitrea mare vornic.

Am scris, Botea, luna Mai 22 zile, în cetatea de scaun în București, ani curgători dela Adam până acum 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

<Pe verso, mai nou, rom. :> « Dat-am moșului Costin bani gata, însă pe moșie din Plopeni, taleri 12.

Acad. R.P.R., CVIII/39.

Orig. slav, perg., pecete timbrată, căzută.

135

1594 (7102) Mai 27, Bueurești.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului boier al domniei mele jupan Radul fost mare spătar și cu fiii lui, câți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie satul Orleștii, însă partea fiilor lui Lăudat logofăt, anume Radul și Tudor și Dragomir, jumătate, pentru că a cumpărat cinstitul boier al domniei mele jupan Radul fost mare spătar dela Radul și dela Tudor și dela Dragomir, părțile lor toate, pentru 6000 aspri gata.

Și iar să-i fie cinstitului boier al domniei mele jupan Radul fost mare spătar satul Dobrușa, însă partea fiilor lui Lăudat logofăt, Radul și Tudor și Dragomir,

partea lor toată, oricât se va alege de peste tot hotarul, pentru că a cumpărat cinstitul boier al domniei mele jupan Radul fost mare spătar dela Radul și dela Tudor și dela Dragomir, pentru 10.200 aspri gata.

Și au vândut ei de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor din jurul locului și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea boierului domniei mele, lui jupan Radul fost mare spătar, ca să-i fie aceste ocine mai sus zise, ocine de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar punem martori domnia mea: jupan Mîtreă mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și jupan Pangratie mare vistier și jupan Dumitrașco mare spătar și jupan Pana mare comis și jupan Sârbul mare stolnic și jupan Manta mare paharnic și jupan Coci mare postelnic. Și ispravnic Andrei mare logofăt.

Am scris eu, Nan logofăt, în minunata cetate de scaun București, luna Mai 27 zile, dela Adam până la această scriere, cursul anilor, în anul 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1530.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII; altă trad. rom. din 1786 la Acad. R.P.R., ms. rom. 2083, f. 157, cu data 28 Mai.

136

1594 (7102) Mai 28, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului vlastelin al domniei mele, jupan Mihalcea fost mare ban și cu fiii lui, câți domnul dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie satul Orlești, însă partea lui Moga toată și partea lui Tatul toată și partea lui Căptar toată și partea lui Lupșa toată și partea lui Balcul toată, oricât se va alege de peste tot hotarul, pentru că acest sat mai sus zis, mai înainte vreme, în zilele lui Alixandru voevod, ei au fugit toți peste Dunăre în Țara Turcească pentru birul care este de haraci al cinstitului împărat. Iar mai sus zisul dregător al domniei mele, jupan Mihalcea ban, el a plătit acel sat de biruri și de toate dăjdiile, pe toți oamenii la Alixandru voevod.

Și încă și oamenii i-am pus, anume fiecăruia cât i-a fost birul: din Orleștii lui Moga, Balcul 700 aspri gata și Hoțul aspri 500 și Avram aspri 1200 și Dragoș aspri 1200 și Marin aspri 700 și Stroe aspri 1200 și alt Stroe 500 aspri și Giuca 500 și Șerb 500 aspri și Frățilă 1200 aspri și Stan 700 aspri; și din Orleștii lui Tatul

Ota aspri 500, Bercă 1200 aspri și Lazăr aspri 1200¹⁾ și Tudor 1200 aspri și Toader 1200 aspri și Frățilă 500 aspri; și din Orleștii lui Căptar, Vladul 1200 aspri și Nicoară 700 aspri și Călin 700 aspri și Neagoslav 500 aspri și din Orleștii lui Lupșa, Bocul 1200 aspri și Țigan 1200 aspri și Călin 500 aspri¹⁾. Țicul 1200 aspri și Găgiul 1200 și Crăciun 1200 aspri; și din Orleștii lui Balcul, Balcul aspri 1300 și Balica 1200 aspri și Dreoa aspri 1200.

Și iar a plătit cinstitul dregător al domniei mele, jupan Mihalcea ban la alte biruri, în zilele domniei mele, de a dat la birul de poclon și la coramă²⁾, însă plasa lui Moga, aspri 12.000. Și iar a dat pentru găleți și pentru chile 4206 aspri gata. Și iar a dat cinstitul boier al domniei mele, care s'a zis mai sus, jupanul fost mare ban, în zilele domniei mele, la birul de poclon și la coramă, de a dat și a plătit plasa lui Tatul, aspri 8450. Și iar a plătit pentru găleți și pentru chile 3300 aspri gata. Și iar a dat cinstitul boier al domniei mele, care s'a zis mai sus, jupan Mihalcea fost mare ban, la birul de poclon și pentru coramă, de a dat și a plătit plasa lui Căptar, 3870 aspri gata. Și iar a dat pentru găleți și pentru chile aspri 1240 gata. Și iar a dat cinstitul boier al domniei mele, care s'a zis mai sus, jupan Mihalcea ban, în zilele domniei mele, de a plătit la birul de poclon și la coramă, plasa lui Lupșa, 8450 aspri gata. Și iar a dat la găleți și la chile aspri 3220 gata. Și iar a dat cinstitul boier mai sus zis, Mihalcea fost mare ban, în zilele domniei mele, la birul de poclon și la coramă, de a dat și a plătit plasa lui Balcul aspri 4030 gata. Și iar a dat și a plătit pentru găleți și pentru chile aspri 1360 gata. Și iar a dat și a plătit cinstitul boier al domniei mele, jupan Mihalcea fost mare ban, în zilele domniei mele, de a dat alt bir, pe care l-a adunat Neacșul postelnic, de a dat și a plătit plasa lui Moga aspri 3770 gata. Și iar a dat cinstitul boier al domniei mele, care este mai sus zis, de a dat și a plătit birul din plasa lui Tatul aspri 2860 gata. Și iar a dat cinstitul boier al domniei mele, care s'a zis mai sus, de a dat și a plătit de bir Orleștii lui Căptar, aspri 1390 gata. Și iar a dat cinstitul boier al domniei mele care este mai sus zis, de a dat și a plătit birul din Orleștii lui Lupșa, aspri 2880 gata. Și iar a plătit cinstitul boier al domniei mele, care este mai sus zis, de a dat și a plătit birul din Orleștii lui Balcul, aspri 1500 gata.

Și am văzut domnia mea cartea lui Alixandru voevod și am înțeles domnia mea și am crezut domnia mea că a dat și a plătit cinstitul boier al domniei mele, jupan Mihalcea fost mare ban, de a dat asprii în mâinile lor, care s'au scris mai sus.

De aceia, am dat și domnia mea lui jupan Mihalcea fost mare ban, ca să-i fie din satul Orleștii ocină de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

¹⁾ loc ras în orig.

²⁾ « coramă » din turcescul *curamd*, = contribuție.

dată dar și martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt și jupan Pangratie mare vistier și jupan Dumitrașco mare spătar și jupan Pană mare comis și Sirbul mare stolnic și jupan Manta mare paharnic și jupan Coci mare postelnic. Și ispravnic jupan Andreiu mare logofăt.

Am scris eu, Radul logofăt, luna Mai 28 zile, în cetatea de scaun București, ani curgători dela Adam, în anul 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., L/12.

Orig. slav, perg., pecete timbrată, căzută.

137

<1594> Mai 28

<Din mila lui dumnezeu, Io> ¹⁾ Mihail voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierilor <domniei mele jupan Radul postelnic și> ¹⁾ Udriște paharnic din Bucșani, ca să fie volnici cu această carte a domniei mele <ca să fie un vad de moară> ¹⁾ al lor din Buzău, care au fost de moștenire aceste mori ale lor.

Pentru aceasta și voi <călugării, din vremea ce> ¹⁾ veți vedea această carte a domniei mele, iar voi să căutați să dați toată făina <pe care veți fi> ¹⁾ luat-o, de când v'a venit vouă și altă carte și cuvinte ale domniei mele; să le lăsați <lor moara mai sus zisă> ¹⁾ și cu nimic să nu împiedicați, căci <mare rușine> ¹⁾ veți păți dela <domnia mea> ¹⁾.

Și nimeni să nu îndrăznească să turbure înaintea acestei cărți a domniei mele. Altfel <să nu fie> ¹⁾ după spusa domniei mele> ¹⁾.

<Ispravnic> Mitrea mare vornic.

<Scris în luna> ¹⁾ Mai 28 zile.

<Io Mihail> ¹⁾ voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1531.

Orig. slav, hârtie, rupt, pecete aplicată, stricată.

Cu două traduceri rom., una din sec. XVIII, după care s'au făcut completările, cealaltă din 1914.

Datat după Mitrea mare vornic.

138

1594 (7102) Iunie 3, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Petrașco voevod. Dă domnia mea această po-

¹⁾ loc rupt în orig.

runcă a domniei mele sfintei și dumnezezeștii mânăstiri, care este din jos lângă orașul domniei mele Buzău, unde este hramul blagoveștenia preasfintei și curatei și prea binecuvântatei stăpânei noastre, născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria, ca să-i fie niște mori la apa Buzăului, pe ocina orașului, însă 9 roți de moară, pentrucă aceste mori au fost domnești, încă dinainte vreme, din zilele altor domni bătrâni. Inșă am dat și am miluit domnia mea sfânta mânăstire mai sus zisă cu aceste mori, ca să fie sfintei mânăstiri de întărire, iar călugărilor de hrană, iar domniei mele veșnică pomenire.

Dar deasemenea am aflat și domnia mea în alte sfinte mânăstiri, unde au dat și au miluit alți domni bătrâni, care au fost înaintea noastră, cu ocine și cu mai multă milă. Iar la aceasta, domnia mea nu am îndrăznit să iau și să stric pomana lor. Astfel dar și după plecarea domniei mele, pe cine va alege domnul dumnezeu să fie stăpânitor al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre și din alt neam, vă rog în numele lui dumnezeu și pentru sprijinul preacuratei, să nu luați, nici să stricați această făgăduială a domniei mele cea către sfânta mânăstire, ci urmați învățătura: cel ce-și strânge sieși temeii bun, se îndreaptă spre primirea vieții veșnice. Nimic nu am adus în lumea de față, precum nu putem lua nimic, dar pomana rămâne fără sfârșit, iar lumea aceasta se stinge ca fumul și ca umbra și ca visul.

Așa dar, am dat și am miluit domnia mea această sfântă mânăstire cu cele 9 roți de moară. Și încă am întărit și am pecetluit domnia mea această miluire cea către sfânta mânăstire cu mare blestem și cu cumplite opreliști: cine va milui și va întări sfânta mânăstire, aceluia domnul dumnezeu să-i miluiască sufletul lui și să-l întărească și să-i crească odrasla trupului său. Iar cine va încerca să ia și să strice această pomană dela sfânta mânăstire, pe acela domnul dumnezeu și preacurata lui maică să-l nimicească, în veacul de acum trupul său, iar în cel viitor sufletul său. Și să fie blestemat de 318 părinți cei din Nicheia și partea lui să fie cu Iuda și cu Arie.

Iată și martori: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și jupan Chesar mare logofăt și jupan Dumitru fost mare logofăt și jupan Miroslov logofăt și jupan Pangratie vistier și jupan Dumitru spătar și jupan Pană mare comis și jupan Sârbul mare stolnic și jupan Manta mare paharnic și jupan Coci mare postelnic. Și ispravnic Andrei mare logofăt.

Și eu, Dan Buzoianul, am scris la București, luna Iunie 3 zile, dela Adam până acum, cursul anilor, în anul 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

<Pe verso, în grecește>: Hrisovul lui Mihai vodă care vorbește despre nouă roți de moră pe moșia orașului Buzău, care mori au fost domnești și le-a dăruit Mihai vodă mănăstirii.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1532.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1742.

Un rezumat francez la Acad. R. P. R., ms. rom. 4783, f. 4 în care dania e făcută m-rii Banu, nume ce l-a purtat m-rea mai târziu.

139

1594 (7102) Iunie 5, București.

Cu mila lui d<cumne>zeu, Io Mihail voivod și domn a toată Țara Rumânească, feciorul marelui și preabunului Io Pătrașco voivod. Dat-am domnia mea această poruncă a d<o>mnii mele sfintei măn<ă>stiri ce să numește Coșuna, unde iaste hramul sfântului făcătoriu de minuni Nicolae, de l'ngă Craiova, ca să fie moșie în Radovanul, funia lui Toader toată și a Neagului și funia Vladului și funia popei lui Stănilav și a Oprii Arcanul funie 1 și jumătate de funie a Jitei și a lui Șarban funie 1 și a lui Stoian funie 1 și a Dumului funie 1 și a Mircii funie 1 și a lui Iovan funie 1 și a lui Mih<ă>ilă funie 1 și Deșul funie 1 și Raciul funie 1 și a popei Oprii funie 1 și a Nicomii funie 1 și jumătate și a popei lui Stănilav o jumătate de funie și Coziianul funie 1 și Gruia funie 1 și Stroe funie 1 și a lui Baico funie 1 și a lui Nicoară funie 1 și Raiciul cu Șteful funie 1 și Dragul funie jumătate și a lui Bogdan funie 1 și a Stanciului funie 1 și Gligul funie 1 și jumătate și Tudor funie jumătate și Liciul funie 1 și Tatul funie 1 și Cunie funie 1 și Radul funie 1 și Boica funie jumătate și Molmocă funie jumătate și Ivul funie 1 și Mojacher toate părțile lui.

Însă să s<ă> știe și sémnele aceștii mai sus numite moșii: din Lacul Vițelului pe Viian, calea cea bătrână, până în Lacul Geamănului, la Râpa Roșie și din Râpa Roșie pe Padina Fântănelor, tréce la țarmurile Târnavei, pre țarmurile Târnavei în sus până în lacul cu cărligele și din lacul cu cărligele până la obârșia poenii Boții, de-aci pe cale în sus, până în fântăna Grecilor, iar la Lacul Calului și în Lacul Dobrei, iar la Lacul Vițelului.

Pentru că această mai sus numită moșie au fost moștenitoare acestor oameni ce s'au zis mai sus, ci au fost vândut ei acéste moșii lui Daniil călugărul, de a lor bună voie, drept 24.000 de aspri. Și au fost scos lor și 10 oameni de năpăști din vistieria domnii mele, de bir, pentru sfânta mănăstire ce s'au zis mai sus și să fie rumăni sfinteii mănăstiri. Iar după acéia, Daniil călugărul, el a fost cumpărat singur acest sat ce s'au zis mai sus Radovanul și l-au dat sfinteii mănăstiri

ca să fie sfintei mănăstiri de întărire și călugărilor de hrană, iar lui Daniil călugărul vécinică pomenire.

Și au vândut acești oameni ce s'au zis mai sus, de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor și dinaintea domnii mele.

Drept acéia, am dat și domniia mea sfintei mănăstiri ce s'au zis mai sus, ca să-i fie acesta, mai sus numitul sat Radovanul, ohamnic și de nimenea să fie neclătit, preste zisa domniei mele.

Că iată și mărturii am pus domnia mea: jupan Mítrea mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt și Pangratie vistier și Dumitrașco spătar și Pană comis și Sârbul stolnic și Manta păharnic și jupan Cocea mare postelnic. Și cu ¹⁾ Andreiu mare logofăt.

S'au scris în scaunul cetății Bucureștilor, Iunie 5 zile, leat 7102 <1594>.

Arh. St. Buc., Conдика m-rii Bucovăț, nr. 722, f. 306v—307v.

Trad. rom. dela mijlocul sec. XVIII.

140

1594 (7102) Iunie 6.

† Din mila lui dumnezeu, <Io> Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui <și preabunului Petrașco>²⁾ voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, lui Dobre <fost al doilea vornic și cu> fiii lui, câți îi va da dumnezeu, ca să-i fie un Ațigan, anume: Ne-deico <și cu Țiganca lui și> cu copiii săi; pentrucă i-a cumpărat boierul domniei mele mai sus scris acești mai sus scriși <Țigani dela Franța> din Plenița, pentru 1500 aspri. Și a cheltuit până i-a scos< din Țara Ungarască> 650 aspri. Și iar a cumpărat boierul domniei mele Dobre al doilea vornic....²⁾ anume: Radul al Greului și cu Ațiganca lui și cu copiii lui și cu fiicele lor²⁾ pentru 1950 aspri gata³⁾. Și a cheltuit iarăși, până i-a scos....²⁾ <aspri> 780.

Și au vândut de bună voia lor și cu știrea <tuturor megiașilor> dimprejurul lor, din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și <domnia mea, ca să-i fie lui Țigani chabnici, lui și feciorilor lui și nepoților și strănepoților lui>....²⁾ <și de nimeni> neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori <punem domnia mea>: jupan Mítrea mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt și Andronie vistier și Dumitru spătar și Pană comis și Manta paharnic și jupan Coci <postelnic>. <Ispravnic> Mítrea mare vornic.

¹⁾ în loc de: «ispravnic».

²⁾ loc rupt în orig.

³⁾ Pasagiul « anume Radul... gata», șters și adăogat printre rânduri mai târziu rom. aceasta s'au scos că au jurat cu 12 boieri Dumitrașco din Spineni capitan ».

Am scris eu, Bratosin în luna <Iunie 6 zile>,¹⁾ curgători ani dela Adam până la această scriere, în anul 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., Achiziții noi, 32/947.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII, după care s'au făcut unele completări, la Arh. St. Buc., A. N., CXIII/4.

141

1594 (7102) Iunie 8, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, anume Radul cu fiii săi, câți dumnezeu îi va da, ca să-i fie ocină la Merișani la hotarul de jos, partea Margăi toată, oricât se va alege, din vatră și din câmpul cu livezile și din pădure și din apă și de pretutindeni, pentru că a cumpărat Radul dela Marga, pentru 200 aspri. Și iar să fie lui Radul ocină la Merișani în hotarul de jos, partea lui Oprea, fratele Margăi, toată și din vatră și din câmp și din livezi și din pădure și din apă și de peste tot, pentru că a cumpărat Radul dela Oprea, fratele Margăi, pentru 200 aspri gata.

Și iar a cumpărat Radul o Ațigancă, anume Maria, cu fica ei, anume...²⁾ dela Barbul și dela fiul ei, anume Radul din Vlădilă, pentru 800 aspri. Și iar a cumpărat Radul o Ațigancă, anume Stoiana, dela Slava, fiica lui Drăghici din Stolnici, pentru 650 aspri. Și iar a cumpărat Radul un Ațigan, anume Bole, dela Babachi, fiul lui Stoica din Mănicești, pentru 1000 aspri. Și iar a cumpărat Radu un Ațigan, anume Vladul, dela Mușa, fiica lui Drăghici din Ungurei, pentru 850 aspri. Și iar a cumpărat Radul o Ațigancă, anume Oana, dela Balea din Ciăciunănei, pentru 700 aspri.

Și au vândut acești oameni mai sus ziși numiți, aceste ocine mai sus zise și Ațigani, ei de a lor bună voie. Și a cumpărat Radul aceste ocine mai sus zise și Ațigani, cu știrea tuturor megiașilor din jurul locului și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui Radul, ca să-i fie ocină, ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, <după zisa> domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Andronie vistier și Dumitru spătar și Pană comis și Sârbul stolnic și Manta paharnic și jupan Coci mare postelnic.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ loc alb în orig.

Am scris, Vladul logofăt, luna Iunie 8 zile, în cetatea București, în anul 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1533.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII, după care s'au făcut unele completări.

142

1594 (7102) Iunie 10, București .

Cu mila lui dumnezeu, Io Mihail voivod și domnă a toată Țara Românească, feciorul marelui și preabunului Pătrașco voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri ce să chiiamă Coșuna, ca să-i fie satul anume Perișorul tot, cu tot hotariul și Saca toată cu tot hotaru și Cârna toată cu tot hotariul și cu balta și la Ciutura, ce iaste partea lui și la Stejar partea Florei vătafu și Țăgani, pentru că acest mai sus zis sat și Țigani au fost de moștenire și de cumpărătoare dela jupan Părvul *foș mare* logofăt, care au dat și au adăos aceste mai sus zise sate și Țigani la sfânta mănăstire ce s'au zis mai sus, ca să fie lui și părinților lui vecinică pomnire, iar călugărilor de hrană și de înbrăcăminte.

Iar după ce s'au întâmplat Părvului logofăt de au pribegit cu Mihnea vodă și întâmplându-i și vreme de moarte, de au murit la Țarigrad, iar acest mai sus zis sat și Țigani, s'au apucat mulți boiari de dânșii, ca să-i ia dela sfânta mănăstire. Iar după aceasta, călugări s'au dus la Țarigrad înaintea jupanului Iane *foș mare* ban, de au mărturisit cu mulți boiari care au fost la moartea Părvului logofăt, acolo la Țarigrad, cum au dat Părvul logofăt toate acele sate și Țigani și mori și toate părțile lui, ca să le fie la sfânta mănăstire. Și au făcut carte și au trimis-o la Ștefan vodă, ca să lasă și să facă hristov domnescu sfintei mănăstiri pe aceste mai sus zise sate și Țigani și pe toate părțile lui Părvului logofăt, cum au lăsat și au rânduit la moartea lui, cu limba lui, iar altu nimic mestecă să n'aibă pre părțile lui. Și i-au făcut și carte Ștefan vodă.

Apoi au fost rămas Părvul logofăt 40.000 de aspri, birul lui în țară, cându au pribegit Mihnea vodă. Și viind Ștefan vodă în țară și au apucat catastișele lu Mihnea vodă și au aflat de acești bani ce au zis mai sus, birul lui, neplătit. Apoi într'aceia Ștefan vodă și cu Scurtul aga, ei m'au apucat pe domnia mea atuncea, când am fost *mare* agă la Ștefan vodă cum să plătescu domnia mea acești mai sus ziși bani și să țiu satele și Țigani și morile și toate părțile Părvului log. și cu tot venitul. Și am plătit domnia mea 40.000 de aspri tot gata și am luat domnia mea toate satele și Țigani pentru acei bani ce am plătit domnia mea.

După aceea, călugării dela mănăstire, ei au venit la domnia mea de atuncea dela Ștefan vodă, de au plătit acești bani, 40.000, gata, în mâinile domnii mele. Și am lăsat domnia mea să fie la sfânta mănăstire toate satele și Țigani și toate părțile Părvului logofăt, cum au dat și au adaos Părvul log. pentru sufletul lui și al părinților lui, ca să le fie pomenire în vecii. Așijderea am dat și am lăsat și domnia mea, ca să fie precum iaste mai sus zis.

Și iar au rămas Părvul log. Predei spăt. dator pe nește telegarii 40.000 de aspri. Și iar călugării dela sfânta mănăstire și acei 40.000 de aspri ce s'au zis mai sus i-au plătit. Și de către nește rumăni din Perișor, drept 15 boi, pentru acei boi ce i-au fost luat birari pentru birul Părvului log. Și iar au plătit călugării dela sfânta mănăstire și au cheltuit călugări, cându au fost la Țarigrad 11.000 aspri.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea sfintei mănăstirii ce am zis mai sus, ca să fie satul și Țăgani moșie ohabnică și niminea să nu scâ amestece, după cum am zis domnia mea.

Încă și mărturii am pus domnia mea: jupan Mitrea mare vor., Andrei mare logofăt, jupan Pangratie vis., Dumitrașco spăt. Pana comis, Sărbul stol., Manta păh., Cocea post. Și ispravnică Mitrea.

Și am scris eu, Vasilie, în oraș în București, Iun. 10 zile, 7102 <1594>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Bucovățu, nr. 722, f. 419 — 420.

Trad. rom. dela mijlocul sec. XVIII.

143

<1594—1599> Iunie 14.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestui om, anume Mihai din orașul domniei mele din Târșorul, ca să fie în pace și slobod de oaste, ca să nu-l tragă la oastea domniei mele, pentrucă l-am iertat domnia mea, pentru voia dregătorului domniei mele, jupan Hristea pitar.

De aceea și voi trăgătorii la oaste, din vremea în care veți vedea această carte a domniei mele, iar voi să-l lăsați în pace pe acest om mai sus zis. De aceea și nimeni să nu cuteze să turbure, pentrucă mare rușine va păți dela domnia mea. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic însă-și spusa domniei mele.

Scris în luna Iunie 14 zile.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CXC VII/47.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Datat din domnia lui Mihai Viteazul în Țara Românească.

<1594> Iunie 15, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele popii Tudoran din Câmpu-Lung și cu fiii lui, câți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie ocină la Țigănești din partea lui Vlădică un ogor și o vie, dar acel ogor din câmpul care se cheamă Hotarul de Jos, pentrucă a cumpărat popa Tudoran acel ogor și acea vie, care s'au zis mai sus, dela Vlădică, pentru 1400 aspri gata. Și iarăși a cumpărat popa Tudoran o vie dela fiul popii Bade dela Țigănești, pentru 500 aspri gata. Și iarăși a cumpărat popa Tudoran o vie dela Baldovin, pentru 100 aspri gata. Și iarăși a cumpărat popa Tudoran o vie dela Costandin, pentru 300 aspri gata. Și iarăși a cumpărat popa Tudoran o vie dela Dumitru, fiul popii Danciul, pentru 1200 aspri gata, însă și cu loc de casă în sat. Și iarăși a cumpărat popa Tudoran o vie și cu loc de casă dela Borcea, pentru 950 aspri gata. Și iarăși a cumpărat popa Tudoran o vie și un loc de casă dela fiica lui Șarban, pentru 210 aspri gata. Și iarăși a cumpărat popa Tudoran o vie și un ogor în câmpul care se cheamă la Topile, dela popa Radul și dela vărul său primar Radul, pentru 800 aspri gata. Și iarăși a cumpărat popa Tudoran o vie și un ogor în câmpul care se cheamă la Șipot, pentru 935 aspri gata. Și iarăși a cumpărat popa Tudoran o vie cu locul, oricât se va afla în afară de vie, partea lui Vitan, pentru 620 aspri gata. Și iarăși a cumpărat popa Tudoran o vie și un ogor în câmpul ce se cheamă la Livezi, dela Stan din Beleți, pentru 650 aspri gata. Și iarăși a cumpărat popa Tudoran 3 ogoare din câmp, însă un ogor în câmp, la Topile, iar al doilea ogor la Malul cu oasele ¹⁾ iar alt ogor în câmpul de jos la Groape ²⁾ dela Stan Răscopul, pentru 450 aspri gata. Și iarăși a cumpărat popa Tudoran o braniște dela Radul al lui Uleță, pentru 245 aspri gata. Deci, acești vânzători care s'au zis mai sus au vândut de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui popa Tudoran, ca să-i fie ocinele și viile de dedină și de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Pangratie vistier și Dumitrache spătar și Sârbul stolnic și Pană comis și Manta paharnic și jupan Coci mare postelnic. Ispravnic Mitrea mare vornic.

¹⁾ « Malul cu oasele », așa în orig.

²⁾ « Groape », așa în orig.

Și eu, Vâlcul gramatic mic, am scris în cetatea de scaun București luna Iunie
15 zile și cursul anilor dela Adam până acum, în anul 7107 <1599>.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1651.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1807.

Data greșită. Datat după divan.

145

1594 (7102) Iunie 18, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugii domniei mele, lui Nicula vătăh cu fiii lui, câți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie ocină la Tătariul, partea Bolească toată, de peste tot hotarul, pentru că a cumpărat sluga domniei mele Necula vătăh această ocină dela megiașii Cojocștilor, pentru 22.000 aspri gata. Și iar a cumpărat sluga domniei mele Necula vătăh ocină la Tătariul, partea Grozească toată, pentru 22.000 <aspri>. Inșă să se știe hotarul acestei ocine: din lungul ocinei, din două, dela hotarul Ialomiței, până la apa Călmățuiului.

Dar după aceia, a avut pără sluga domniei mele Necula vătăh înaintea domniei mele cu megiașii Cojocștilor. Și așa pârau megiașii Cojocștilor înaintea omniei mele pe sluga domniei mele Necula vătăh că n'au vândut părțile lor toate, ci au vândut fără 50 de stânjeni, că acei 50 de stânjeni i-au vândut altor oameni, anume Vladul Cramă din Gâlma, încă dinainte vreme. Iar la aceasta domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după legea lui Dumnezeu cu toți cinstiții dregători ai domniei mele. Și am văzut domnia mea și cartea lui Mihnea voevod de cumpărătură, cum a cumpărat sluga domniei mele Necula vătăh toată ocina Cojocștilor. Și am citit domnia mea și cartea lui Ștefan voevod de rămas. Astfel, domnia mea am dat megiașilor Cojocști lege, 12 boieri, să jure că n'au vândut acei 50 de stânjeni mai sus ziși lui Necula vătăh. Iar megiașii Cojocști, ei nicidecum nu au voit să se apuce de lege, ci au rămas de lege din divanul domniei mele.

Și iar a cumpărat sluga domniei mele Necula vătăh un vad de moară în satul Cojocști, la apa Călmățuiului, în două maluri și cu loc de grădină, dela Dumitru și dela fiii săi, Barbul și Jitian și cu cumnații săi Belea și Voica și Chera, pentru 1450 <aspri>. Și au vândut acești oameni mai sus ziși de a lor bună voie cu știrea megiașilor și din sus și din jos. Și martori oameni buni, bătrâni și dinaintea popilor din Scrofeni: popa Roșiul și popa Stroe și popa Stanciul și Neagoe și din Gârbovi, Milea și din Orașul de Floci, Costandin, fiul lui Hodea și din

Dudești, Luca și Oprea logofeți și din Țândărei, Gonțea, fiul lui Voico și din Unteni, Grozav.

Iar după aceia, sluga domniei mele Necula vătah a avut pâra înaintea domniei mele cu Dumitru și cu fiii lui, Barbul și Jitian și cu cumnații săi Belea și Voica și Chera. Și așa pârau Dumitru și fiii lui, Barbul și Jitian și cu cumnații săi Belea și Voica și Chera, pe sluga domniei mele, Necula vătah, înaintea domniei mele, că n'au vândut acest vad de moară și cu loc de grădină mai sus zis, pentru 1450 aspri, ci l-au vândut numai pentru 1000. Iar la aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după legea lui Dumnezeu și am dat domnia mea lui Dumitru și cu fiii lui, Barbul și Jitian și cumnații săi Belea și Voica și Chera, lege, 6 boieri, să jure că n'au vândut acel vad și cu loc de grădină, pentru 1450 aspri. Iar Dumitru și cu fiii lui, Barbul și Jitian și cu cumnații săi Belea și Voica și Chera, nici cum nu au voit să se apuce de lege și au rămas de lege dinaintea domniei mele.

Și iar a cumpărat sluga domniei mele Necula vătah, o Ațigancă, anume Stana, dela cinstitul dregător al domniei mele, jupan Mitrea mare vornic, încă în zilele lui Mihnea voevod, pentru un cal bun roș¹⁾ alergător, prețul lui aspri 1000. Și astfel Ațiganca a închinat-o Dragomir, fiul lui Zlate dela Boora, pentru mare și grea nevoie. Însă așa pâra Dragomir, fiul lui Zlate pe sluga domniei mele Necula vătah, înaintea domniei mele, că n'a cumpărat acea Țigancă mai sus zisă, Stana dela cinstitul dregător al domniei mele mai sus zis. Iar la aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după legea lui Dumnezeu. Iar domnia mea am dat lui Dragomir, fiul lui Zlate, lege, să jure că n'a dat acea Țigancă mai sus zisă cinstitului dregător al domniei mele mai sus zis, de a lui bună voie pentru mare nevoie. Iar Dragomir, fiul lui Zlate, n'a voit nicicum să se apuce de lege, ci a rămas de lege înaintea domniei mele. Și am văzut domnia mea și cartea lui Mihnea voevod de cumpărătură.

Și iar a cumpărat sluga domniei mele, Necula vătah un Ațigan, anume Stoica și cu Țiganca anume.....²⁾ și cu copiii săi dela boierul domniei mele jupan Pătru fost mare spătar pentru un cal murg bun, dobrogean cu 500 aspri. Și iar a cumpărat sluga domniei mele, Necula vătah, un Ațigan, anume Ivan și cu Țiganca, anume Neacșa și cu copiii săi, dela Pietrea din Bălești, pentru 4000 aspri gata și pentru un cal bun. Și iar a cumpărat sluga domniei mele Necula vătah o Țigancă, anume Costanda și cu fiul ei, anume Costea, dela Dragomir din Balomirești, pentru 1800 aspri³⁾ de 1375 stânjeni, câte 90 aspri.

¹⁾ « roș », așa în orig.

²⁾ loc alb în orig. iar deasupra scris cu roșu: « a scos Papa mare logofăt ».

³⁾ rând răzuit în întregime.

Și iar a cumpărat sluga domniei mele, Necula vătah, un loc cu pădure la Ivănești, în pădurea Ivăneștilor, loc cu lemne, numai fără ocina din câmp, dela Barbul cel mic și dela fratele său, toate părțile lor dela munte, pentru 900 aspri. Și au vândut acești oameni mai sus scriși ocina lor de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor și din sus și din jos de pretutindeni și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea slugii domniei mele, Necula vătah, ca să-i fie ocina și Ațigani mai sus ziși de ohabă, lui și cu fiii lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori am pus domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Dumitrache spătar și Pangratie vistier și Pană comis și Manta paharnic și Sârbul stolnic și jupan Coci mare postelnic. Ispravnic Mitrea mare vornic.

Scris în luna Iunie 18 zile. Și am scris eu, Iarciul logofăt în cetatea de scaun București, iar dela Adam până acum, cursul anilor, în anul 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1534.
Orig. slav, perg., pecete timbrată.

146

1594 (7102) Iunie 21, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Ion Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Dărădan și cu fiii săi, câți dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie ocină în satul Stoenesti, delnița lui Biroilă și din sat și din câmp și două livezi din Câmșor și o livadă din Mătiașu¹⁾ și un ogor din Valea lui Straoa și un ogor din Cornul Malului, pentrucă a cumpărat aceste ocine mai sus zise dela Dan, pentru 1450 aspri gata. Și a vândut Dan acele ocine mai sus zise de a lui bună voie și cu știrea tuturor megiașilor din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

De aceia și domnia mea am dat lui Dărădan, care s'a zis mai sus, ca să-i fie ocină, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neatins, după zisa domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Pangratie vistier și Dumitrache spătar și Manta paharnic și Pană comis și Cuci mare postelnic. Și ispravnic Mitrea mare vornic.

¹⁾ pasagiul și o livadă din Mătiașu », șters cu două linii.

Am scris eu, Ilie, în cetatea București, luna Iunie 21 zile, în anul 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1535.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1843.

147

1594 (7102) Iunie 23.

† Eu Balea log<o>f<ăt> dinpreună cu fămeia Stanca, scris-am această carte a noastră, ca să s<ă> știe că am vândut partea noastră de moșie din Bucșani însă stânjen<i> opt sute. Și semnele sânt: din Calea Hotărului dela mijlocu bisericii, până în hotarul Căzăneștilor în vale. Și am vândut-o jupânului Andreiu mare log<o>f<ăt> această moșie de a noastră bună voe în doosprezece mii de aspri.

Și mărturii la tocmeala noastră s'au întâmplat a fi părintele vlădica al nostru arhimitropolitul chir Mihail și părintele egumenul dela sfânta Troiță și din Orești, Drăghiciu log<o>f<ăt> și din Bălaci, bătrânul Dragomir log<o>f<ăt> și din Mieroși, Pavel port. și din Zămbrești, Datco log<o>f<ăt> și din Orbeasca, Vălcul log<o>f<ăt> și Copil Vălcul grămatic și din Băloșani, Dragomir vătaf și den Bănești, Cărstian și din Trifești, Voico și din Cozeni Ion Nebunul și din Bucșani, Micul, feciorul Mircii și din Stălpeni, Staico și încă alți mulți bătrâni și buni boieri și slugi din curtea domnească.

Așa am prețuit și am vândut această mai sus zisă moșie jupanului Andreiu mare log<o>f<ăt>, de a noastră bună voie. Și domnul Dumnezeu cel ce pretutindenea se află, să spăsească tot norodul creștinescu, amin.

Și am scris eu, Andreiu grămaticul din Buz<ău>, Iunie 23 zile, leat 7102 <1594>.

Balea logofăt, Iunie 23, leat 7102 <1594>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Radu-Vodă, nr. 256, g. 642v—643.

Trad. rom.

148

<1594 Iunie, după 23> București.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domnu a toată țara Rumănească, feciorul preabunului și marelui Io Pătrașco v<oe>v<o>d. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele jupân Andreiu mare l<o>gof<ăt> și cu feciorii, căți Dumnezeu îi va da, ca să-i fie moșia din Bucșani partea Balei l<o>gof<ăt> și a jupănesii lui, toată, însă stânjani 800. Insa semnele așa sânt: din

calea hotarului din mijlo<cul> bisericii, până în hotarul Căzăneștilor la vale piste tot hotarul din câmp și din pădure și din apă, cu tot venitul, pentrucă au vândut Balea l<o>gof<ăt> și cu jupăneasa lui, Stanca, de a lor bună voe și cu știrea tuturor boerilor din înprejurul locului și dinaintea domnii mele. Și au cumpărat această mai sus numită moșie, drept 12.000 de aspri gata. Și s'au întâmplat la tocmeală și părintele nostru arhiemitropolit chir. Mihail și părintele egumen *dela* sfânta Troiță și din Orești, Drăghiciu log<o>f<ăt> și din Bălăciu Drag<o>mir logofăt cel bătrân și din Mieroc<i>, Pavel port<ar> și din Zămbrești, Datco, log<o>f<ăt> și din Orbéasca, Vâlcul log<o>f<ăt> și Vâlcul log<o>f<ăt> cel mic și din Drăgășani, Balomir vătăh și din Bănești, Cârștihan și din Trifești, Voico și din Guzeni, Ion Nebunul și din Bușani, Micul, *fiul lui* Mircea, din St<ă>lpeni, Staico și încă mulți oameni buni și bătrâni și din curtea domnească slugi încă au fost mărturie, când au tocmit și au vândut Balea logofăt și jupăneasa lui, Stanca, de a lor bună voe și cu știrea tuturor boerilor această mai sus zisă moșie și dinaintea domnii mele.

Pentru aceia, am dat și domnia mea, ca să fie această mai sus zisă moșie jupănului Andreiu *mare* log<o>f<ăt>, ca să-i fie de baștină și ohabnică și feciorilor lui și nepoților și strenepoților și de către nimeni să nu se cintească, după zisa domnii mele.

Iată și mărturie am pus domnia mea: jupan Mitrea *mare* vornec și jupan Andreiu *mare* log<o>f<ăt> și Dumitrache *mare* spăt<a>r și Pangrati *mare* vist<ier> și Panu *mare* comis și Sărbul *mare* stolnec și Necula *mare* armaș și Manta *mare* paharnic și jupan Căcii *mare* post<elnic>. Și is<prav>nec jupan Mitrea *mare* dvornec.

Am scris eu, Ivan log<o>f<ăt> cel bătrân, în scaunul cetății București curgerea anilor dela Adam până acuma, l<ea>t 7103 <1594>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Radu-Vodă, nr. 256. f. 643.

Trad. rom.

Datat după doc. cu data 23 Iunie 1594.

149

1594 (7102) Iunie 28, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Costea din Strimtul și cu fiii lui, câț dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie ocină la Strimtul, partea de ocină a nepotului său Pârful, toată, cu tot hotarul, oricâtse va alege din câmp și din pădure și din apă și din vatra satului cu case și cu vii și de peste tot pentrucă a cumpărat-o Costea dela nepotul său, Pârful, pentru 900 aspri gata.

Și iar a cumpărat Costea dela Voihna din sat un ogor, pentru 70 aspri gata. Și au vândut Pârvul și Voihna aceste ocine ce sunt scrise mai sus, de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor din jurul locului din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui Costea aceste ocine ce sunt scrise mai sus, ca să-i fie ocinele de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și lui strănepoților lui și de nimeni neclintit, niciodată, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Pangratie mare vistier și Dumitrache mare spătar și Pana mare comis și Sârbul mare stolnic și Manta mare paharnic și jupan Cuce mare postelnic.

Și ispravnic Andrei mare logofăt.

Și eu, Mușat dascăl, care am scris în cetatea de scaun București, luna Iunie 28 zile, în cursul anilor dela Adam până acum, în anul 7102 <1594>.

† o Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., CXIII/3.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu două traduceri rom., una dela începutul sec XVIII, cealaltă din 1906.

Cu o copie slavă din 1906.

150

1594 (7102) Iulie 1, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Petrașco voevod <și> domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Necula cu fiii lui, câți îi va lăsa dumnezeu, ca să-i fie jumătate de moară cu vadul din sat la Corcova, pentru că a cumpărat Necula dela Barbul fiul lui Dumitru, pentru 1370 aspri gata. Și iar a cumpărat Necula o vie la Corcova dela Stoica, pentru 430 aspri gata. Și iar a cumpărat Necula o vie la Corcova, dela Drăgăneasa, pentru 340 aspri gata.

De aceia, au vândut acești mai sus numiți oameni aceste vie și aceste vaduri de moară care sunt mai sus spuse, de a lor bună voie, cu știrea tuturor megiașilor lor din jurul satului, dinaintea domniei mele.

De aceia și domnia mea a dat lui Necula, ca să-i fie aceștea mai sus numite de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui și de nimeni clintire să nu aibă, după porunca domniei mele.

Iată și martori am pus domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt și Pangrati vistier și¹⁾ spătar și Pană comis și Sâr-

¹⁾ loc rupt în orig.

bul stolnic și Manta paharnic și jupan Coci mare postelnic. Ispravnic jupan Mitrea mare vornic.

Am scris eu, Iano, în cetatea de scaun în București, luna Iulie 1 zi, curgător dela Adam, în anul 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

<Pe verso românește>: Corcova, Mihaiu vod. Carte megieșască.

Acad. R. P. R., Acliziții noi.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

151

1594 (7102) Iulie 5, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Radul al doilea paharnic și cu fiii lui, câți Dumnezeu li va lăsa, ca să-i fie lui ocină Jirovul de Jos, din partea lui Preda, oricât se va alege de peste tot hotarul, pentrucă l-au dăruit pe Radul paharnic surorile lui, anume Stoichina și Erina și vărul său, anume Roman, cu acea ocină mai sus zisă, de a lor bună voie și dinaintea satului.

Și iar a cumpărat Radul ocină în Cernae, partea lui Oancea, pentru 1000 aspri gata, de peste tot hotarul, dela Stoiana și dela Anca. Și iar a cumpărat Radul paharnic o livadă în Cernae dela Seman, pentru 100 aspri gata. Pentru aceia aceste mai sus numite surori, au dăruit pe fratele lor, anume Radul paharnic. Cu acea mai sus zisă ocină și au vândut ei de a lor bună voie dinaintea satului și cu știrea tuturor megiașilor lor din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

De aceia și domnia mea i-am dat lui Radul al doilea paharnic, ca să-i fie ocină aceste mai sus numite, de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui și de nimeni neclintit să nu fie, după porunca domniei mele.

Iar care om va voi să întoarcă acele daruri, cu care l-au dăruit Stoichina și Erena și Roman pe Radul al doilea paharnic să fie anatema și blestemat de 318 părinți, cei dela Nicheia.

Iată dar martori am pus domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Pangrați vistier și Dumitrachi spătar și Pană comis și Sârbul stolnic și Manta paharnic și jupan Coci mare postelnic. Ispravnic Mitrea mare vornic.

Am scris în cetatea de scaun București, eu, Iano, luna Iulie 5 zile, în anul 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., XC/16.

Orig. slav, perg., pecete timbrată, căzută.

¹⁾ loc alb în orig.

1594 (7102) Iulie 7, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele jupan Udriște din Bucșani și cu fiii lui, câți dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie un vad de moară dela apa Buzeului mai sus de morile părintelui episcop, pentrucă acel vad mai sus zis a fost dăruit de părintele domniei mele, răposatul Petrașco voevod, lui jupan Badea fost mare clucer, părintele boierului domniei mele, ce s'a zis mai sus, Udriște paharnic, pentru slujbă credincioasă, ce i-a slujit domniei lui. Și am văzut domnia mea și cartea de miluire a părintelui domniei mele, răposatul Petrașco voevod, în mâna boierului domniei mele Udriște paharnic.

De aceia și domnia mea deasemenea am miluit și domnia mea pe boierul domniei mele Udriște paharnic, cu acel vad de moară ce s'a zis mai sus, ca să-i fie în pace și de ohabă, lui și fiilor și nepoților lui și strănepoților lui și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Pangratie mare vistier și Dumitrache mare spătar și Pană mare comis și Sârbul mare stolnic și Manta mare paharnic și jupan Coci mare postelnic. Și ispravnic Andrei mare logofăt.

Și am scris eu, Mușat, în cetatea de scaun București, luna Iulie, 7 zile, dela Adam până acum, în anul 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1537.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu două traduceri rom., una din 1806, cealaltă din 1906.

1594 (7102) Iulie 8.

† *In numele tatălui și al iului al sfântului <duh>, amin.* Adică eu Voică și Stana din Toplița scris-am aciastă carte a noastră să fie de mare dar și credință la mâna lui Dragotă Titoianu, cum să știe că l-am băgat ginere în casă și i-am dat pe fii-meă, Dana și i-am dat zestre partea mia de moșie din Toplița, toată, câtă este și i-am dat și <ia> din păraul cu gropilă pă vale în josu, până în vad și la coastă până în zăpodie ce să cheamă Șomordoale și i-am dat [i-am dat] poiana din gura Izvoarălor, din muche fața toată și dosul și de lungă pân în Străptori și în jos alătura cu valea, poiana toată și pădurea pân în părau cu vânju.

Pentru că am cu<m>părat eu, Voilkă, cu ginere-mieu Dragotă, denpreună<a> dela Brătulești, din Bărbătești, dreptu 8600 aspri gata și o-m dat ginere-meu Dragot<ă>, ca să-i fie lui moșie și lui și feciorilor lui în veacu.

Și la aciastă tocmeală a noastră mulți oameni buni au fostu: de Topliț<a>, Vlad cu frații lui și Manea și Filip cu frații lui și Crivățu și din oraș, Vărnava și di în Bărbătești, Badea. Și i-am făcut această carte, să-i fie peste cărțile ale bătrâne.

Și am scris eu, diiacon Macsin din Bărbătești; scris luna Iulie 8 zile, în anul 7102 <1594>.

Eu Voilkă și Stana.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1539.

Orig. rom. hârtie.

154

1594 (7102) Iulie 22, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domna toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Pătrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, anume David spătar și cu fiii lui, câți domnul dumnezeu îi va lăsa, ca să aibă ocină în satul Urzica, pentru că a cumpărat această ocină mai sus zisă dela Lupul și cu ceata lui, anume Vladul și Radul și Stoian și Stroia și Raicea și Stoica și Velea și Stan și Drăgăneasa și Iuva și Dragomir și Bogdan și Dragna și Ghiovcu și Stoico și Voicilă și Indelețe și Ducul și Țiuțurig¹⁾ și Stoica și Vlaicul și Erena și Stănie și Stoica și Tanasie și Bana și Toma și Măjina și Oanea și Gânea și Ursu și Oprica și Voico.

Și au vândut acești oameni mai sus ziși toate părțile lor, ce s'au scris mai sus, toate părțile lor de ocină, din câmp și din pădure și din vadul de moară, de peste tot hotarul și cu tot venitul. Și a cumpărat sluga domniei mele David aceasta mai sus zisă <ocină>, pentru 17.400 aspri gata.

Și au vândut acești oameni mai sus numiți, această ocină, ce este mai sus scrisă, toată, de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor din jurul locului și dinaintea tuturor boierilor dela curtea domniei mele și dinaintea domniei mele.

Astfel acești oameni, ce sunt scriși mai sus, ei iarăși au cumpărat-o încă de mai înainte vreme dela jupanița Calea și dela Maria și dela Danciul postelnic și dela Drăghici și dela Răducan. Și am văzut domnia mea și cartea lui Mihnea voevod de vânzare, pentru că o vânduseră acești boieri ce sunt scriși mai sus, iarăși de a lor bună voie. Iar după aceia, încă și semne au pus, ca să se știe: dela Măgura cu piatră până la grindul cu nisip, până la poiană și la măgura Obedelor și

¹⁾ « Țiuțurig » adaus ulterior.

măgura cu crucea și măgura Țiganului, la drumul Vădastrei, la piatra Mariei până la culare ¹⁾ cu tufele, din piatră în piatră dela priloagele oveselor, la drumul Piscului, dela drumul Piscului, piscul Cârna la drumul Rusciei.

De aceia, au vândut toți acești oameni mai sus numiți de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor și a tuturor rudelor lor și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea slugii domniei mele ce s'a scris mai sus, lui David spătar și cu fiii lui, aceste ocine mai sus scrise, ca să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori pune domnia mea pe dregătorii domniei mele: jupan Măteia mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Dumitrache spătar și Sârbul stolnic și Pană comis și Manta paharnic și jupan Coci mare postelnic. Ispravnic jupan Măteia mare vornic.

A scris, Ivan logofăt din Orașul de Floci, în cetatea de scaun București, luna. Iulie 22 zile și cursul anilor dela Adam până acum, anul 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1540.

Orig. slav, perg., pecete timbrată, căzută.

Cu două traduceri rom., una dela sfârșitul sec. XVIII, cealaltă dela începutul sec. XIX.

155

<1594> August 3.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele Stănilă postelnic, ca să-i fie lui și fiilor lui, câți Dumnezeu îi va da, satul Vălcăneștii toți, cu tot hotarul și cu tot venitul și cu toți vecinii și satul Ciomăgeștii și Calopăr și Salcea toată, cu toate hotarele și cu tot venitul și cu toți vecinii și satul Braștoșița și Filiași și Cărnești jumătate, de pretutindeni, cu tot venitul și cu toți vecinii, pentru că aceste sate mai sus zise au fost ale jupaniței Chira. Astfel fii din trupul ei n'au rămas și nici altă rudă, numai Stănilă postelnic nepot. Iar întru acesta, jupanița Chira, mătușa lui Stănilă postelnic, ea a dăruit și a miluit pe nepotul său Stănilă postelnic cu aceste sate mai sus zise și cu toți Așigani.

Și a avut și alt nepot din altă latură, anume Dumitru logofăt din Pleșoi. Astfel, lui nu i-a dat nimic să aibă din sate. Iar după moartea jitelniței Chira.

¹⁾ holdă cu buruieni.

iar Dumitru logofăt din Pleșoi așa a vrut, să ia jumătate din averile jupaniței Chira din averile mătușei sale, Chira. Iar la aceasta, domnia mea am cercetat și am adevărit cu toți cinstiții dregători ai domniei mele și am dat domnia mea între ei 4 boieri, anume: Dobre vornic din Costești și Badea paharnic din Grădiște și Manea din Mănecști și Neagoe din Ișalnița, ca să cerceteze, cum vor adevări cu sufletele lor, așa să-i judece și să-i întocmească și să adevărească, cum a lăsat jupanița Chira cu limba ei, la vremea morții. Astfel, ei așa au adevărit și au judecat cu sufletele lor, ca din averile jitelniței Chira să stăpânească Dumitru logofăt o parte din toate averile și din bani, iar cealaltă parte să o stăpânească Stănilă postelnic, iar a treia parte, care se chiamă partea jupaniței Chira, să o ia Stănilă postelnic, pentru că așa a lăsat ea, ca s'o pomenească și să-i facă sărindarele și toate ce-i vor trebui după moartea ei și în viața ei.

De aceia, am dat și domnia mea, ca să stăpânească Dumitru logofăt o parte din averile jupaniței Chira, o parte, iar Stănilă postelnic două părți, iar satele și Ațigani toți să-i stăpânească Stănilă postelnic, iar Dumitru logofăt să nu aibă niciun amestec cu satele și cu Ațigani, pentru că am văzut domnia mea la mâna boierului domniei mele, Stănilă postelnic și cartea jupaniței Chira, că a dăruit și a miluit pe nepotul său, Stănilă postelnic, cu aceste sate și cu Ațigani.

Și a pus mare blestem, ca cine va face alte amestecuri, după săvârșirea ei, ca să împartă miluirea și pomana ei, iar acel om să fie afurisit de stăpânul Hristos, la vreme de judecată să fie cu Iuda și cu blestematul Arie la un loc și să fie blestemat de 318 sfinți părinți, care sunt la Nicheia.

Iar după aceia, Stănilă postelnic, el de a lui bună voie, singur a venit înaintea domniei mele, de a adus pe verii lui primari, pe Neagoe și Moisi, de i-a așezat și i-a înfrățit pe toate satele și Ațigani și pe toate bucatele lui și pe toate averile lui, ca să-i fie frați și în loc de fii, pentru că fii din trupul lui n'a făcut. Iar după moartea lui, toate satele și Ațigani și toate averile să fie ale lui Neagoe și Moisi, ca să-l pomenească. Și a miluit pe Neagoe și pe Moisi cu acele sate și Ațigani, pentru sufletul lui și cu mare blestem, dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea lui Stănilă postelnic și lui Neagoe și lui Moisi, ca să le fie ocina ohabă, lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților, de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată martori am pus domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andrea mare logofăt și Negre ¹⁾ spătar și jupan Pangrati vistier, Pană comis și Sârbul stolnic, Manta paharnic și jupan Coci mare postelnic. Și ispravnic Mitrea mare vornic.

Am scris eu, Pătru logofăt, luna August 3 zile, dela Adam până acum, anul 7103 <1595>.

¹⁾ în doc. originale din acest timp, mare spătar este: Dumitrache.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CC/10.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Divanul este cel din 1594. La 3 August 1595 Mihai se afla în campanie împotriva Turcilor și probabil nu putea da hrisoave.

156

<1594> August 5.

Cu mila lui dumn<e>zău, Io Mihail voivod și domnă a tot<ă> Țara Rumănească, feciorul marelui și preabunului, răposatului Pătrașco voivod. Dat-am această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri ce să chiamă Coșuna, Iramul sfântului ier<a>rș și făcătorul de minuni Nicolae, ca să fie Țigani Nicola și Oprea și frate-său Lupéi și Lupul cu feciorii lui, Mora și Vladul și Stanciul și Radul și Mușat, pentru că acești Țăgani, ei au fost furat nește cai ai unui om, anume Stanciul Carai din Comoșténii. Apoi Stanciul Carai, el vrea să spânzure toț<i> Țăgani aceștea. Altă om, Mușat Sănbătiș, el i-au răscumpărat dela furci cu mănaca lui cea dreaptă. Atuncea jupan Stepan mare clu<cer> i-au cumpărat dela Mușat, dreptă 1400 de asprii bani gata și dreptă zéce boi. Apoi, jupan Stepan fost mare clu<cer>, iar i-au dat la această mănăstire ce e mai sus scris<ă>, pentru sufletul lui și al părinților lui și să fie pomenit la sfântul jărtv<e>nicu întru pomenire vécinic<ă>.

Și iar să fie alt Țigană, anume Vladul și cu Țăganca lui și cu ficiorii lor, pentru că au fost acești Țăgani ai lor de moștenire, ai jupanului Stepan fost mare post. și jup<ă>nesei lui, Caplei. Apoi acești boiari s'au făcut frați de cruce cu jupan Stepan fost mare cluce<r> și l-au dăruit cu acești Țăgani cu știrea tutulor boiarilor și pe acea vreme. Și am cetit și domnia mea hrisovul și am aflatu pe aceștia Țăgani, ce sântu scriș<i> mai sus, scriș<i> în hrisov.

Pentru acéia, am dat și domnia mea sfintei mănăstiri ca să ție și să stăpânească pre ei.

Și iar au cumpărat jupan Părvul fost mare log<o>f<ă>t, feciorul lui Stepan clucer, satul Nebuna dela Isufu și dela frate-său Drăgan, de peste tot și cu tot hotarul, dreptă 12.000 de asprii gata. Și iar i-au mai dat și adaos la sfânta mănăstire. Apoi, acestă sată n'au fostă ca să fie stătător, ci l-au lut alții dela sfânta mănăstire, iar apoi Isufu și cu frate-său pentru acestă sată au dat altă sat dreptă, . . . ¹⁾ cu tot hotarul, din câmpă și din pădure și din apă și cu tot venitul, sată pentru sată, încă partea lui Iosif și a lui Drăgan. Și încă n'au ajunsă prețul satului Nebuna, ci iar au mai dat Isufu și frate-său Drăgan și trei sălașe de Țigani, care s'au scris mai sus, la începutul cărții, Nicola și Oprea și frat<e>-său, Lupéi. Atuncea, au ajunsă prețul acestor 12.000 de aspri gata ce sântă mai sus scriș<i>.

¹⁾ loc alb în text.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea mănăstirii ce-i mai sus scrisă, Coșuna, acestu mai sus zis satu și Țăganii, ca să-i fie sfintei mănăstiri ocină ohabnică și să fie acești boiari ce s'au scris mai sus ctitori, Părvul [log<0>f<ă>t] fost log<0>f<ă>t, vécinica pomenire în véci, aminu.

Că iat<ă> și mărturii am pus domnia mea: jupan Mitrea mare vor<nic>, Andrei mare l<0>gof<ă>t, Radul post. Andronie vist. Dumitru cluce<r> ¹⁾, Manta post. ²⁾, Sârbul stol. și Nicola mare orujnicu.

Și am scris eu, Ivan log<0>f<ă>t din orașul din Floci, Av<gust> 5 zile 7103 <1595>.

Arh. St. Buc.; Condiica M-rii Bucovățu, nr. 722, f. 430—431.

Trad. rom. dela mijlocul sec. XVIII.

Divanul din 1594. La 5 August 1595 Mihai Viteazul se află în campanie împotriva Turcilor, 8 zile înainte de lupta dela Călugăreni și probabil nu putea da hrisoave.

157

<1594—1596> August 7.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele părintelui egumen dela sfânta mănăstire Tismana, anume Serghie, ca să fie volnic cu această carte a domniei mele să ia vama dela Bistreț, din baltă, jumătate, dar să ia vama din pește, cum a fost de mai înainte vreme lege și miluire dela ceilalți domni. Așa am miluit și domnia mea, ca să fie veșnica pomenire la sfântul jertfelnic, domniei mele și părintelui domniei mele.

De aceia, să fie volnici slugile părintelui egumen dela sfânta mănăstire mai sus scrisă, Tismana, să ia vama, însă partea sfintei mănăstiri. Și nimeni să nu îndrăznească să încerce să turbure sau să oprească înaintea acestei cărți a domniei mele, căci acel om care va încerca să turbure sau să oprească înaintea acestei cărți a domniei mele, acela rea rușine va avea dela domnia mea. Aceasta spunem domnia mea. Altfel să nu fie, după zisa domniei mele.

A scris Ivan logofăt, luna August 7 zile.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1541.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, deteriorată.

Cu o trad. rom. dela sfârșitul sec. XVIII.

Datat după Serghie egumenul. In 1597 e numit episcop de Muncaci.

158

<1594—1599> August 9.

Cu mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod. Dat-am domnia mea aciastă poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri ce să numește Coșuna, unde iaste hramul

¹⁾ în loc de spătar

²⁾ în loc de paharnic

sfântului arhiereu făcătoriu de minuni Nicolae *al Mira Lichiei*, ca să fie volnici călugării dela sfânta mănăstire cu cartea domnii mele să fie satul Săcuiul tot, cu tot hotarul și cu venitul și cu rumăni, pentrucă însumi am dat domnia mea să fie la sfânta mănăstire, precum au fost și mai denainte vrême.

Și am văzut domnia mea și cartea răposatului Alixandru voevod și cartea părintelui vlădica Eftemie, precum că au fost dat și au adaos la sfânta mănăstire de jupăneasa Stanca, maica Barbului postelnic, să fie lor vecinică pomenire și cu blestem.

Și așijderea am dat și domnia mea sfintei mănăstiri, ca să stăpânească satul Săcuiul ce s'au zis mai sus cu tot venitul și de nimenea să nu aibă băntuială, preste aciastă carte a domnii mele. Și într'alt chip să nu fie, peste zisa domnii mele.

August 9 zile.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Bucovățu nr. 722, f. 82.

Trad. rom. Altă trad. rom., ibid. ms. 443, f. 101.

Datat din domnia lui Mihai Viteazul în țara Românească.

159

1594 (7102) August 16.

Adecă eu, Simion Dumnădzău di Pătrășcani, scriem și mărturisim cu cesto zapis al miu, de nime nevoit, nice presuratu, ce de a mea bonă voe, eu Simion Dumnădzău am vândot driiapță ocină și moșie din sat din Șărbănești, giomătate de un bătrân și din Băloșăști așijedere giomătate de bătrân așijedere și Pötna de pre gărla dincoaci din sat de Brănești giomătate de bătrăn. Și aceste moșii eu am vândut dumisale lui Costantin Sitarului, dreptl 16 taleri bătoți și un bou de negoț, am loat dela Costantin Sitarul pre aceste trii moșie, carele mai sus scrie. Ș'am vândut dintr'aceste moșii a mele toate trele, am loat câte 16 taler<i> și câte un bou. Și am vândut di<n> vatra satului și din țarină și din vadur<i> de moar<ă> și din fănaț și din grădină și din pădore și din tot venitul, cât iaste vă<n>dzarea moșii lor. Așea m'am tocmi cu Costantin Sitarul și mi-u dat plata de faț<ă> denaintea a loi Jătco din Pătrășcani și a loi Frăteiu ș'a loi Mețu de Suceveni și a lui Mașteiu, fiul lui Vlașan de Horgești și a loi Nechit<a> Teiu și a loi Gheorghii de Băloșăști și Țaulea de Coruești și Simion Lehaciu de acolea și a mulți oameni boni megiiși s'au prelejuit la ceastă tocmală și vă<n>dzare ca s<ă> să mai scrie.

Pre mai mare credință șă mărtorie ne i-am pos și pecețile șă degetele, ca s<ă> să știe.

V<ă>keat> 7102 <1594> luna Av<gust> 16.

<Pe verso>: zapisu acesta l-amu vă<n>duțu eu Păliceștiloru, la vel<ea>tu
7293 <1785> . . . Vasile Bușilă.

Acad. R. P. R., CXCIX/13.

Orig. rom. hârtie, rupt la în<loituri, 3 peceți inelare și 4 degete aplicate.

160

1591 (7102) August 17, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele, lui jupan Sârbul mare stolnic și cu fratele său, popa Stan din Cerneți și cu fiii lor, câți Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie ocină satul Bistrița jumătate, cu vecinii și din câmp și din pădure și din apă cu mori, oricât se va alege și cu venitul de peste tot, însă partea lui Badea și partea fratelui său Radul din Roșia, pentru că acest sat, el a fost de moștenire al lui Badea și al fratelui său Radul. Astfel, l-a vândut Badea și frate-său Radul din Roșia lui Vișul logofăt din Băldești, pentru 7000 aspri gata cu cari i-a plătit Vișul logofăt pe Badea și pe frate-său, Radul cu acei aspri, pentru o datorie dela un Evreu, anume Avram dela Ocna Mare, încă dinainte vreme.

Iar după aceea, după moartea lui Vișul logofăt, iar Mitrea, fiul lui Vișul logofăt, el a căzut într'o nevoie foarte rea. Astfel, a vândut Mitrea, fiul lui Vișul logofăt, acel sat ce s'a zis mai sus, Bistrița, jumătate, din partea lui Badea și din partea fratelui său Radul, de peste tot, cinstitului dregător al domniei mele, lui jupan Sârbul mare stolnic și fratelui său popa Stan, pentru 7000 aspri gata, de a răscum-părat Mitrea capul său cu acei aspri din acea faptă rea ce a făcut. Și acei aspri ce sunt scriși mai sus, dintr'înșii a dat Mitrea în mâna lui Pătru logofăt din Fălcoi și în mâna lui Dragomir logofăt din Curtișoara, pentru că ei sunt chezași la niște gelepi pentru Mitrea, pentru asprii mai sus ziși.

Și iar să-i fie dregătorului domniei mele jupan Sârbul mare stolnic și fratelui său popa Stan un sălaș de Ațigani, anume Greur Țiganul și cu Țiganca sa, anume . . .¹) și cu toți fiii lor, oricâți se vor naște din ei, pentru că am miluit domnia mea pentru slujba credincioasă și dreaptă, cu care m'au slujit pe domnia mea.

Și iar a cumpărat dregătorul domniei mele jupan Sârbul mare stolnic și cu fratele său popa Stan dela Oprea, fiul lui Voiută din Petrești, un Ațigan, anume Stan, pentru 1100 aspri gata.

Și a vândut Mitrea, fiul lui Vișul logofăt acel sat Bistrița, jumătate, cu știrea tuturor megiașilor din jurul locului, din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

¹ loc alb în orig.

De aceea, am dat și domnia mea cinstului dregător al domniei mele jupan Sârbul mare stolnic și fratelui său popa Stan, ca să le fie satul Bistrița jumătate, de pretutindeni, însă partea lui Badea și partea fratelui său Radul și acei Ațigani ce sunt mai sus scriși, ca să le fie ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților lor și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Statachi mare vistier și Dumitrache mare spătar și Pana mare comis și Sârbul mare stolnic și Manta mare paharnic și jupan Tudor mare postelnic. Și ispravnic Andrei mare logofăt.

Am scris eu, Mușat scriitor, în cetatea de scaun în București, luna August 17 zile, cursul anilor în anul dela Adam până la această scriere, în anul 7103 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1542.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1846.

161

<1594> August 17.

† În numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiță nedespărțită în vecii amin.

Iată dar, Stan și soția lui, Voica și fiul ei Neagoe am scris această carte a noastră acestui boier, jupan Stoica al doilea logofăt, ca să-i fie ocină în satul Strâmba, partea Voicăi, femeia lui Stan și a fiului ei Neagoe, toată, din câmp și din pădure și din apă și cu vadul de moară și din vatra satului și de pretutindeni, de peste tot hotarul, pentru că am vândut noi această ocină lui Stoica logofăt, pentru 1300 aspri gata. Și am vândut de a noastră bună voie și cu știrea tuturor megiașilor din sus și din jos și dimprejurul locului.

Mai ales și martori punem, anume: Hamza logofăt și Necula mare armaș și Sârbul stolnic și popa Stan din Cerneți și Copaciu din Vădeni și Ivan din Șușița și Burtul din Turburea și Bărcan logofăt din Miroși și Dobrin logofăt din Tutăcești și popa Lazăr din Groșari și <încă alți boieri>¹⁾ și megiași, ca să fie această întocmire a noastră neclintită în veci, în Hristos, amin.

Am scris eu, Bărcan logofăt, luna August 17 zile.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1587.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1820.

Datat fiind ca anterior actului din 4 Iulie 1595.

¹⁾ loc rupt în orig.

1594 (7102) August 23, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, lui jupan Pătru al doilea armaș și cu fiii lui, câți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie satul Vălariei, care sunt pe apa Jiului jumătate, de peste tot hotarul, însă partea jupanului Detco clucer, și iar partea jupanului Detco clucer din Doicești toată, de peste tot hotarul, ori cât se va alege de pretutindeni, pentru că a cumpărat-o boierul domniei mele mai sus scris dela fiii lui Detco clucer, dela Miclăuș și dela frații lui, Radul și Detco și Albul, pentru 5600 aspri gata.

Și iar a cumpărat boierul domniei mele, jupan Pătru al doilea armaș, dela fiii lui Detco clucer, care s'au scris mai sus, 3 sălașe de Țigani, anume: Curchi Țiganul și cu Țiganca lui, anume Anca¹⁾ și cu 3 fii, anume: Opriian²⁾, Oprea³⁾ și Paraschiva⁴⁾ și Dumitru Țiganul și cu Țiganca lui, anume Ciura și cu 3 fii, anume Vlădae⁵⁾ și Zara⁶⁾ și Dragomir⁷⁾ și o soră a lui Dumitru, anume Dobra⁸⁾ și un frate al lor, anume Mavrea, dela Miclăuș și dela Radul și dela Detco și dela Albul, pentru 4700 aspri gata. Și au vândut Miclăuș și frații lui, Radul și Detco și Albul, fiii jupanului Detco clucer, aceste mai sus zise ocine și Ațigani, de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor dimprejurul locului, din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea boierului domniei mele, lui jupan Pătru al doilea armaș, aceste mai sus scrise ocine și Ațigani, ca să-i fie ocină de chabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iară dar și martori punem domnia mea: jupan Măteia mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt și Statachi mare vistier și Dumitrachi mare spătar și Pană mare comis și Sârbul mare stolnic și Manta mare paharnic și jupan Tudorachi mare postelnic. Și ispravnic Andreiu mare logofăt.

Și eu, Mușat scriitor, care am scris-o în cetatea de scaun în București, luna August 23 zile, în anii curgători dela Adam până la această scriere, în anul 7102 <1594>.

¹⁾ «Anca» scris cu altă cerneală.

²⁾ «Opriian» „ „ „ „

³⁾ «Oprea» „ „ „ „

⁴⁾ «Paraschiva» „ „ „ „

⁵⁾ «Vlădae» „ „ „ „

⁶⁾ «Zara» „ „ „ „

⁷⁾ «Dragomir» „ „ „ „

⁸⁾ «Dobra» „ „ „ „

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CVIII/36.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

163

<1594> August 24, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei, dumnezeieștii mânăstiri a domniei mele care se numește sfântul Nicolae din susul orașului București, ca să-i fie ocină la Vlădeni a șasea parte din sat, însă partea lui Radul Zgăișor toată, oricât se va alege din câmp și din pădure și de peste tot hotarul, pentrucă această parte de sat a fost de moște nire a lui Radul Zgae și a fratelui său Colțea. Astfel, au vândut Radu Zgae și fratele său Colțea acel sat lui Chiriță Costandin și fratelui său Lațcar, pentru 14.000 aspri de argint. Iar la aceasta, domnia mea am cumpărat acel sat Vlădeni dela Chiriță Costandin și dela frate-său Lațcar, pentru 20.000 aspri gata. Și a vândut Chiriță Costandin și cu fratele său Lațcar, de a lor bună voie, fără nicio silă. Iar la aceasta, domnia mea am dat și am dăruit satul Vlădeni sfintei mânăstiri a domniei mele, ca să-i fie domniei mele și părinților domniei mele veșnică pomenire.

De aceia, am dat și domnia mea sfintei și dumnezeieștii mânăstiri a domniei mele, ca să-i fie ocina ohabă, ei, neclintit, după zisa domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt și Statache vistier și Dumitru spătar și Pană comis și Sârbul stolnic și Manta paharnic și Tudorachi mare postelnic. Ispravnic Mitrea mare vornic.

Și eu, Neagul, am scris în luna August 24 zile, în cetatea de scaun București, în anul 7103 <1595>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

A. h. St. Buc., S. I., nr. 1567.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

Actul nu poate fi din 24 Aug. 1595; la acea dată orașul era ocupat de Sinan pașa. Datat după divan, din anul precedent.

164

1594 (7102) Augus 29, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această

poruncă a domniei mele sfintei, dumnezeeștii mânăstiri numită Glăvăciog, unde este hramul cinstita blagoveștenie a născătoarei de dumnezeu, ca să-i fie părțile jupaniței Marga, fiica lui Matei ban, toate, oricât se va alege din sate și din Ațigani și din mori și din vii, însă din partea tatălui său, Matei ban, jumătate, anume din Caracal a 4-a parte și din Betejani a 4-a parte și din Comoșteni a 4-a parte și cu case și cu vii și Drencea a 4-a parte și Corlatele a 4-a parte și Potlogii a 4-a parte și Marmurele a 4-a parte și Străhaia a 4-a parte și Sadova a 4-a parte și Ocolna a 4-a parte și Frumoșei a 4-a parte și Predeștii a 4-a parte și Seaca a 4-a parte și din Bucoveț a 4-a parte și Paia a 4-a parte și Pleana a 4-a parte și Slătinecul a 4-a parte și Sălătrucul a 4-a parte și Sparții a 4-a parte și Cușcodia a 4-a parte, pentru că i-au fost vechi și drepte ocine și dedine ale jupaniței Marga dela tatăl său Matei ban.

Iar apoi, jupanița Marga, fiica lui Matei ban, ea a dat toată partea ei din sate și Ațigani și din mori și din vii, ce sunt scrise mai sus, sfintei mânăstiri dela Glăvăciog, încă din zilele lui Mihnea voevod, până a fost jupanița Marga în viață. Și am văzut și domnia mea și cartea lui Mihnea voevod și cartea lui Ștefan voevod că i-a dat toate părțile ei jupanița Marga sfintei mânăstiri dela Glăvăciog, pentru sufletul ei și pentru sufletul părintelui ei Matei ban. Și s'a întâmplat jupaniței Marga moarte și s'au îngropat oasele ei în sfânta mânăstire, ce este mai sus scrisă.

Apoi, când a fost acum, în zilele domniei mele, acele ocine mai sus zise și Ațigani și vii au fost cuprinse și cotropite de boierii domniei mele jupan Danciul fost vornic din Brâncoveni și de jupan Manta mare paharnic. Astfel, după aceea, au venit călugării dela sfânta mânăstire mai sus zisă înaintea domniei mele, de față, împreună și cu boierii domniei mele, ce s'au zis mai sus, Danciul vornic și Manta paharnic. Astfel, au scos călugării dela sfânta mânăstire înaintea domniei mele și înaintea tuturor cinstiților dregători din divanul domniei mele și cartea lui Mihnea voevod și cartea lui Ștefan voevod. Și am văzut domnia mea și am citit și am adevărit și am aflat și domnia mea foarte bine și cu toți cinstiții dregători din divanul domniei mele că n'au avut Danciul vornic și Manta paharnic niciun amestec cu acele sate și cu acele ocine și Ațigani și vii, ce sunt mai sus zise, ale jupaniței Marga, fiica lui Matei ban, ci sunt averile ei drepte și de moștenire, dela tatăl său Matei ban, ci a dat dela ea la sfânta mânăstire, ce este mai sus scrisă, pentru sufletul ei și pentru sufletul părinților ei, ca să-i fie veșnică pomenire și sfintei mânăstiri de întărire, iar călugărilor de hrană. Și au rămas Danciul vornic și Manta paharnic de lege și de judecată dinaintea domniei mele și dinaintea tuturor cinstiților dregători din divanul domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea sfintei mânăstiri dela Glăvăciog, ca să-i fie aceste sate de Ațigani și mori și vii ocină, ohabă, în veci și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Statachi mare vistier și Dumitrache mare spătar și Pana mare comis și Sărbul mare stolnic și Mînta mare paharnic și jupan Tudori mare postelnic. Și ispravnic Andrei mare logofăt.

Și eu, Mușat scriitor, care am scris în cetatea de scaun București, luna August 29 zile, <de la> Adam până acum, în anul 7102 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1543.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1848.

165

1594 (7103) Septembrie 6, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, anume lui Daba și fratelui său Dobre, fiii lui Dobre al lui Turbatul și cu fiii lor, câți dumnezeu le va lăsa, ca să le fie ocină în Dâlga de Sus, partea tatălui lor Dobre al lui Turbatul, toată, oricât se va alege și din apă și din câmp și din pădure și de peste tot hotarul și cu morile, pentru că le este veche și dreaptă ocină și de moștenire.

Iar după aceia, au avut pără bunicul lor Tatul Turbatul cu Radul fost mare vistier, înaintea lui Vlad voevod. Și așa a pârît atunci Radul Furcă vistier, că a închinat și a vândut Tatul Turbatul mai sus zisa ocină lui Radul Furcă mare vistier. Iar Vlad voevod a cercetat și a judecat, după dreptate și după lege și cu toți cinstiții dregători ai domniei lui și a adevărit domnia lui că nici n'a dat, nici n'a vândut Tatul Turbatul lui Radul Furcă vistier, ci l-a cotropit, fără cale și fără lege. Și a rămas Radul vistier de lege dinaintea lui Vlad voevod.

Deasemenea s'au pârît Tatul Turbatul și fiul lui, Dobre Turbatul, cu Radul Furcă vistier a doua oară și înaintea răposatului părinte al domniei mele, Io Petrașco voevod, ca și întâia oară, înaintea lui Vlad voevod. Și iar a pârît Vladul comisul, fiul lui Furcă, că a închinat și a vândut Tatul Turbatul partea lui de ocină mai sus scrisă, tatălui său, lui Furcă, mai dinainte vreme. Iar Dobre Turbatul, fiul lui Tatul Turbatul, el s'a plâns de strâmbătate, că nici nu i-a închinat, nici nu i-a vândut. Iar întru aceasta, răposatul părinte al domniei mele Petrașco voevod a cercetat și a judecat, după dreptate și după lege cu toți cinstiții dregători ai domniei lui și a aflat domnia lui că a fost cotropită de tatăl său, Furcă, fără cale. Și a rămas Vladul comis de lege și dinaintea răposatului părinte al domniei mele Petrașco voevod.

Iar după aceia au avut pâra și slugile domniei mele Dabe și Dobre, înaintea domniei mele cu călugării dela mânăstirea lui Stelea spătar din orașul domniei mele București. Și așa pârau călugării că au cumpărat mai sus zisa ocină dela Detco clucer, în zilele lui Mhnea voevod. Ci au tot ținut-o de atunci până acum cu pace. Iar întru aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după lege, cu toți cinstiții dregători ai domniei mele și am văzut și am citit domnia mea și cărțile lui Vlad voevod și cărțile răposatului părinte al domniei mele Petrașco voevod, de rămas. Și am adevărit și domnia mea foarte bine că a fost această ocină a lui Dabe și a lui Dobre mai sus ziși, de moștenire, dinainte vreme.

De aceia, am dat și domnia mea slugilor domniei mele, lui Dabe și fratelui său, lui Dobre, ca să le fie această ocină de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt și Statachi vistier și Dumitrachi spătar și Pană comis și Sârbul stolnic și Manta paharnic și jupan Tudorachi postelnic. Și ispravnic Mitrea mare vornic.

Și eu.....¹⁾ care am scris-o în cetatea de scaun București, luna Septembrie 6 zile și dela Adam ani curgători până la aceasta, în anul 7103 (1594).

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., L/22.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

166

1594 (7103) Septembrie 6, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Staico și cu fiii lui, câți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie ocină la Blăjoiu de Sus și la Blăjoiu de Jos, partea lui de ocină, toată, oricât se va alege, pentrucă îi este vechă și dreaptă ocină și dedină.

Iar după aceia, a venit singur Staico înaintea domniei mele, de a dat și a așezat și a înfrățit peste partea lui de ocină. peste toată, pe jumătate, pe Stan, vărul <său>, să fie peste toată ocina doi frați nedespărțiți. Iar după aceia Stan, el a adus la casa lui Staico 12 vaci și 2 cai și mult a cheltuit Stan pentru birul lui Staico. Și s'au înfrățit ei de a lor bună voie cu știrea tuturor megiașilor și din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

¹⁾ loc alb în orig.

Încă blestem am pus: care dintre ei va strica această înfrățire, acela să fie blestemat de 318 sfinți părinți ce sunt la Nicheia și să aibă parte <cu Iuda și cu Arie>.

De aceea, am dat și domnia mea lui Staico și lui Stan, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor, nepoților lor și strănepoților lor și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Mîtreă mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Statachi vistier și Dumitru spătar, Pana comis și Sârbul stolnic și Manta paharnic și jupan Tudori mare postelnic. Ispravnic Mîtreă mare vornic.

Și eu, Oprea, am scris în cetatea de scaun București, luna Septembrie 6 zile, dela Adam până la această scriere, în anul 7103 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1544.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1854.

167

<1594> Septembrie 21.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupaniței Anca, ca să fie volnică cu această carte a domniei mele să stăpânească din Poiana partea lui Dragul portar, cu vecinii, toată; pentrucă Dragul portar a dat-o zestre jupaniței Stanca, sora lui. Iar când a fost acum, jupanița lui Dragul portar, ea nu a voit să-i dea acele ocine dela Poiana, iar jupanița Anca, ea a adus cartea răposatului Alexandru voevod înaintea domniei mele, că Dragul portar a dat partea lui din Poiana surorii sale jupanița Stanca, mama jupaniței Anca.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea jupaniței Anca, ca să fie partea lui Dragul din Poiană, zestre.

Și iar să fie volnică jupanița Anca să ia dela jupanița Erina o Ațigancă, ce a cumpărat, pentru 500 aspri și pentru două linguri de argint. Pentru aceasta, nimeni să nu îndrăznească să turbure înaintea acestei cărți a domniei mele. Altfel să nu fie, după zisa domniei mele. Iar cui i se pare strâmb, să vie să stea de față înaintea domniei mele.

Ispravnic Mîtreă mare vornic.

A scris Vladul logofăt, Septembrie 21 zile.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1546.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Datat după Mîtreă mare vornic.

1594 (7103) Septembrie 26, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei și dumnezeieștii episcopii dela Buzău, ca să-i fie o parte de ocină din Cârpești, care a fost de moștenire a lui Stăichiță postelnic din Modruzești, pentru că a avut pără părintele episcop înaintea domniei mele cu Braga și cu Răzbici din Furești, pentru această parte de ocină mai sus zisă. Și așa pârau Braga și Răzbici înaintea domniei mele, că este a lor moștenire. Iar la aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după legea lui Dumnezeu și cu toți cinstiții dregători ai domniei mele. Și le-am dat domnia mea 6 megiași pe răvaș, împreună și le-am pus domnia mea zi și soroc. Iar când a fost acum, Bragă și Răzbici n'au venit la zi și la soroc și nici n'au adus pe acei megiași dinaintea domniei mele. Și au rămas Braga și Răzbici de zi și de lege dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea sfintei, dumnezeieștii episcopii această parte de ocină mai sus scrisă, a lui Stoichiță postelnic, ca să-i fie ocină de ohabă și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Ivan mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Statachi mare vistier și Dumitrache spătar și Radul comis și Sârbul stolnic și Manta paharnic și jupan Tudori mare postelnic. Și ispravnic Andrei mare logofăt.

Iu, Mușat, care am scris-o în cetatea de scaun în București, luna Septembrie 26 zile, în cursul anilor dela Adam până acum, în anul 7103 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1548.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1860.

<1594 Septembrie 26—1597 Februarie>.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod, domn a toată Țara Rumânească, fecior marelui Pătrașco voevod. Dat-am domnia mea aciastă poruncă a domniei mele lui Iane și feciorilor lui, câți îi va da Dumnezeu, cum ca să-i fie ocina la Trăstieni, partea lui Radoslav, a moșu-său, toată, oricâtă, să va alege du pretutindenea, din câmp, din apă, dupe uscat și din sat, du peste tot hotarul și partea de ocină din Șintească toată și din dealul cu viile și din partea Dobrotii de pe uscat jumătate și din apă, toată, pentru că aciastă parte de ocină

ce scrie mai sus *din* Şintească, au fost partea Dobrotii, cumpărată *dela* Neacşa Mogoşoaia, moaşa lui Drăgan, pentru aspri 3000, încă în zile e răposatului Pătraşco vodă.

După acéia, iar au miluit Neacşa Mogoşoaia pe nepotu său Drăgan, cu aciastă ocină *dela* Dobrotă, cum ca să fie lui Drăgan de moşie. Şi aciastă ocină zisă mai sus, partea lui Radoslav, i-au fost lui Drăgan ocină dreaptă şi moşie, care au cumpărat Drăgan *dela* unchi-său Goicilă *şi dela* Drăgan *pentru* aspri.....¹⁾, încă în zilele lui Moisi vodă.

După acéia Drăgan, el s'au sculat şi au venit la divan în zilele răposatului Pătraşco vodă, împreună cu Manea. Intr'acest chip părăia Manea *din* Greaca şi Chintea *din* Noagă şi Tona înaintea lui Pătraşco vodă, pentru aceste ocine zise mai sus, pentru partea lui Radoslav. Iar Pătraşco vodă au căutat şi au judecat, pe dreptate şi pre lége şi au văzut cărţile lui Moisi vodă şi cărţile Vladului vodă şi cărţile Radului vodă şi a Mircii vodă. Şi am văzutu domnia mea şi așa am aflat cum Manea şi Chintea şi Tona, n'au nicio treabă cu aciastă ocină a lui Radoslav, nici de moşie, nici de cumpărare, nici de înfrăşire. Şi credinţă să n'aibă de nimenea că au rămas Chintea şi Manea şi Tona de lége încă de atuncea. Şi de va vrea să scoată niscare cărţi vechi, să nu să crează nicidecum.

Şi iar au miluit Neacşa pe nepotū său Drăgan cu un sălaş de Ţ.gani, anume Mihai cu feciorii lui, ca să-i fie ohabnici.

Şi iar au cumpărat Drăgan o vie.....¹⁾ şi a Băicăi la Trestieni, *pentru* aspri 2200.

Iar au cumpărat Iane *dela* Petre din Rădea ocina, partea lui Stan, din apă, din pădure, din moară jumătate, din câmp a treia parte, pentru aspri.....¹⁾. Şi iar a cumpărat Iane *dela* popa Voislav şi *dela* frate-său Radoslav, din partea lui Vlad a treia parte, du preste tot hotarul *pentru* aspri.....¹⁾. Iar au cumpărat Iane ocina *dela* Danciul *dela* Ioan *şi dela* Radu jumătate de ocină, din uscat, din apă, toată şi cu casa şi cu birul. Şi au [a] dat bani gata, aspri 900 şi un bou bun. Şi iar au cumpărat Iane ocină *dela* feciorul lui Stan, anume Fătul, din pădure, din apă, din câmp jumătate, *pentru* aspri 850. Şi iar au cumpărat Iane ocină din partea lui Vlad: 1 parte, *pentru* aspri 600.

Iar au cumpărat *dela* Oprea *şi dela* Dragomir din Baléni, partea lor de ocină toată, *pentru* aspri 800.

Şi am văzut domnia mea şi am cetit cărţile lui Vlad vodă şi a lui Pătraşco vodă de aciastă zisă mai sus ocină, a lui Iane, de moşie.

Pentru aceasta, am dat şi domnia mea aciastă ocină şi viile şi cumpărătorile, moşii ohabnice, lui şi feciorilor lui, nepoţilor şi strănepoţilor, de nimenea neclintită, până vor fi domniile.

¹⁾ loc alb în text.

Iată și mărturiile am pus domnia mea pe: jupan Ivan *mare vornic* și jupan
.....¹⁾ și alții.

Acad. R. P. R., ms. rom. 1236, f. 1612.

Trad. rom.; altă trad. rom., cu mici deosebiri la Arh. St. Buc., S. I., nr. 1519.

Datat după Ivan mare vornic.

170

<1594 Septembrie 26—1595 Ianuarie>.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului părinte al domniei mele Io Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Stoica și lui Oancea din Dăsăgești și lui Drăgoiu și lui Bojan și lui Șerban din Răftea și lui Berea și lui Bratco și lui Nan și lui Dade și lui Detco din Căcaleți și lui Neagoe și lui Berilă din Costești și lui Voico și cu fiica sa, anume Calina și lui Solomon și lui Costea din Românăței și lui Baico și lui Balomir din Negrași și lui Mo.....²⁾ din Borobeică și cu fiii lor, câți Dumnezeu le va da, ca să le fie ocină în Trestenic, partea bunicului lor, Manea Gomoiu, toată, oricât se va alege din câmp și din apă și din pădure și de peste tot hotarul, pentru că le este veche și dreaptă ocină de moștenire dela bunicul lor, Manea Gomoiu, încă dela răposatul Radul voevod, fiul răposatului Vladul voevod.

Iar pe urmă, acești mai sus numiți oameni, ei au avut pără înaintea domniei mele cu Radoslav din Trestenic și cu Dragomir din Târnăveni pentru această mai sus zisă ocină. Și <cașa> pârau Radoslav și Dragomir înaintea domniei mele că au și ei <parte> din moșul care se numește Oancea Gomoiu și că a fost amândoi frați pe această mai sus zisă ocină. Iar întru aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după lege cu toți, cinstiții dregători ai domniei mele și le-am dat domnia mea lor împreună 6 megiași bătrâni, ca să adeverească: Oancea Gomoiu a fost frate cu Mane Gomoiu.....²⁾ pe această mai sus zisă ocină? Iar întru aceasta, acei 6 megiași bătrâni ei au mărturisit înaintea domniei mele cu sufletele lor, că n'a fost Oancea Gomoiu frate cu Mane Gomoiu pe ocină, nici cum și n'a avut Oancea Gomoiu nici un amestec cu Manea Gomoiu și cu această mai sus zisă ocină, ci au rămas Radoslav și Dragomir din divan dinaintea domniei mele.

Iar întru aceasta, acei 6 megiași bătrâni, ei s'au ridicat înaintea domniei mele de au scos partea lui Găvade cu frații săi din ocina lui Manea Gomoiu, iar a treia³⁾

¹⁾ loc alb în text

²⁾ loc șters, ilizibil în orig.

³⁾ corectat ulterior: a noua

parte de peste toată ocina. Iar alți oameni să nu aibă amestec, afară numai de oamenii mai sus scriși, pentrucă domnia mea am văzut și am citit și cartea răposatului Radul voevod, fiul lui Vlad voevod, de moștenire, că este ocina lui Manea Gomoiu, toată.

De aceia, am dat și domnia mea lui Stoica și lui Oancea din Dăsăgești și lui Drăgoiu și lui Bojan și lui Șerban din Răftea și lui Bérea și lui Bratco și lui Nan și lui Dade și lui Detco din Cacaleți și lui Neagoe și lui Berilă din Costești și lui Voico cu fiica sa și lui Solomon și lui Costea din Românăței și lui Boico și lui Balomir din Negrași și lui Micul.....¹⁾ din Borobeica, <ca să le fie> ocina de ohabă, fiilor și nepoților lor și strănepoților <lor și de> nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: <Ivan> Noroceca mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt.....¹⁾.

Ispravnic Andreiu mare logofăt.....¹⁾ în anul 7102 <1593 — 1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CXXXIV/3.

Orig. slav, perg., pătat de cerneală, pecete timbrată, căzută.

Data greșită. Datat după Ivan mare vornic.

171

<1594> Octombrie 1.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Scrie domnia mea sfintei, dumnezeeștii mânăstiri care este hramul sfintei Blagoveștenii din orașul domniei mele din București, ca să fie volnici cu această carte a domniei mele să stăpânească o roată și jumătate de moară, care este pe ocina orașului, iar cealaltă roată și jumătate de moară, să le stăpânească Udriște din oraș din Târgoviște, pentrucă acele mori au fost de moștenire, domnești. Iar domnia mea am dat acele mori sfintei mânăstiri, dar să țină călugării jumătate din 3 roate, iar Udriște să țină cealaltă jumătate.

Și am întocmit domnia mea cu toți dregătorii domniei mele. Iar care din ei va ridica pâra, cine va fi domn pe urma domniei mele în Țara Românească, iar domnia mea să dea aceste mori acelu care nu va ridica pâra, pentrucă astfel am întocmit domnia mea.

De aceia, nimeni să nu cuteze să turbure înaintea acestei cărți a domniei mele. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele. Și ispravnic însăși spusa domniei mele.

¹⁾ loc rupt și șters, în orig.

S'a scris în luna Octombrie întâia zi.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1512.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu trei traduceri rom. din a doua jumătate a sec. XVIII, din sec. XIX și din 1906.

De pus în legătură cu actul din 3 Iunie 1594.

172

1594 (7103) Octombrie 2, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Io Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui popa Pârvan și cu frații lui, anume Radul și Andreico și cu fiii lui, câți dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie ocină la El-hovățu de Sus, din partea lui Vladul jumătate de ocină, însă o jumătate de funie de peste tot hotarul, peste drumul Argeșului până la capătul malului de jos, pentru că îi este veche și dreaptă moștenire a lui Vladul.

Iar după aceia Vladul, el a dat și a înfrățit pe fratele său Radul pe acea jumătate de funie, încă în zilele răposatului Mircea voevod. Dar după aceia, Vladul, el nu a avut fii, ci a dat de bună voie, iar Radul, el a vândut sculele lui și averile de zestre, de a plătit birul fratelui său Vladul. Iar după aceia, Vladul, el a vândut acea jumătate de ocină nepoatei sale Cârștiana, fiica lui Radul. Iar Radul, el nu a voit să dea acea ocină fiicei sale, Cârștiana, ci a vândut un Ațigan al său, pentru 1200 aspri gata, de a dat asprii fiicei sale Cârștiana, de a înapoiat câți aspri dăduse pe acea ocină.

Astfel, când a fost acum, nepoții lui Radul, anume popa Pârvan și Radul și Andreico, ei au avut pără cu fiii Cârștianeii, cu Marco și cu Vladul, <spunând> că este a lor acea jumătate de ocină, ce s'a zis mai sus. Iar domnia mea am văzut cartea răposatului Mircea voevod și a răposatului Petru voevod, că a înapoiat Radul asprii Cârștianeii. Pentru aceasta, am cercetat și am judecat, după dreptate și după lege și cu toți cinstiții dregători ai domniei mele. Și am dat domnia mea lui Marco și lui Vladul 6 megiași buni din jurul locului, să cerceze rândul lor după dreptate, cum vor afla cu sufletele lor. Și deasemenea au adevărit acei 6 megiași că nu au niciun amestec Marco și Vladul cu acea jumătate de ocină, ci este a popii Pârvan și a lui Radul și a lui Andreico de moștenire.

Iar după aceia, Marco și Vladul, ei iar au părît pe popa Pârvan și pe Radul și pe Andreico înaintea domniei mele pentru o dușegubină, că au dat vaci pentru acea ocină. Apoi a doua oară, popa Pârvan și Andreico și Radul, ei au adus pe acei 6 megiași înaintea domniei mele și așa au mărturisit că n'au dat nimic, ci au rămas Marco și Vladul de lege dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta și domnia mea am dat lui popa Pârvan și lui Radul și lui Andreico, ca să le fie această mai sus numită jumătate de ocină ohabă, lor și fiilor lor și nepoșilor și strănepoșilor lor și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar martori am pus domnia mea : jupan Ivan mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt și Nica¹⁾ mare vistier și Dumitrache spătar și Radul comis și Sârbul²⁾ stolnic și Manta paharnic și jupan Dumitrachi³⁾ mare postelnic. Ispravnic Andrei mare logofăt.

Am scris eu, Iano logofăt, în cetatea de scaun București, luna Octombrie 2 zile dela Adam până acum în anul 7103 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1549.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1914.

173

1594 (7103) Octombrie 4, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele popei Stanciul și cu fiii săi, câți îi va lăsa dumnezeu, ca să-i fie ocină la Corcova, din partea lui Iuva jumătate, de peste tot hotarul și din câmp și din pădure și din apă și din vatra satului, pentru că a cumpărat popa Stanciul dela Iuva, pentru 1500⁴⁾ aspri gata. Și iar a cumpărat popa Stanciul un loc la fântâna Clădniceului dela Negheleț, pentru 50 de aspri gata⁵⁾. Și iar a cumpărat popa Stanciul un loc la Valea Turcului dela Raicul, pentru 116 aspri gata. Și iar a cumpărat popa Stanciul o livade la Valea Turcului dela Anca, fiica lui Danciul, pentru 50 aspri gata. Și iar a cumpărat popa Stanciul o livade la Prunii lui Nanul, dela Barbul, pentru un cal, prețul este 220 aspri. Și iar a cumpărat popa Stanciul o livade la Bradul de Sus, dela Ivan și dela pentru⁶⁾ 200 aspri gata. Și iar a cumpărat popa Stanciul partea lui Dan și a lui Ivan, toată, de peste tot hotarul, pentru 100 aspri gata. Și iar a cumpărat popa Stanciul ocina lui Corcodel toată, dela Călcești și dela Boboești, pentru 300 aspri gata.

1) în doc. originale din acest timp mare vistier este: Statachi.

2) « Sârbul », scris ulterior pe un loc lăsat alb.

3) în doc. originale din acest timp mare postelnic este: Preda.

4) « 1500 » a fost întâi scris 1000, apoi adăogat 500.

5) Adaus marginal mai târziu: « dela Clăcești ».

6) pasagiul « o livade pentru », răzuit.

Și au vândut acești oameni mai sus spuși aceste mai sus spuse ocine de a lor bună voie, cu știrea tuturor megiașilor din jur și dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea popei Stanciul, ca să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui, nepoților și strănepoților lui și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Ivan mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt și Dumitru spătar și Costache²⁾ vistier și Radul comis și Sârbul stolnic și Manta paharnic și jupan Preda mare postelnic. Ispravnic Ivan mare vornic.

Am scris eu, Oprea, în cetatea de scaun București, una Octombrie 4 zile dela Adam curgerea anilor până la această scriere, în anul 7103 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

<Pe verso, românește>: Cartea lui Mihail vodă, megieșască.

Institutul de Istorie și Filosofie al Acad. R. P. R.

Copie slavă.

Cu o trad. rom. la Acad. R. P. R., LXXVI/30.

174

1594 (7103) Octombrie 5.

† Aici să se știe jurătorii lui Bragă și ai lui Pătru din Furești, anume: Stan din Bănțești și din Lupia, Staican și din Smedești, Stanul al lui Edul și din Lippia, Tica și din Mircești, Balotă și din Zorești, Braniște și din Demiiani, Ion și din Cocorăști, Crăciun și din Bălegoși, Buculeiu și din Merlari, Nan și din Beceni, Stanciul, să jure pentru ocină.

Ispravnic Stan portar. Și soroc la arhanghelul Mihail.

Scris în luna Octombrie 5 zile, anul 7103 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CXXVIII/214.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

O fotografie la Arh. St. Buc., Fotografii, I/30.

175

1594 (7103) Octombrie 31, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și bunului Petrașco voevod. Dă domnia <mea> această poruncă a domniei mele lui Radul și lui Lupul și cu fiii lor, câți dumnezeu le va da.

¹⁾ în doc. originale din acest timp mare vistier este Statache.

ca să le fie ocina Ujăştii din partea lui Nan, jumătate, din câmp și din pădure și din apă și de peste tot hotarul, pentrucă a cumpărat-o dela Nan, pentru 800 aspri. Și iar să fie lui Radul ocină la Băbeni, din partea Ciuculească jumătate, din partea lui Vladul și a lui Stanciul din Lipia, pentrucă a cumpărat-o dela Vladul și dela Stanciul, pentru 900 aspri. Și iar a cumpărat Radul ocină la Băiculești, din partea Ciuculească jumătate, dela Finta și dela Stan și cu frații săi din Lipia și dela¹⁾ din Zorilești, pentru 700 aspri.

Și iar a cumpărat Radul dintr'un scoc de moară a treia parte, dela Diica, fiul lui Colțea din Băiculești, pentru doi boi buni și 200 <aspri>.

Și au cumpărat aceste ocine mai sus zise de a lor bună voie, încă în zilele lui Mihnea voevod și cu știrea tuturor megiașilor din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea aceste ocine mai sus zise, ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Iată dar și martori am pus domnia mea: jupan Ivan mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Statachi vistier și Dumitrache spătar și Radul comis și Sârbul stolnic și Manta paharnic și jupan Gherguș²⁾ mare postelnic. Ispravnic Andrei mare logofăt.

Și eu, Vasilie, care am scris în cetatea de scaun București, luna Octombrie 31 zile, dela Adam până la această scriere, cursul anilor, în anul 7103 <1594>
† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1552.

Orig. slav, perg., pecete timbrată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1852.

176

1594 (7103) <Decembrie>, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, lui jupan Stoica al doilea logofăt și jupaniței lui, Dochia și cu fiii săi, câți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie niște Ațigani, anume: Stan Țiganul și fratele său Avram și mama lor, anume Bucșana și Ațiganca lui Stan Țiganul, anume Dragomira, pentrucă acei Ațigani care sunt mai sus ziși, ei sunt de moștenire ai jupanului Mărțcan și ai jupaniței sale Neja din Dărăști. Astfel i-a cumpărat boierul domniei mele jupan

¹⁾ loc alb în orig.

²⁾ în doc. originale din acest timp mare postelnic este Preda.

Stoica al doilea logofăt și jupanița lui, Dochia, dela jupan Mărțcan și dela jupanița lui, Neja, pentru 800 aspri gata și pentru doi cai buni, prețul lor 2000 aspri.

Și au vândut jupan Mărțcan și jupanița lui, Neja, pe acei Ațigani și Ațigănci, care sunt mai sus scriși, de a lor bună voie.

Și iar să-i fie boierului domniei mele, jupan Stoica al doilea logofăt și jupaniței lui, Dochia, un Ațigan, anume Dumitru Țiganul și cu Țigancă sa, anume Drăgana și cu fiii lor, anume Florea și Călea și Dan și Balosin și Cuda.....¹⁾, pentru că acești Ațigani i-am cumpărat domnia mea dela Ștefan din Strehnia și dela jupanița lui, Mușă, pentru 2000 aspri gata, iar această mai sus zisă Țigancă a lui, Drăgana și cu fiii săi, a fost de moștenire a doamnei <domniei mele>....¹⁾ astfel a dat doamna domniei mele pentru acești mai sus ziși <Ațigani> pe care i-am cumpărat domnia mea, alt Țigan din ațigănia ei de moștenire. Iar acest mai sus zis Ațigan, anume Dumitru.....¹⁾ a miluit doamna domniei mele pe boierul <domniei mele> jupan Stoica al doilea logofăt, pentru credincioasă și dreaptă slujbă pe care a slujit domniilor noastre în țări streine.....¹⁾ <lui Stoica> al doilea logofăt și jupaniței lui, Dochia, acești mai sus scriși Țigani și Țigănci, ca să-i fie lui Ațigani de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților <și strănepoților lui și de nimeni neclintit, după> porunca domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Ivan mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt și Theodosie.....¹⁾ și Șerban mare paharnic și jupan Ridul mare postelnic. Și ispravnic Andreiu mare logofăt.

Și eu, Mușat scriitor, care am scris-o în cetatea de scaun București.....¹⁾ ani curgători dela Adam până acum, în anul 7103 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., XXIX/283.

Orig. slav., perg. rupt, pecete timbrată, căzută.

Luna după divan și după actul din 13 Decembrie 1594.

177

1594 (7103) Decembrie 13, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, lui jupan Stoica al doilea logofăt, <Edochia>²⁾ și cu fiii săi, câți dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie ocină la Groși și la Șerbești, partea lui Drăgoiu, fiul lui Stoe, toată, de peste tot hotarul, din câmp și din pădure și din apă și din vatra satului și din dealul cu vie de pre-

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ «Edochie», adaus peste un text răzuit.

tutindeni, oricât se va alege, însă dela matca Jiului până la hotarul Murgheștilor și la hotarul Borăscului și la hotarul Strâmbenilor. Pentru că această ocină, ea este de moștenire a lui Drăgoiu, fiul lui Stoe. Deci Drăgoiu, el a vândut-o lui Marco banul din Sărdnești, pentru 4000 aspri gata și pentru un cal bun, prețul lui 1000 aspri. Iar după aceea, a cumpărat-o boierul domniei mele Stoica al doilea logofăt dela Marco ban, pentru 4000 aspri gata și pentru un cal bun, prețul lui 1000 aspri. Și iar a cumpărat boierul domniei mele Stoica al doilea logofăt dela Marco ban o delniță la Groși și la Șerbești, pentru 1000 aspri gata. Iar Marco ban, el cumpărase acea delniță dela Dan din Ștejarul.

Și când a cumpărat boierul domniei mele Stoica logofăt acea ocină mai sus zisă, partea lui Drăgoiu, fiul lui Stoe, dela Marco ban, el a întrebat tot neamul lui Drăgoiu și pe toți frații din ceata lui. Iar ei s'au lepădat și nu au voit să o răscumpere niciunul dintre ei, nicidecum.

Și iarăși a cumpărat boierul domniei mele Stoica al doilea logofăt dela Udrea din Stejar două delnițe la Stejar și cu vatră în sat și cu vie, pentru 2200 aspri gata. Iar Udrea, el cumpărase dela Drăgoiu și dela soția lui, Anna, tot pentru 2200 aspri. Și iar a cumpărat boierul domniei mele Stoica al doilea logofăt și jupanița lui, Dochia, dela Dumitru fiul lui Chircă din Copăceni, o delniță în sat la Ștejarul, pentru 1000 aspri gata. Și iar a cumpărat boierul domniei mele Stoica al doilea logofăt și jupanița lui, Dochia, ocină la Strâmba, dela Neagoe din Strâmba, însă partea Negoștilor toată, de peste tot hotarul, din câmp și din pădure și din vatra satului și din apa cu vaduri de moară și de peste tot, pentru 3000 aspri gata.

Și iar a cumpărat boierul domniei mele Stoica al doilea logofăt ocină la Strâmba, dela Stan și dela soția lui, Voica și dela fiul ei Neagoe din Groșarea, partea Voicăi și partea fiului ei, toată, de peste tot hotarul, din câmp și din pădure și din vatra satului și din apa cu vaduri de moară, pentru 1300 aspri gata.

Și iar a cumpărat boierul domniei mele Stoica al doilea logofăt și jupanița lui, Dochia, dela Muiă din Urdari un Ațigan, anume Popa, pentru 1200 aspri gata. Și iar a cumpărat boierul domniei mele Stoica al doilea logofăt dela Preda din Sângăcea 3 Ațigănci, anume.....¹⁾ pentru 1800 aspri gata. Astfel pe acele Ațigănci le-a dat boierul domniei mele Stoica logofăt în schimb boierului domniei mele Radul postelnic din Oteteliș, pentru că a luat boierul domniei mele Stoica logofăt o Ațigăncă, anume Velica și cu 3 fiice ale ei, anume Stanca și Panga și Neaga, însă o Ațigăncă dintre acelea este dăruită de Radul postelnic boierului domniei mele Stoica logofăt. Și iar a cumpărat boierul domniei mele Stoica al doilea logofăt dela Burțucal din Sângăcea o Ațigăncă, anume.....¹⁾ pentru 700 aspri gata. Și iar a dat Stoica logofăt pe acea Ațigăncă

¹⁾ loc alb în orig.

lui Radul postelnic din Oteteliș. Iar după aceea, Radul postelnic, el a vândut-o cinstitudinii dregător al domniei mele jupan Sârbul mare stolnic. Și iar a cumpărat boierul domniei mele Stoica logofăt dela Socol postelnic din Padea 3 Ațigani, anume Stan și frații lui, Picea și Ion, pentru 3300 aspri gata. Și iar a cumpărat boierul domniei mele Stoica logofăt dela Baico și dela soția lui, Dobrița din Brănești, o Ațigancă anume Stana, pentru 700 aspri gata.

Și au vândut acești boieri numiți și megiași aceste ocine care sunt mai sus zise și Ațigani și Ațigăncile, de a lor bună voie și cu știrea tuturor fraților lor și cu știrea tuturor megiașilor din jurul locului, din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

De aceea, am dat și domnia mea boierului domniei mele jupan Stoica al doilea logofăt acești Ațigani și Ațigănci, care sunt mai sus scriși, ca să-i fie ocinile și Țiganii de chabă, lui și fiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Ivan mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt și Teodosie mare vistier și Danciul mare spătar și Radul mare comis și Stroe mare postelnic și Șerban mare paharnic și jupan Radul mare postelnic. Și ispravnic Andrei mare logofăt.

Și eu, Mușat scriitor, care am scris în cetatea de scaun în București, luna Decembrie 13 zile, în cursul anilor dela Adam până acum, în anul 7103 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1526.

Orig. slav., perg., pecete timbrată, căzută.

Cu o trad. rom., din 1793.

178

1594 (7103) Decembrie 14, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei și dumnezeestii episcopii din orașul domniei mele din Buzău, unde este hramul cinstitei uspenii a preasfintei și curatei și prea binecuvântatei stăpânei noastre, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și preasfințitului părinte arhiepiscop, chir Luca, ca să-i fie ocină în satul Cârpești, însă partea lui jupan Stoichița fost mare postelnic, pentru că această ocină este dată de jupan Stoichița fost mare postelnic la sfânta episcopie, încă din zilele răposatului Alexandru voevod, fiul lui Mircea voevod, ca să-i fie veșnică pomenire și părinților lui și pentru că zace trupul și vasele lui la sfânta episcopie.

Iar după aceea, au avut pără înaintea domniei mele Drăgomir Răzbici și Bragă din Furești cu preacinstitul și preasfințitul părinte episcop Luca. Și așa pârau Drăgomir Răzbici și Bragă că a fost mai sus zisă parte de ocină a lor de moștenire. Iar la aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după lege, cu toți cinstiții dregători ai domniei mele. Și am dat domnia mea lui Drăgomir Răzbici și lui Bragă lege, 12 boieri, să jure că a fost această ocină a lor de moștenire. Iar Drăgomir Răzbici și Bragă, ei nu au putut să aducă pe acei 12 boieri, legea lor, să jure la zi și la soroc înaintea domniei mele, ci au rămas Drăgomir Răzbici și Bragă de lege dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea sfintei și dumnezeestii episcopii și preacinstitului și preasfințitului părinte arhiepiscop chir Luca, ca să-i fie satul Cârpeștii, partea mai sus zisă a lui jupan Stoichița fost mare postelnic, de ocină și de ohabă sfintei episcopii și preacinstitului și preasfințitului părinte episcop Luca și ceilalți care trăesc în sfânta episcopie de Irană și de întărire și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Ivan mare vornic și jupan Andrei mare logofăt și Teodosie vistier și Danciul spătar și Radul comis și Stroe stolnic și Șerban paharnic și jupan Radul mare postelnic. Ispravnic jupan Andrei mare logofăt.

Și eu.....¹⁾, care am scris în minunata cetate numită București, luna Decembrie 14 zile, în anul 7103 <1594>.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1554.

Orig. slav. perg., pecete timbrată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1860.

179

<1595—1596> Ianuarie.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dat-am domnia mea aciașă poruncă a domnii mele sfintei mănăstiri din Tismana, ca să fie volnic <> igumenul Serghie cu această carte a domnii mele și cu sluga domnii mele, anume Radu comis, ca să hotărască toate moșiile sfintei mănăstiri Tismana, pe unde vor fi înpresurate, cu oamenii buni din prejurul locului. Și pentru toate să fie ispravnic la sfânta mănăstire. Aceasta grăesc domnia mea și într'alt chip că nu fie, după zisa domnii mele. Și însumi am zis domnia mea.

Io Mihail voevod.

Ghenar [fără leat].

Arh. St. Buc., Condica m-rii Tismna, nr. 329, f. 82.

Copie rom.

Datat după egumenul Serghie și Radu comis.

¹⁾ loc alb în orig.

1595 (7103) Februarie 12, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei fiul marelui și preabunului Pătrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele jupan Theodosie mare vistier și cu fiii lui, câți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie tot satul Runcul și cu tot hotarul, pentru că l-a cumpărat cinstitul dregător al domniei mele mai sus zis dela fiii lui Radul din Fedeleșcioi, toate părțile lor de ocină din Runcul, pentru 5000 aspri gata. Și iar a cumpărat cinstitul dregător al domniei mele mai sus zis și toată partea de ocină a lui Stanciul din Runcul, dela Stanciul, pentru 4900 aspri gata. Și iar a cumpărat cinstitul dregător al domniei mele mai sus scris dela Pătrașco toată partea lui de ocină din Runcu, pentru 5000 aspri gata, însă dela Pătrașco, fratele lui Stanciul. Și iar a cumpărat cinstitul dregător al domniei mele jupan Theodosie vistier toată ocina ce se cheamă Pioa, din Runcul, dela satul Golești, dela fiii lui Dragomir și dela Balea și dela toții oamenii, câți au avut ocină în Pioa, pentru 600 aspri gata.

Și au vândut acești oameni mai sus <ziși> acest sat și ocine, care sunt mai sus scrise, de a lor bună voie și cu știrea <tuturor> megiașilor dimprejuru locului și din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

De accia, am dat domnia mea cinstitului dregător al domniei mele jupan Theodosie mare vistier, ca să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui, nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Vintilă¹⁾ vornic și jupan Miroslav mare logofăt și Theodosie vistier și Danciul spătar și Radul comis și Stroe stolnic și Șarban paharnic și jupan Radul mare postelnic.

Și eu, Stepan gramatic, care am scris-o în minunata cetate ce se cheamă București, luna Februarie 12 zile, anul 7103 <1595>.

Arh. St. Buc., Condica mănăstirilor Căldărușani și Fedeleșcioi, nr. 721, f. 851v-853.
Copie slavă.

<1595> Februarie 14.

Hrisovul răposatului Mihail v<oe>v<o>d tot pentru Plenița, cu lună Fevruarie 14, fără leat.

Cu mila lui d<u>m<ne>zeu, Io Mihail v<oe>v<o>d și domnu. Dat-am domnia mea aciastă poruncă a domniei mele cinstiților dregătorilor domniei mele, jupa-

¹⁾ în loc de: «Ivan»

nului Radul mare clucer și jupan Predii spat. și jupan Stroe mare stol. ca să fie volnici cu aciastă carte a domniei mele ca să fie satul Plenița tot, cu tot hotarul și cu toți rumânii, pentrucă e a lor bătrână și dreaptă moșie și de moștenire. Și am văzut domnia mea și cărțile ale altor bătrâni domni carii au fost mai înainte de domnia mea.

Drept aceia și voi oamenilor dela Pleniță, din sat, de vreme ce veți vedea această carte a domniei mele, iar voi să aveți a vă da găleata și daturile și tot venitul boerescu. Și să fie volnici slugile cinstiților dregătorilor domniei mele ce sânt mai sus scriși, cu această carte a domniei mele, ca să ia tot venitul boerescu dela rumânii dela Pleniță, dela tot satul. Iar care s'ar ispiti a sta împotriva acela om rău să va pedepsi dela domnia mea. Și într'alt chip să nu fie, peste zisa domniei mele, că singur am zis domnia mea.

Februarie 14. [fără leat].

<I> voi de vă va părea cu strămbul, să veniți de față la divan și să vă aduceți cărțile, că nu va fi fătărie.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Călușul, nr. 722, f. 259 v.

Copie rom. dela mijlocul sec. XVIII.

Datat după dregătoriile celor trei boieri Buzești. Preda devine mare postelnic peste câteva zile.

182

<1595—1596> Februarie 20.

† Scrie jupan Ivan mare vornic această carte a mea acestei jupanițe, anume Voica din Negești, ca să fie volnică cu această carte a mea să stăpânească o moară dela Bode din sat.

Pentrucă așa a pârît Voica pe Bode, că <ea> a cumpărat un vad, apoi a făcut acea moară. Astfel când a fost după aceia, Bode, el așa a spus că această moară a fost a unchiului lui, Ion. Pentru aceia, am dat și am adevărit foarte bine cu mulți megiași din jurul locului că nu a fost a lui Bode, nici a unchiului său, nici nu are amestec cu această moară.

Pentru aceia, am dat Voicăi, care e mai sus scrisă, să fie volnică cu această carte a mea să stăpânească această moară dela Bode, pentrucă a rămas Bode de lege dinaintea mea. Și nimeni să nu îndrăznească să încerce să turbure, înaintea acestei cărți a mele. Altfel să nu fie, după spusa mea.

Am scris eu, Ștefan, luna Februarie 20 zile.

Arh. St. Buc., M-rea Câmpulung, LX/181

Orig. slav, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din a doua jumătate a sec. XVIII.

Datat după Ivan mare vornic.

1595 (7103) Martie 10, București.

Traducțiune după hrisovul lui Mihail voevod, prin care întărește Radului fost mare comis, stăpânirea peste satul Placico. Dela anul 1595 <7103>, Martie 1-iu. (După originalul document scris pe hârtie).

Cu mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungro-Românească, fiul marelui și preabunului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boerului domniei mele, jupanului Radul fost mare comis și fiilor lui, câți dumnezeu îi va da, ca să-i fie satu Placico cu toți vecinii și cu toată moșia și cu tot venitul, pentrucă îi este bătrână și dreaptă moșie și de moștenire, ce-a fost dat-o dînsul de zestre surorci sale, Caplei.

Iară după aceia, după moartea Caplei, dar fiul său Vasilie, dînsul a vândut satul Placico lui Nicola vătaful, drept 15.000 aspre, pe când a fost pribeag boerul domniei mele de mai sus zis, în Țara Ungurească. Apoi după aceia, când a dat domnul dumnezeu <de> a venit de mai sus zisul boer în țara domniei mele, dînsul a întors înapoi toate acele aspre lui Nicola vătaful, spre a-i fi iarși moșia de moștenire.

Drept aceia, am dat și domnia mea boerului domniei mele de mai sus zis, jupanului Radul fost mare comis, ca să-i fie sat de moșie lui și ohabnic, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui și de orișicine neclintit, după hotărîrea domniei mele.

Iată dar și martori așează domnia mea: jupanul Ivan mare vornic și jupanul Miroslav mare logofăt și Theodosie vistierul și . . . ¹⁾ spătar și Radul comisul și Stroe stolnic și Șerban paharnic și jupanul Radul mare postelnic. Ispravnic Ivan mare vornic.

Și eu, Oprea, am scris în scaunala cetate București, în luna Martie 10 zile și de la Adam cursul anilor, în anul 7103 <1595>.

Io Mihail voevod, cu mila lui dumnezeu, domn.

Sigil domnescu există în originalul pus pe hârtie.

Această traducție este făcută întocmai, după originalul document scris în limba slavă veche, de subscrisul traduttorele documentelor slave la onor Direcțiune Generale a Arhivelor Statului României, în București 1867 Iunie 29.

Demetriu G. Peșiacovu

Acad. R.P.R., DII, f. 2.

Trad. rom.

¹⁾ loc alb în text.

<1595—1596> Martie 16.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Hristodor diacon din clirosul domniei mele și fratelui său Dinitru, ca să fie volnici cu această carte a domniei mele să-și stăpânească satul anume Piscanii, pentru că sunt veche și dreaptă dedină și ocină a unchiului său Mihnea. De accia, când s'a întâmplat moartea unchiului lor Mihnea din Piscani, iar el a lăsat cu sufletul lui, să fie satul acestor nepoți mai sus ziși.

Iar acești nepoți au avut pâra cu călugării din sfânta mânăstire dela Vale pentru mai sus zisul sat Piscani, înaintea domniei mele. Și au venit călugării de au sorocit pe nepoții lui Mihnea: Hristodor diacon și pe fratele său Dumitru, la divanul domniei mele și au așteptat 5 zile să vie călugării să stea de față cu Hristodor diacon și cu fratele lui, Dumitru, înaintea domniei mele: iar ei n'au vrut să vină la divanul domniei mele. Iar acești mai sus sciiși nepoți ai lui Mihnea au adus martori înaintea domniei mele 2 călugări anume: Spiridon și Gheorghe dela sfânta mânăstire din Vierăș, de au mărturisit ei cu sufletele lor înaintea domniei mele că satul Piscanii este moștenirea lui Hristodor și a fratelui său, Dumitru, nepoții lui Mihnea, însă moștenire dela unchiul lor Mihnea, pentru că astfel au mărturisit înaintea domniei mele acești călugări mai sus sciiși că a dat unchiul lor Mihnea, la moartea lui, satul <Piscani>¹⁾, ca să fie dedină lui Hristodor diacon și fratelui său Dumitru. Iar la aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat, după dreptate și după lege, cu toți cinstiții dregători ai domniei mele și am aflat domnia mea foarte bine că au mărturisit înaintea domniei mele mai sus ziși călugării că a dat Mihnea satul Piscanii lui Hristodor diacon și fratelui lui Dumitru.

De accia, am dat și domnia mea lui Hristodor diacon și fratelui său Dumitru, ca să fie volnici cu această carte a domniei mele să țină și să stăpânească satul Piscanii, cum este mai sus zis. Și nimeni să nu cuteze a-i turbura înaintea acestei cărți a domniei mele. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic Mitrea fost mare vornic.

A scris Tegan, luna Martie 16 zile.

Iar cui i se va părea strâmb, să vină de față înaintea domniei mele cu Hristodor diacon și cu fratele lui, Dumitru.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 1572.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Data de an după ispravnic. Mitrea mare vornic în funcție până în August 1594.

In vara anului 1596 moare.

¹⁾ loc rupt în orig.

1595 (7103) Martie 17, București.

Cu mila lui d<u>mnezeu, Io Mihail v<oe>v<o>d și domn acestui pământ Ungro-Vlahiei, fecior marelui și preabunului, răposatu Pătrașco v<oe>v<o>d. Dat-am această poruncă a domnii mele la dumneal<ui> Bădilă și frate-său Albu și feciorilor lor, cîți d<u>mnezeu îi va dărui, pentru ca să fie lor moșia Prundeni, ce să trage din neamul Danciului *din* Păușești, din tot și cu tot hotaru cît va fi dela suror<i> și dela frați, pă cum au cumpărat-o Bădilă și cu frate-său Albu dăla Danciul, drept 500 aspri. Și iar au mai cumpărat Bodilă și cu frate-său Albu dela¹⁾ și de la frate-său Dumitru, tot cuprinsul lor din Prundeni, cît va fi dela surori și dela frați, toate hotarările lor, pentru 950 de aspri gata. Și iarăși au mai cumpărat Bodilă și cu frate-său Albu dela Stan, fecioru lui Dumitru *din* Păușești, tot cuprinsul, căt va fi de la suror<i> și dela frați, din Prundeni, pentru 500 de aspri gata. Și iarăși au mai cumpărat Bodilă și cu frate-său Albu dela Oprea *din* Păușești, tot locul lui și moșia din Prundeni²⁾, căt va fi dela surori și dela frați, toate hotarările lor, pentru 500 aspri gata. Și iar au mai cumpărat Bodilă și cu frate-său Albu dela Voicu dela Păușești toate [toate] lucrurile lui și moșia din Prundeni, cît va fi de la frați și dela surori, cu tot hotarul din prejur, pentru 500 aspri gata. Și iar au mai cumpărat Bodilă și cu frate-său Albu dela Albu și dela Stan și dela toți cei mai jos numiți: dela Vladu și Stanciu și Vladu și Stan și Staicu, toate lucrurile lor și moșia din Prundeni cu tot hotarul lor, cît va fi dela suror<i> și dela frați, pentru 4500 de aspri gata.

Și cît au vândut, sînt scrisă numele lor mai sus, precum au vândut moșia Prundeni de tot, în știre fraților și megiașilor din prejuru acestui pământ, să vă fie voao precum au cumpărat înaintea acestor credincioși ai domnii mele: jupan Ioan³⁾ marele dvornic și jupan Miroslav marele log<ofă>t și Theodosie marele vist<ie>r și Calotă marele spat<a>r și Radu marele comis și Stroe marele stolnic și Șerban marele pal<a>r<nic> și jupan Radu marele postelnic<. Și <ispravnic> Miroslav marele log<ofă>t.

Aceasta scriem în orașu Bucureștil<o>r, în luna lui Martie 17 zile, *văleat* dela Adam 7103 <1595>.

Ioan Mihail v<oe>v<o>d.

Acad. R.P.R., XC/17.

Trad. rom.

¹⁾ loc alb în text.

²⁾ «din Prundeni», scris peste alt cuvânt, care nu se mai poate citi.

³⁾ în loc de: «Ivan».

<1595> Martie 29, București.

† Cu mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Rumânească, feciorul marelui și preabunului Petrașco voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domniei mele lui Dobrotă și lui Stan și lui Balotă și cu feciorii lor, câți dumnezeu le va da, ca să le fie lor moșie la Bălegoși din partea lui Berbéce, un loc la Cârliche, pentrucă l-au cumpărat dela Berbece din Bălégoshi, drept 120 aspri. Și iar au cumpărat Dobrotă și Stan și Balotă trei locuri în Bălegoși dela Dan un loc în valea Ciungului, iar alt loc în valea Lărgă, alt loc în Pâcle, pentrucă le-au cumpărat dela Dan din Bălegoși, drept 300 aspri. Și iar au cumpărat Dobrotă și Stan și Balotă loc de casă în Bălegoșii dela Șărbul, drept 150 aspri. Și iar au cumpărat Stan și Balotă moșie în Valea Oprei însă stânjeni, anume 50, pentrucă i-au cumpărat dela Haidin din Bălegoși, drept 100 aspri. Și iar au cumpărat Stan doao locuri în Lacul Mare și în dumbravă dela Breze din Bălegoși, drept 200 aspri și o livade, iarăși dela Biéze, drept 50 aspri. Și iarăși au cumpărat Dobrotă și Stan și Balotă loc de ar<i>e și de grădină în Bălegoși dela Șărbul, drept 150 aspri.

Și iar s'au înfrățit Zavid cu Badiul, de au dat Badiul 2 locuri lui Zavid, un loc într'un câmpu, iar altul într'alt câmp și loc de casă; iar Zavid el au dat Badiului 48 berbéci, pentru frăția și vaci 7 și aspri 100.

Și iar au cumpărat Buculéiu moșie în Bălegoși, partea frăține-său a lui Hărbor toată, dupretutindenea, pentrucă au cumpărat dela frate-său Hărbor, drept 600 aspri.

Și iar au cumpărat Dobrotă<ă> moșie în Grabicena din partea Manei a șasea parte, pentrucă au cumpărat dela Mănea din Grabicina, drept 600 aspri.

Și iar au cumpărat Buculéiu un loc în Bălegoși dela Dan, drept 100 aspri. Și iar au cumpărat Buculéiu o jumătate de braniște dela Zbora, drept 50 aspri.

Și iar au cumpărat . . . ¹⁾ 1 rozor dela frate-său Șerbu din Bălegoși și loc de casă și de vie și loc de stupină și de fătăciune, drept 300 aspri.

Și au vândut acești mai sus ziși oameni această mai sus zisă moșie, de a lor bună voe și cu știrea tuturor megiașilor . . . ¹⁾ locului și dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta și domniia mea am dat acestor mai sus ziși oameni, ca să le fie lor moșie ohabnică, lor și feciorilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimenea să nu <să> clătească, după<ă> zisa domniei mele.

Iată dar și mărturii punem domniia mea pe: jupan Ivan mare dvor. și jupan Miroslov mare log<o>f<ăt> și jupan Theodosie mare vist . . . ¹⁾ și Stroe stol.

¹⁾ loc alb în text.

și Radu com(ia)s și Șerban peh. și Radul mare post. Și ispravnic Miroslov mare log(ia)f(ă)t.

Și eu, Boldici . . . ¹⁾ în cetatea ce să zice Bucureștii, luna Mart. 29 zile, v(ă)leat 71. . . . ¹⁾

S'au t(ă)lmăcit după uricul s(ă)rbesc.

† Eu Costandin diacon slovenesc am scris.

Arh. St. Buc., Condica Ep. Buzău nr. 172, f. 530.

Trad. rom. din 1792

Lipsește din dată cifrele zecilor și unităților. Datat după divan.

187

<1595> Aprilie 18.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei, dumnezeieștii m(ă)naștiri dela Vieroș, căreia este hram sfânta, preacurata v(ă)vedenie a n(ă)sc(ă)toarei de Dumnezeu, ca să fie volnic p(ă)rintele egumen din sfânta m(ă)naștire mai sus zisă să st(ă)p(ă)nească satul sfintei m(ă)naștiri, anume Poenarii, cu tot venitul, cum este legea dinaintea vreme.

De aceia și tu, Bogdane p(ă)rc(ă)labe din Albești, sluga dregătorului domniei mele jupan Radul postelnic, din vremea în care vei vedea această carte a domniei mele, iar tu să te ferești și foarte să lași în pace satul mai sus zisei sfinte m(ă)naștiri . . . , ¹⁾ să nu-i turburi, nici să lucrezi cu ei nic(ă)eri căci ¹⁾ nu va p(ă)ți niciun om, cum vei p(ă)ți tu ¹⁾ pentru sfânta m(ă)naștire și pentru cinstitul p(ă)rinte egumen . . . ¹⁾ ori din ce v(ă) va da înv(ă)țatură și să lucrezi unde va fi treaba sfintei m(ă)naștiri. Și cine nu va asculta, ci va merge în alt loc, iar p(ă)rintele egumen să fie volnic cu această carte a domniei mele să-l întorcă iar la loc cu toate averile, fără voia lor.

De aceia, nimeni să nu cuteze să-i turbure sau să-i supere înaintea acestei cărți a domniei mele, căci acel om rău va p(ă)ți dela domnia mea. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Și ispravnic însăși spusa domniei mele.

Am scris, Nistor, în luna Aprilie 18 zile.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Vieroș, nr. 1479, f. 149.

Copie slavă.

Cu o trad. rom. la S.I., nr. 1557.

Datat după Radul postelnic.

¹⁾ loc alb în text.

1595 (7103) Mai 4, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, lui jupan Calotă clucer și cu fiii lui, câți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie ocină la Drevești, partea lui Lupul și a lui Stoichiță și a lui Lupul, părțile lor de ocină toate, din sat și din câmp și din apă și din pădure și de peste tot hotarul din cap până în cap, însă 485 stânjeni, pentru că boierul domniei mele Calotă clucer a cumpărat această mai sus zisă ocină dela Lupul și dela Stoichiță și dela alt Lupul, pentru 4000 aspri și pentru 270 oi. Și iarăși să-i fie boierului domniei mele Calotă clucer ocină la Drevești, 100 stânjeni, pentru că a cumpărat dela Stoica partea lui de ocină de peste tot hotarul, pentru 3000 aspri gata. Și iarăși a cumpărat boierul domniei mele jupan Calotă clucer ocină la Drevești dela Hamza din Spineni, 100 stânjeni, pentru 3000 <aspri>; toată partea lui de ocină de peste tot hotarul.

Și au vândut acești mai sus ziși oameni părțile lor de ocină boierului domniei mele Calotă clucer, de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor dimprejurul locului și dinaintea domniei mele.

De aceea, am dat și domnia mea boierului domniei mele jupanului Calotă clucer, ca să-i fie ocină de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată dar și martori am pus domnia mea: jupan Ivan mare vornic și jupan Miroslav mare logofăt și...¹⁾ spătar și Tudosie vistier și St.oe stolnic și Radul comis și Șerban paharnic și Radul postelnic. Ispravnic Miroslav mare logofăt.

Eu, Radul logofăt, am însemnat în cetatea de scaun în București, luna Mai 4 zile și dela Adam până acum, în anul 7103 <1593>.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

† Io Mihail voevod <m.p.>

Arh. St. Buc., S.I., nr. 1559.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

189

<1595—1599> Mai 15.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri care se cheamă Vierășul, ca să fie volnic egumenul cu această carte a domniei mele să stăpânească satele, anume

¹⁾ loc alb în orig.

Căpățânenii și Poenarii, pentru că sunt vechi și drepte ocine și de moștenire. Astfel am dat și domnia mea aceste sate care s'au scris mai sus sfintei mânăstiri, care s'a zis mai sus.

De aceia și voi, satul Poenarilor și voi, satul Căpățânenilor, din vremea în care veți vedea această carte a domniei mele, iar voi să căutați să ascultați de egumenul și de oamenii mânăstirii, care s'a zis mai sus și ce va zice egumenul, vă va da poruncă pentru orice și să lucrați la sfânta mânăstire și ce va zice egumenul. Iar dacă nu veți asculta de egumen și de oamenii sfintei mânăstiri, cum este porunca domniei mele, ci va veni iar egumenul, încă și a doua oară, de se va mai plânge de voi înaintea domniei mele, iar voi bine să știți că voi trimite domnia mea din acel ceas, de vă va spânzura pe toți înaintea porților voastre.

Aceasta să se știe, altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Și ispravnic Radul mare clucer.

Scris în luna Mai 15.

Arh. St. Buc., Condica m-ri Vieroșu, ms. 710, f. 699.

Copie slavă; altă copie slavă ms. 479, f. 174v-175.

Datat după Radu clucer în domnia lui Mihai Viteazul în Țara Românească.

190

1595 (7103) Mai 20, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domna toată, țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Radul cu fiii săi, oricâți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie ocină la Stănțești, din partea lui Șandru 8 stânjani și jumătate, pentru că i-a cumpărat Radul dela Șandru, pentru 450 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Radul cu fiii săi ocină la Stănțești, partea Vlădei toată, pentru 500 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Radul cu fiii săi ocină la Stănțești jumătate din partea popii Neagul, pentru 200 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Radul cu fiii săi ocină la Stănculești dela Drăgoi, din ocina Ghojască 4 stânjani, pentru un cal alb. Și iarăși a cumpărat Radul cu fiii săi ocină la Stănțești dela Udrea, din ocina Udrească 3 stânjani, pentru 150 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Radul cu fiii săi ocină la Stănțești, din partea lui Boldea trei stânjani și jumătate, pentru 170 aspri gata.

Iar după aceia, a cumpărat singur Neagul ocină la Stănțești, 4 stânjani, dela Drăgoiu, pentru 200 aspri gata.

De aceia, am dat și domnia mea lui Radul și lui Neagul și fiilor lor, ca să le fie aceste mai sus zise ocine de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Ivan mare vornic și jupan Miroslav mare logofăt și jupan Teodosie mare vistier și jupan . . .¹⁾ mare spătar și jupan Stroe mare stolnic și Radul comis și Șerban paharnic și jupan Radul mare postelnic. Ispravnic Miroslav mare logofăt.

Și eu, Dragomir cel bătrân, am scris în cetatea de scaun București, luna Mai 20 zile și curgător dela Adam până acum, în anul 7103 <1595>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Io Mihail voevod <m.p.>

Arh. St. Buc., S.I., nr. 1562.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1850.

191

1595 (7103) Mai 26, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Dragomir și cu fiii săi, câți îi va da dumnezeu, ca să-i fie ocină la Rusinești, jumătate din partea Hranei și jumătate din ocina lui Negre, tot din partea Hranei, din câmp și din pădure și din apă și de peste tot hotarul, pentru că Dragomir a cumpărat dela Drăgan și dela Stoica și Stan, fiul lui Cernica din Comanca, pentru 950 aspri gata. Și iarăși a cumpărat Dragomir ocină, patru ogoare la Mărgăritești, dela Ducul și dela mama lui, Neagoslava, pentru 390 aspri. Și iarăși a cumpărat Dragomir un loc de vie și un ogor la Mărgăritești, dela Stoica, pentru 170 aspri. Și iarăși a cumpărat Dragomir un ogor la Mărgăritești dela Sulea din Branețe, pentru 80 aspri. Și iarăși a cumpărat Dragomir 2 ogoare la Rusinești dela Oprea, pentru 110 aspri. Și iarăși a cumpărat Dragomir un ogor dela Tatul, pentru 53 aspri și dela Brătîlă și dela Mânzana 2 ogoare, pentru 130 aspri. Și au vândut acești mai sus scriși oameni de bună voia lor, cu știrea tuturor megiașilor din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea lui Dragomir, ca să-i fie ocina, ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Ivan mare vornic și jupan Miroslav mare logofăt și jupan . . .²⁾ mare spătar și Teodosie mare vistier și Radul mare comis și Stroe mare stolnic și Șerban mare paharnic și jupan Radul mare postelnic. Ispravnic Miroslav mare logofăt.

¹⁾ loc alb în orig.

²⁾ loc alb în text.

Am scris eu, Cherchelan logofăt, în cetatea București, luna Mai 26 zile și cursul anilor dela Adam până la această scriere, în anul 7103 <1595>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., Mr. 1232, f. 362.

Copie slavă.

Cu o trad. rom. din sec. XX.

192

1595 (7103) Iunie 5.

Hrisovul răposatului Mihail v<oe>vod, dela l<ea>t 7103 <1595> tot pentru moșie Răbegii.

Cu mila lui dumnn<e>zeu, eu Mihail v<oe>vod și domnu a toată Țara Rum<ă>-nească, feciorul marelui și preabunului Pătrașco vo<d >. Dat-am domnia mea această, poruncă a domnii méle cinstitului dreg<ă>torului domnii méle jupan Radului *mare* clucer și feciorilor lui, câți dumnezeu îi va dărui, ca să fie lui moșăie în Răbegi și tot satul cu tot hotarul și cu vii și c npu și din pădure și d pretutindenea, ver<i> câtă moșie, să va alege a satului Rabegilor, ver<i> multă ver<i> puțină, pentrucă acestu mai sus zisū satū, toți sătenii, au sărăcit și au căzut la multă grotate și mare nevoie pentru dăjdi și pentru birū și pentru multe greotăți. Dec<i> într'aciia, toți sătenii ei au venitu singur<i> de a lor bună voie la cinstitul dreg<ă>torul domnii méle jupan Radul marele clucer, de au închinatū și au vândutū toți toată moșie, însă tot sat să fie toți rum ni dregătorului domnii méle ce s'au zisū mai sus¹⁾ Iar cinstitul dreg<ă>torul domnii méle jupan Radul *mare* clucer, el a cumpărat acestū satū tot, toată moșie dela di nșăi, dela toți oamenii cu aspri totū gata.

Insă au datū aspri fiiștecăruiea, precum au avut moșie. Au cumpărat dreg<ă>torul domnii méle ce s'au zisu mai sus, jupan Radul *mare* clucer, dela Brăște s<t n>j<eni> 60, drept 1500 de aspri și dela Sârbul s<tăn>j< ni> 60, drept aspri 1500 și dela Stanciul S<t n>j<eni> 60, drept aspri 1500 și dela Mirea s<t n>j<eni> 60, drept aspri 1500 și del<a> Stan s<tăn>j<eni> 60, drept aspri 1500 și dela Albută s<t n>j<eni> 30, drept aspri 750 și del<a> Manea st< n>j<eni> 120, drept aspri 3000 și del<a> Radul s<t n>j<eni> 80, drept aspri 2000 și dela Drăgoi s<t n>j<eni> 120, drept aspri 3000 și dela Stoian s<t n>j<eni> 120, drept aspri 3000 și dela Raste s<t n>j<eni> 120, drept aspri 3000 și dela Goie s<tăn>j<eni> 100, drept aspri 2500 și dela Flore s<tăn>j<eni> 80, drept aspri 2000 și dela Mircan s<t n>j<eni> 30, drept as<pri> 750 și dela Ivanū s<t n>j<eni> 40, drept aspri 1000. De preste totū satul *fac* s<tăn>j<eni> 1140 și la toți, aspri prețul face aspri 23.500. Și au vândut

¹⁾ loc alb în text.

acești oameni ce s'au zisū uai sus toate moșăile de a lor bună voie și cu știrea tuturor megeașilor din sus și din jos și din naintea domnii méle.

Iar după acia, cinstitul dregc̃torul domnii méle, jupan Radul marele clucer, el au avenut însuși înaintea domnii méle, de au dat și au miluit acest satū Răbegii, la sfânta și dumnezeasca mănăstire delca> Căpturoae, unde iaste hramul sfântului arhireu și făcătorului de minuni Nicolae al Mire Lichii, ca să-i fie vecinică pomennire lui și părinților lui în veci, iar călugărilor de hrană și de întărire sfintei mănăstiri în veci.

Acei au pusū jupan Radul marele clucer blestem, cine va lua acest satū dela sfânta mănăstire, să fie supt mare și înfri>coșată afurisanie.

Drept acia, am dat domnia mea sfintei mănăstiri, ca să fie moșie ohamnecă și de nimeni să fie neclătită, preste zisa domnii méle.

Că iatc̃ și mărturii am pus domnia mea: jupan Ivan mare vorc̃nic, Miroslav mare log. Tudosie mare vist. și Calotă mare spăt. Radul mare comci>, Stroe mare stolc̃ni>, Șarban păh. și Preda mare post.

Iun. 5 zile, leat 7103 <1595>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Călui, nr. 722, f. 219-220.

Trad. rom. dela mijlocul sec. XVIII.

O copie rom., ibid., M-rea Călui, X/2.

193

1595 (7103) <Iunie 5—Iulie 24>, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, <fiul>¹⁾ marelui și preabunului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Cârștian logofăt și cu fiii săi, câți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie ocină în sat la Brănești, din partea socrului său Bran și a fratelui său Udrea, 8 vecini și cu toate delnișele lor din câmp și din munte și cu curăturile lor și din vatra lor din sat și de peste toată ocina, oricât se va alege, pentru că a cumpărat-o Cârștian logofăt dela Bran și dela fratele său Udrea, pentru 4500 aspri. Și iarăși a cumpărat Cârștian logofăt ocină la Brănești, din partea lui Bran și a fratelui său Udrea, 10 ogore, cinci într'un câmp și alte cinci în alt câmp, pentru 500 aspri. Și iarăși să-i fie lui Cârștian logofăt 4 vaduri cu mori la Prahova, partea socrului său Bran și a fratelui său Udrea, pentru că le-a cumpărat Cârștian logofăt, pentru 5000 aspri. Și au vândut Bran și fratele său Udrea aceste mai sus zise ocine și mori, de a lor bună voie și cu știrea tuturor megeașilor din sus și din jos și dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea lui Cârștian logofăt, ca să-i fie ocină și de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

¹⁾ loc rupt în orig.

Iată și martori punem <domnia mea¹⁾>: jupan Ivan mare vornic <și jupan²⁾> Miroslov mare logofăt și Tudosie mare vistier) spătar și Radul mare comis și Stroe stolnic și Șerban paharnic și jupan Preda mare postelnic. Și ispravnic Miroslov mare logofăt.

Și am scris eu, Marco logofăt, în cetatea de scaun în București și cursul anilor, în anul 7103 <1595>.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 1568.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1863.

Lunile după divan.

194

1595 (7103) Iunie 12, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiici, fiul marelui și preabunului Io Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Radul și fiului său Neagoe și cu fiii săi, câți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie ocină la Săcuieni din partea lui Buiac trei delnițe, însă delnița Budeștilor și delnița lui Manciul și delnița lui Stan, cu toate curăturile și cu grădinile și ariile dimprejurul casei lor și din moară jumătate și cu locul dimprejurul morii, jumătate din partea lui Buiac, pentru că au cumpărat-o Radul și fiul său Neagoe dela Buiac din sat, pentru 6.500 aspri gata. Și a vândut Buiac singur, dar de a lui bună voie și cu știrea tuturor magiașilor dimprejurul locului, din jos și din sus și dinaștea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea lui Radul și cu fiii săi, ca să le fie ocina de ohabă, lor și fiilor și nepoșilor și strănepoșilor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată și martori am pus domnia mea: jupan Ivan mare vornic și jupan Miroslov mare logofăt și Calotă mare spătar și Tudosie mare vistier și Stroe mare postelnic și Radul mare comis și jupan Șerban mare paharnic și jupan Preda mare postelnic. Și ispravnic Miroslov mare logofăt.

Și eu, Manole cel mic, am scris în cetatea de scaun București, luna Iunie 12 zile, dela Adam în anul 7103 <1595>.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 1564.

Orig. slav, perg., pecete timbrată, în parte căzută.

Cu o trad. rom. din 1860.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ loc alb în orig.

<1595> Iunie 12, Buceurești.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Mihail v<oe>v<o>d și domn al tot pământului Ungurovalahiei, fiul marelui și preabunului Io Petrașco v<oe>v<o>d. Dă domnia mea această poruncă a domnii mele cinstitului dregător al domnii mele jupan Nică al doilea vistier și cu fiii săi, câți dela Dumnezeu i se vor lăsa, spre a-i fi moșăe în satul Corcova, tot satu și cu tot hotarul, din câmp și din pădure și din apă și cu morile și cu viile de pretutindenea, pentrucă au venit înșiși săteni corcoveni înaintea domnii mele, de au dat și au vândut toate părțile lor de moșăe la jupan Nica vistierul, de a lor bună voe.

Insă a cumpărat dela Ștefan și dela Stanciul dela Bescăreni partea a lor totă în bani gata 1050 și dela Andrciași, partea sa toată, în bani 1100 și dela Stăitea, partea lui toată, în bani 700 și dela Crețul, partea lui toată, în bani 1000 și dela Bărbuleasă, partea ei toată, în bani 1500 și dela Bucur, partea lui toată, în bani 800 și dela Necula, partea lui toată, în bani 700 și dela Oprea, partea lui toată, în bani 600 și dela Ventila, partea lui toată, în bani 600 și dela Stănișor, partea lui toată, în bani 600 și dela Stănciucul, partea lui toată, în bani 400 și dela Radul, partea lui toată, în bani 800 și dela Bălaure, partea lui toată, în bani 400 și dela Dan, partea lui toată, în bani 200 și dela Stoian, partea lui toată, în bani 900 și dela Vladul, partea lui toată, în bani 400 și dela Oprea Călian, partea lui toată, în bani 500 și dela Crăciun, partea lui toată, în bani 600 și dela Bărbuleasa, partea ei toată, în bani 250 și dela Negucioaea, partea ei toată, în bani 300 și dela Puiul, partea lui toată, în bani 200 și dela Ioneasa, partea ei toată, în bani 200 și dela Necula, partea lui toată, în bani 500 și dela Samfira, partea ei toată, în bani 600 și dela Stepan, partea lui toată, în bani 500 și dela Bunu de Arete, partea lui toată, în bani 1000 și dela Rânduleasa, partea ei toată, în bani 500 și dela Bădolea, partea lui toată, în bani 200 și dela Barbu, fiu lui Dumitru Sasului, partea lui toată, în bani . . . ¹⁾ și dela Șerban, partea lui toată, în bani . . . ¹⁾ și dela Iova, partea lui toată, în bani . . . ¹⁾ și dela Ștefan al lui Stan, în bani . . . ¹⁾ și dela Radul, fiul lui Bou-roșu, partea lui toată în bani . . . ¹⁾ și dela Petrecoea, partea lui toată, în bani . . . ¹⁾ și dela Hranul, partea lui toată, în bani . . . ¹⁾.

Ci însă au cumpărat boerul domnii mele Nica vistierul tot satul din hotar până în hotar, să nu aibă nici, un cnez (boer) ²⁾ amestec într'aceest sat. Și așa au dat și au vândut acești de mai sus descriși oameni p'acestea de mai sus arătate moșăi, de a lor bună voe și cu știrea tutulor megiașilor și din sus și din

¹⁾ loc alb în text.

²⁾ parantezele sunt ale traducătorului.

jos și din împrejurul locului și de înaintea domnii mele. Și încă a dat și a plătit boerul domnii mele de mai sus zis, acești oameni de mai sus descriși, de birurile lor și de cornăritu oilor și al boilor, dând bani gată în vistieria domnii mele pentru dânși.

Drept accia, am dat domnia mea boerului domnii mele jupan Nica vistierul, spre a-i fi aceste de mai sus zise moșăi și cu morile și cu viile, obabnice lui și nepoților și strănepoților săi și de nimenea neclântit, după porunca domnii mele.

Iată dară mărturii pune domnia mea pă: jupan Ivan marele dvornic și jup<an> Miroslav m<arele> logofăt și Tudosie m<arele> vistier și Calota m<arele> spătar și Stroe m<arele> stolnic și Radul m<arele> comis și Șerban m<arele> păharnic și jupân Preda m<arele> postelnic. Și <ispravnic> Miroslav m<arele> logofăt.

Și am scris eu întru adevăr, Crăciun, în scăunatul oraș București, luna lui Iunie a 12-cea zi, dela Adam până la această scriere, curgătoriul annū, în leatul 7102, iar dela Hristos. 1594.

Insūm<ci> Io Mihail v<oe>v<o>d, cu mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R.P.R., LXXVI/29.

Trad. rom. din sec. XIX.

Data greșită în traducere. Datat după divan.

196

<1595> Iunie 14.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail vovod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestui om, anume Dragomir și soției lui, anume Rada din Fiiani, pentru că au venit și s'au înfrățit de a lor bună voie înaintea domniei mele peste toate averile și ocinele lor și casele și morile și vitele, cai sau boi sau vaci sau orice se va alege din averea și din agonisita lor, până la un fir de păr. Iar neamurile lor să nu aibă niciun amestec în averea lui Dragomir și a Radei.

Și dacă se va întâmpla moarte lui Dragomir, iar soția lui, Rada, să fie volnică să stăpânească toate averile lui Dragomir și sculele și agonisita, iar neamurile lui să nu aibă nicio treabă, nici vreun amestec, nici frați, nici surori, nici veri, nici nepoți, nici nimeni. Iar dacă s'ar întâmpla moarte Radei, Dragomir, soțul ei, să fie volnic cu această carte a domniei mele să stăpânească toate averile și ocinele și tot ce va avea ea, iar neamul ei iarăși să nu aibă niciun amestec cu averile Radei, nici surori, nici frați, nici veri, nici nepoți, nici nimeni, afară de soțul ei Dragomir, pentru că acele averi sunt ale lor de moștenire și agonisite de ei. Iar altul nimeni să nu aibă amestec, nici datorii pe averea lor.

De accia, nimeni să nu cūteze a-i turbura înaintea acestei cărți a domniei mele, căci acel om rău va păți dela domnia mea. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic Miroslav mare logofăt.

A scris Nestor, luna Iunie 14 zile.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 1565.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Datat după Miroslav mare logofăt.

197

1595 (7103) Iunie 16.

Scriși eu, popa Ștefan, acestor omeni, anu<me> Voicâi, mumei lu Stan să se știe că dec'au murit Stan, iară Voica, muma lu Stan, au împărțitu ocina Istroese cu Once, feciorul Istroese și cu Radu, de au împărțet ocina în trei părți, doa părți Oncei și Radu, iară una Voicâi, mumei lu Stan. Și întâiu au luatū locul în prisacă și Vale Gruiului și Secătura Vladi și Secătura lu Dragomir și Gherghelăul și Mnacile și Pogorușul și Agros și Lazul și Tritele Cârpenisul și șăzutul casei a trie.

Și mărturii: Deturea, Urea, Oprea, Vâjga și Stan Butescul și Stanciul Arsen și Stoian, de Berindești, pop<a> Caica și Micul și Drăghiciu și Țigănel.

Scris luna Iunie 16, văleat 7103 <1595>.

Arh. St. Buc., Ep. Argeș, XV/7 bis.

Orig. rom., hârtie.

198

<1595> Iunie 18.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestei femei, anume Rada din Fiani, ca să fie în pace și slobodă de către cumnații ei, anume Duica și Bădia și Milea din Bezdeat, pentru averile soțului ei, anume Năvrat, pentrucă a lăsat soțul ei la moartea lui ca să stăpânească ea toate averile lui, la mâna Radei, soția lui. Și datoriile pe care le-a avut el, să le plătească ea, deasemenea și birul să-l dea ea. Și așa a mărturisit ea înaintea domniei mele cu mulți oameni și megiași din sat și dimprejurul locului.

De aceia, am dat și domnia mea acestei femei, mai sus scrise, să stăpânească toate averile soțului său Năvrat și datoriile și birul, iar cumnații ei să nu aibă niciun amestec în acele averi mai sus zise, cât e un fir de păr din cap. De aceia, nimeni să nu cuteze să încerce să turbure sau să oprească înaintea acestei cărți a domniei mele, căci acel om rău va păți dela domnia mea. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic Miroslav mare logofăt.

A scris Nestor, luna Iunie 18 zile.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R.P.R., XXI/234.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Datat după Miroslav mare logofăt.

199

1595 (7103) <Iunie> 27, București.

Hristovul răposatului Mihail voivod dela leat 7103 <1595> ce scrie la mănăstire pentru moșăie Răbegii.

Cu mila lui dumnezeu, eu Mihail voivod și domnul a toată Țara Rumănească, feciorul marelui și preabunului, răposatului Pătrașco voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domnii mele sfintei mănăstiri care să chia-mă delă Cepturoae, care iaste hramul al sfântului părintelui nostru arhiepiscop al Mierii Lichii, Necolae făcătorul de minuni, ca să fie satul Răbegii și cu tot hotarul din câmpu și din pădure și din apă și de pretutindinea, din hotar până în hotar. Pentrucă acestu satu ce s'au scris mai sus iaste cumpăratu de cinstiții dregătorii domnii mele, de jupânul Radul marele clucer și de jupan Preda mare postelnic și de jupan Stroe mare stolnic: 24.080 de aspri gata.

Insă părțile să știe, cine cățri stânjani au avut și au vândut: Goia stânj<ini> 100, drept 2000 de aspri gata și Drăgoi stânj<eni> 180, drept 3600 de aspri gata și Sârbu stânj<ini> 37, drept 740 de aspri gata și Stoica stânj<ini> 60, drept 1200 de aspri gata și Mire stânj<ini> 45, drept 900 de aspri gata și Gogun stânj<ini> 20, drept 400 de aspri gata, Stoiianu stânj<ini> 90, drept 1070 de aspri gata și Albul stânj<ini> 40, drept 800 de aspri gata și Mané stânj<ini> 120, drept 2400 de aspri gata și Bunea stânj<ini> 107, drept 2140 de aspri gata și Radul stânj<ini> 10, drept 200 de aspri gata și del<a> Biran stânj<ini> 80, drept 1600 de aspri gata și Stcica stânj<ini> 15, drept 300 de aspri gata și Raico stânj<ini> 30, drept 600 de aspri gata și Cârstea stânj<ini> 100, drept 2000 de aspri gata și Toader stânj<ini> 20, drept 400 de aspri gata și Florea stânj<ini> 80, drept 1600 de aspri gata și Bogdan stânj<ini> 30, drept 600 de aspri gata și Pătru stânj<ini> 40, drept 800 de aspri.

Deci au vândut acești oameni ce s'au zisu mai sus această moșie ce s'au scris mai sus cinstitului dregătorului domnii mele jupanului Radul marele clucer și jupanului Predii mare postelnic și jupanului Stroe mare stolnic cu a sa bună voie și cu știrea tuturor miegeșălor den prejurul locului și din sus și din jos și dinaintea domnii mele. Iar după aceia, au venitu dregătorul domnii mele ce s'au scris mai sus, jupân Radul marele clucer, jupan Preda

marele postelnic și jupan Stroe mare stolnic ei înstăși îniaintea domnii mele, de au dat și au miluit și au întărit cu acestu sat, ce s'au scris mai sus la sfânta mănăstire ce s'au zis mai sus, ca să aibă ei și părinții lor pomană în viața vecinică, iar sfintei mănăstiri ce s'au zis mai sus, să fie satul Răbegii moșie ohabnică în veci, să fie sfintei mănăstiri de ntărire și celor ce vor fi la sfânta mănăstire de hrană.

Drept aceia, am dat domnia mea sfintei mănăstiri ce s'au scris mai sus, ca să-i fie moșie ohabnică în veci și de nimeni să fie neclătită, preste zișa domnii mele.

Că și mărturii am pus domnia mea: jupan Ivan mare vornic, Miroslav mare log., Tudor¹⁾ mare vist., Calotă mare spăt., Radul comis, Stroe stolnic, Șarban păh., Preda mare postelnic.

Eu, Marco, am scris în București, Fevruarie 27 zile, 1657 <1595>

Arh. St. Buc., Condica mării Călui, nr. 722, f. 218.

Trad. rom.

O copie, ibid, la S. I., nr. 1556.

Luna greșită. Datat după divan.

200

<1595> Iulie 4, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupan Stoică al doilea logofăt și jupanitei lui, Dochia și cu fiii lor, câți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie ocină la Piiarseca, din partea de ocină a lui Stănilav și a fraților lui, anume Stoică și Mihnea, 72 stânjeni, pentru că a cumpărat boierul domniei mele jupan Stoică logofăt dela Stănilav și dela frații săi Stoică și Mihnea, pentru 2160 aspri gata. Și iar a cumpărat boierul domniei mele Stoică logofăt dela Neagul și dela frații lui, Stoian și Soare și Mușat 40 stânjeni, pentru 1200 aspri gata, de peste tot hotarul. Și iar a cumpărat boierul domniei mele Stoică logofăt dela popa Stan și dela frații lui, Mircea și Costea, din partea lor de ocină, de peste tot hotarul, 30 stânjeni, pentru 900 aspri gata. Dela unchiul popii Stan, dela Radul, 40 stânjeni, pentru 1200 aspri gata, de peste tot hotarul. Și dela Mircea, 30 stânjeni, pentru 900 aspri gata, de peste tot hotarul. Și iar dela Radul Rânțea, 36 stânjeni, pentru 1080 aspri gata, de peste tot hotarul. Și iar dela alt Stănilav, 31 stânjeni, pentru 930 aspri gata, de peste tot hotarul. Și iar a cumpărat dela popa Bobé și dela frații lui, Dragomir și Marin, 32 stânjeni, pentru 960 aspri gata. Și iar a cumpărat

¹⁾ greșit, în loc de: Tudosie.

dela Neagul și dela fratele lui, Mușat, 8 stânjeni, pentru 240 aspri gata. Și iar a cumpărat dela Badea și dela frații săi, Manea și Costea, 8 stânjeni, pentru 1500 aspri gata, de peste tot hotarul. Și iarăși a cumpărat boierul domniei mele Stoica logofăt dela Stănilav și dela popa Bobe și dela Neagul 36 stânjeni, pentru 1080 aspri gata. Iar Stănilav și popa Bobe și Neagul au luat această ocină dela Sin, fiul lui Coman, deoarece au plătit birul lui, năpastă pentru mulți ani. Și iar a cumpărat dela Barbu 35 stânjeni, pentru 1050 aspri gata, de peste tot hotarul. Și iarăși a cumpărat dela popa Ilie din Culcați ocină la Piiarsica 40 stânjeni, pentru 1200 aspri gata, de peste tot hotarul. Și iar a cumpărat dela Dobre și dela frații săi Simtion și dela Mircea 8 stânjeni, pentru 240 aspri gata, de peste tot hotarul. Și iarăși a cumpărat dela Ganea 8 stânjeni, pentru 240 aspri gata, de peste tot hotarul. Și iar a cumpărat dela Radul și dela fiii lui, Dobrica și Stan, 9 stânjeni, pentru 270 aspri gata. Și iar a cumpărat dela Czoian și dela fratele său Bogdan 8 stânjeni, pentru 240 aspri gata. Și iar a cumpărat dela Costea stânjeni 8, pentru 240 aspri gata. Și iar a cumpărat dela Nedeia și dela frații lui, Manea și Neagul 24 stânjeni, pentru 720 aspri gata. Iar a cumpărat dela Pătru și dela frații lui, Dragomir și Stoian, 70 stânjeni, pentru 2100 aspri gata, de peste tot hotarul. Și iar a cumpărat dela Stroe 15 stânjeni, pentru 450 aspri gata, de peste tot hotarul. Și iar a cumpărat dela Dobre 7 stânjeni, pentru 210 aspri gata. Și iar a cumpărat dela Tudor și dela fratele său Nenciul 24 stânjeni, pentru 720 aspri gata, de peste tot hotarul. Și iar a cumpărat dela Dobre și dela Stănilav și dela Andronie, ginerii lui Dobre 19 stânjeni, pentru 570 aspri gata, de peste tot hotarul. Și iar a cumpărat dela Radul Șaptirea 20 stânjeni, pentru 630 aspri gata, de peste tot hotarul. Și iar a cumpărat dela Vlaicul 21 stânjeni, pentru 630 aspri gata, de peste tot hotarul. Și iar a cumpărat dela Badea 15 stânjeni, pentru 450 aspri gata. Și iarăși a cumpărat dela Belce 60 stânjeni, pentru 1800 aspri gata, de peste tot hotarul. Și iar a cumpărat dela Oprea 4 stânjeni, pentru 120 aspri gata. Și iar a cumpărat dela Toma 13 stânjeni, pentru 390 aspri gata, de peste tot hotarul. Și iar a cumpărat ocină la Piiarsica dela Cârstea, dela Savul al Ioniței 16 stânjeni, pentru 480 aspri gata, de peste tot hotarul.

Și iar să-i fie mai sus zisului boier al domniei mele Stoica logofăt și jupaniței lui, Dochia și fiilor lor ocină în Strâmba de Jos, partea lui Neagul, fiul lui Pătru, toată, de peste tot hotarul, din câmp și din pădure și din apă și din vie, pentru că a cumpărat boierul domniei mele Stoica logofăt, dela Neagul, pentru 950 aspri gata. Și iar a cumpărat dela Radoslav, fiul lui Crăciun, fratele vitreg al lui Neagul, toată partea lui de peste tot hotarul, din câmp și din pădure și din apă și din vie, pentru 950 aspri gata. Și iar a cumpărat dela Neagul, ginerele lui Moș, în satul Strâmba, însă partea Negoștilor, toată, din câmp și din pădure și din

apă și din vie, pentru 1000 aspri gata. Iar Neagoe a cumpărat-o înainte vreme dela Stoica și dela Radul, fiii lui Neagoe, iar pentru 1000 aspri.

Și iar a cumpărat boierul domniei mele mai sus zis ocină la Strâmba, partea Voicăi, soția lui Stan din Groșarea, din câmp și din pădure și din apă și din vie, de pretutindeni, pentru 1300 aspri gata, pentru că această ocină mai sus zisă a fost a Voicăi de miluire dela unchiul ei Dobromir, ban al Craiovei.

Și au vândut acești mai sus scriși numiți oameni aceste mai sus zise ocine ale lor, de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor dimprejurul locului și dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea boierului domniei mele, Stoica logofăt și jupanitei lui, Dochia, aceste mai sus zise ocine, ca să le fie ocinele de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori pune domnia mea: jupan Ivan mare vornic și jupan Miroslav mare logofăt și Teodosie mare vistier și Calotă mare spătar și Radul mare comis și Stroe mare stolnic și Șerban mare postelnic și jupan Preda mare postelnic. Și spravnic Miroslav mare logofăt.

Am scris eu, Mușat, în cetatea de scaun București, luna Iulie, 4 zile, în cursul anilor dela Adam până acum, în anul 7104 <1596>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domu.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 1579.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu două traduceri rom., din 1897 și din 1914.

Data greșită. Datat după divan.

201

1595 (7103) Iulie 5, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele, jupan Radul mare clucer și cu fiii lui, câți dumnezeu îi va da, ca să-i fie ocină în Curăteștii lui Bratul și Curăteștii lui Voicilă, însă de peste tot hotarul și cu viile și câmpul și din pădure și de pretutindeni, oricâtă ocină se va alege din hotar în hotar, pentru că acest mai sus zis sat, toți sătenii au sărăcit și au căzut în mare greutate și mare nevoie pentru dajdii și pentru biruri și pentru multe greutăți și toți sătenii și-au făcut ocinele lor vânzătoare și au venit ei singuri, de bunăvoie, la cinstitul dregător al domniei mele jupan Radul mare clucer, de s'au închinat și și-au vândut toți toate ocinele, însă tot satul să fie toți vecini mai sus zisului dregător al

domniei mele jupan Radul mare clucer, el a cumpărat acest sat tot și toată ocina dela toți oamenii, tot cu aspri gata.

Însă a dat asprii, dela care cum au avut ocina; a cumpărat mai sus zisul dregător al domniei mele, jupan Radul clucer dela Giulea stânjani 12, pentru 444 aspri și dela Manea, stânjani 3, pentru 111 aspri și dela Badea Iaz stânjani 6, pentru 222 aspri și dela Ban stânjani 14, pentru 518 aspri și dela Stoicbeci stânjani 36, pentru 1332 și dela Barbul stânjani 11, pentru 407 aspri și dela Mihuț stânjani 11, pentru 407 aspri și dela Vălsan stânjani 16, pentru 592 aspri și dela Cârstian stânjani 5, pentru 185 aspri și dela popa Cârstea stânjani 15, pentru 555 aspri și dela Fera stânjani 10, pentru 370 aspri și dela Manea stânjani 15, pentru 555 aspri și dela Vlaicul stânjani 4, pentru 148 aspri și dela Banea stânjani 6, pentru 222 aspri și dela Vlaicul Epuraș stânjani 10, pentru 370 aspri și dela Stan stânjani 8, pentru 236 aspri și dela Baloe stânjani 78, pentru 2886 aspri și dela Manea Cioară stânjani 58, pentru 2130 aspri și dela Neagoe stânjani 6, pentru 227 aspri și dela Ratea stânjani 6, pentru 227 aspri și dela Frățilă stânjani 47, pentru 1770 aspri și dela Cârstea stânjani 25, pentru 925 aspri și dela Vărhare stânjani 15, pentru 555 aspri și dela Radul Teșa stânjani 13, pentru 481 aspri și dela Bățea stânjani 4, pentru 148 aspri și dela Nan stânjani 5, pentru 185 aspri și dela Lal stânjani 6, pentru 222 aspri și dela Tîrea stânjani 16, pentru 592 aspri și dela Balotă stânjani 20, pentru 440¹⁾ aspri și dela Tâmpa stânjani 3, pentru 111 aspri și dela Cârstilă stânjani 5, pentru 185 aspri și dela Iane stânjani 5, pentru 185 aspri și dela popa Cârstian stânjani 14, pentru 512 aspri și dela Tetiu stânjani 9, pentru 330 aspri.

Și iar din Curăteștii lui Voicilă, dela Papareț stânjani 14, pentru 518 aspri și dela Vladul al Nadei stânjani 20, pentru 740 aspri și dela Vladul Itul stânjani 17, pentru 629 aspri și dela Drăguț stânjani 5, pentru 185 aspri și dela Schiaul stânjani 33, pentru 1237 și dela Vladul Mustață stânjani 13, pentru 487 aspri și dela Nanciul stânjani 15, pentru 564 aspri și dela Detco stânjani 4 și jumătate, pentru 167 aspri și dela Staia stânjani 2, pentru 74 aspri și dela Stoia stânjani 9, pentru 337 aspri și dela Costandin stânjani 10, pentru 370 aspri și dela Borcea stânjani 10, pentru 370 aspri și dela Frățilă stânjani 4, pentru 148 aspri și dela Sârbul stânjani 16, pentru 597 aspri și dela Lupul stânjani unul, pentru 37 aspri și dela Stoica stânjani 13, pentru 481 aspri și dela Lal stânjani 24, pentru 882 aspri și dela Dragomir stânjani 8, pentru 277 aspri și dela Matheiu stânjani 13, pentru 481 aspri și dela Nedelco stânjani 8, pentru 277 aspri și dela Zlate stânjani 18, pentru 666 aspri și dela Simpetriu stânjani 6, pentru 222 aspri și dela Stanciul stânjani 2, pentru 74 <aspri> și dela Neagoe și Drăgoiu stânjani 25,

¹⁾ stânjanelul valorând, în toate cazurile, 7 aspri, ar fi trebuit să fie 740 aspri. Cifrele 400 și 700 fiind asemănătoare în slavă, diacul probabil a greșit.

pentru 925 aspri și dela Voinea stânjeni 2, pentru 74 aspri și dela Păscăle stânjeni 25, pentru 925 aspri și dela Cârstea stânjeni 4, pentru 148 aspri și dela Mihail stânjeni 4, pentru 148 aspri și dela Drăgoiu stânjeni 5, pentru 185 aspri.

Și au vândut acești mai sus ziși oameni toate acele ocine de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor de prinprejur și dinaintea domniei mele.

Iată martorii punem domnia mea: jupan Ivan mare vornic și Miroslav mare logofăt și Theodosie vistier și Calotă spătar și Rădul comis și Stroe stolnic și Șerban paharnic și Preda mare postelnic. Ispravnic Miroslav mare logofăt.

Eu, Tudor, am scris în cetatea de scaun București, luna Iulie 5 zile în anul 7103 <1595>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Io Mihail vod. <m.p.>.

Acad. R.P.R., LXXIV/185.

Orig. slav, perg., pecete timbrată, căzută.

202

<1595> Iulie 13.

Scrive jupan Coci mare ban al Craiovei, această a mea carte părintelui egumenului dela sfânta mănăstire ce să numește Coșuna, unde iaste hramul sfântului Nicolae, ca să fie volnic cu această carte a mea să ție și să stăpânească oarecare moșie din Cioroiși și din Sulari, ce au fost cumpărate de Părvul logofăt și le-au dat sfintei mănăstiri pentru sufletul lui și pentru sufletele părinților lui, să-i fie pomână în veci.

Și s'au ales aceste moșii de Părvul logofătul, de către moșia Cioroișilor și de către moșia Sularilor și le-au lipit pe lângă moșia Perișorului. Și semnele încă au fost pus atuncea. Și când le-au fost cumpărat Părvul logofătul, au fost cu știrea megiașilor din Cioroiși și din Sulari.

Pentru această, să fie volnic părintele egumenul cu această a mea carte să ție moșiile aceste să le are și să le cosească fânul și nimenea să nu cuteze a să ispiti de a bântui. Și într'alt chip să nu fie, după cuvântul meu.

Și am scris eu, Vladul logofătul, în luna Iulie în 13 zile.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Bucovățu, nr. 443, f. 163.

Trad rom.

Datat după Cocea mare ban. El este mare postelnic până în August 1594.

După Iulie 1595 este mare ban: Manta.

203

1595 (7103) Iulie 24, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului și răposatului Io Pătrașco voevod. Dă domnia

mea această poruncă a domniei mele sfintei, dumnezeieştii mânăstiri ce se cheamă Virăş, hramul văvidenii preasfintei născătoare de dumnezeu, ca să-i fie sfinte mânăstiri satul Urăşii din judeţul Dolj, însă tot satul cu tot hotarul şi cu vecinii pe vechile hotare şi semne.

Însă şi semnele hotarelor să se ştie: dinspre Strâmba, Balta Râioasă, dela sălcii până la Măgura Inurilor şi dela Măgura Inurilor până în Gropana, din sus de Baniţă şi dela Gropana din sus de Baniţă, la ţelină, până în drumul Urzicuţei şi dela drunţul Urzicuţei până la copac, la stejar şi dela copac la stejar până la Măgura Cotiaşului şi dela Măgura Cotiaşului prin mijlocul spinilor, până în Siliştea Țiganului şi dela Siliştea Țiganului până în Băşicuţa cu pietrele şi dela Băşicuţa cu pietrele până la păşunea Cotlovei, la piatră şi dela piatră până la Răscruce şi dela Răscruce pe apa Dunării în jos, iar până la Balta Râioasă.

Pentru că au avut pâra înainte domniei mele călugării dela mânăstirea Govora cu călugării dela Vierăş. Şi au venit înainte domniei mele de faţă şi așa pârau călugării dela Govora că este a lor ocina din Urişi şi nu este a sfintei mânăstiri Virăş. Iar călugării dela Virăş au scos cărţi vechi, însă cartea răposatului Radul vodă Călugărul că domnia lui a cumpărat ocina dela Urişi şi dela Bistreţ cu bălţile, pentru 30.000 aspri dela jupanita Marga din Caracal şi a dăruit-o jupanului Radul vistier pentru dreapta slujbă pe care i-a slujit-o domniei lui. Iar fiii lui, jupan Ivaşco vornic şi Albul clucer, ei au dăruit-o sfintei mânăstiri Virăş pentru sufletele lor şi pentru neamul lor. Încă au scos călugării dela sfânta mânăstire Virăş şi cartea lui Pătru vodă, cum s'au pârît cu călugării dela Govora şi dinaintea domniei lui şi au rămas de lege şi atunci călugării dela Govora.

Şi iar să-i fie sfintei mânăstiri Vierăş satul Bărcuţa din judeţul Dolj, tot satul, cu toţi vecinii. Însă şi hotarele să se ştie: dinspre Jiu, din sus de Grindul Dătoiului până în Măgura Bragăi şi dela Măgura Bragăi până în Măgura Căcată şi dela Măgura Căcată pe Desnăţui, până la Măgura Săpată şi dela Măgura Săpată până în siliştea lui Albul Liovean şi de acolo până în Măgurile Dăşirate, unde este piatră în măgură şi dela piatra din măgură, tot din piatra în piatră, până în Desnăţui, unde este piatra înlăuntru în apă şi dela piatra care este în apă, pe apă în jos până în Isnov şi dela Isnov, până în Crângul Rangului şi din Crângul Rangului până la Cetăţuia de Piatră şi din Cetăţuia de Piatră până în Măgurile Gemene şi dela Măgurile Gemene până în Bordeiul Nebunului, la piatră şi dela Bordeiul Nebunului până în vârtopul din tufe şi de acolo la grindul cu piatră şi de acolo iar la grindul Dătoiului, cum s'a hotărnicit încă dinainte vreme, încă din zilele lui Alexandru voevod, fiul lui Mircea voevod, pentru că sunt drepte ocini şi vecini ai sfintei <mânăstiri> Virăş.

De aceia, am dăruit domnia mea sfintei mânăstiri Virăş această carte a domniei mele, ca să-i fie sfintei mânăstiri tot satul Urişii cu vecinii, iar călugării dela Govora să nu aibă treabă nicicum, pentru că au rămas de lege dinaintea

domniei mele, dinaintea tuturor cinstiților dregători ai domniei mele. Deasemenea să fie sfintei mănăstiri Virăș și satul Bărcuța cu tot hotarul și cu toți vecinii și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori am pus domnia mea: jupan Ivan mare vornic și jupan Miroslav mare logofăt și jupan Calotă mare spătar și Tudosie vistier și Stroe mare stolnic și Șerban mare paharnic și jupan Preda mare postelnic. Ispravnic Miroslav mare logofăt.

Am scris eu, Badea diac, în cetatea de scaun București, scris în luna Iulie 24 zile și dela Adam până acum, în anul 7103 <1595>.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Io Mihail voevod <m.p.>.

Acad. R.P.R., CCCCL/13.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1820.

O copie slavă la Arh. St. Buc., ms. 479, f. 106. O trad. rom., ibid., S.I. nr. 1566.

204

<1595 Septembrie 1—1596 August 31> 7104.

Adecă eu, Drgăoiu, cu frate-mieu Manea și cu nepoții miei, anume Radulū și Dobre, dat-am zapisul la mâna Arbănașului, nepotul Berescului di în Glodeni, cum să știe c'am vândutu ocina di în Glodeni, partea noastră toată, pentrucă această ocină am avut gălciavă mai dinaînțe vrême, ca am datu părinților lor ban<i>, de au plătitu siliștea. Dici, se-au sculatu Danu și cu Micul și au înpresurat locurile noastre și ne-au făcutu pe noi mărți de tot.

Dici noi am mersu înaintea domnului, lu Alixandru vod<ă>, la divan și am rămas pe Dan și pe Micul. Dici Arbănașul, apucându-s<ă>, carii scriu mai sus, dici Arbănașul nu s'au lăsat, ci iar au mirsu la judecată, ci ne-au rămas pe noi di ban<i> să-i plătim. Dici noi n'am avutu cu ce plăti, ci am vândut ocina acia-sta care iaste scrisă mai sus, dreptu ug<hi> 18 și [a] am prinsu și datoria cia véche tot într'acei ban<i>, iar Arbănașul să fie volnic cu scrisoare noastră să stăpânească moșia în pace de acum cu feciorii și nepoții<i> lui.

Și cându se-au făcut aceasta zapis, fost-au mulți oameni buni di înprijurulū locului, carii își vor puni mai jos iscăliturile.

Și pentru adevărată credință am pus și noi iscăliturile, mai jos, ca să se crează.

Leat 7104 <1595—1596>.

Eu Drăgoi din Glodeni.

Eu Manea, fratele lui.

Eu Radu, *fiul lui Ion.*
Eu Dobre, *fiul Mănii, de acolo.*
Eu Boldea, *fratele Puii, de acolo.*
Eu Șerban mart<or>.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 1590.

) Orig. rom., hârtie filigran.

205

1595 (7104) Octombrie 2, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domna a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Staico cu fiii săi, câți îi va da dumnezeu, ca să-i fie ocină la Găujanii de pe Mostiște, partea lui jupan Staico fost mare postelnic și a mamei lui, Maria și a jupanitei lui, Frujina, din câmp și din apă și din vatră și de peste tot hotarul, pentrucă această mai sus zisă ocină a fost de moștenire a mai sus zisilor boieri, ci au miluit pe sluga lor, pe Staico, pentru dreaptă și credincioasă slujbă cu care i-a slujit. Și am văzut domnia mea și cartea lor, că au dat și au miluit pe sluga lor, pe Staico, de a lor bună voie.

Iar după aceia, Staico a venit înaintea domniei mele, de a așezat și a dat și a înfrățit pe jupan Gașpar cu jumătate din această mai sus zisă ocină din Găojani de peste tot locul. Iar jupan Gașpar pentru frăție a dăruit pe Staico cu 15 boi și a plătit multe biruri jupan Gașpar lui Staico, de a cheltuit 11.000 aspri, iar cealaltă jumătate din această mai sus zisă <ocină> din Găojani, Staico a vândut-o lui jupan Gașpar pentru 20.000 aspri și s'au înfrățit. Și a vândut Staico de a lui bună voie și cu știrea tuturor megiașilor și dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea lui jupan Gașpar, ca să-i fie această mai sus zisă ocină și ohabă, lui și fiilor și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Iată și martori am pus domnia mea: jupan Mitrea mare vornic și jupan Andreiu mare logofăt și jupan Androne mare vistier și Dumitrache spătar și Radul comis și Manta paharnic și jupan Coci mare postelnic. Și ispravnic Andreiu mare logofăt.

Și am scris eu, Manco, în cetatea București, luna Octombrie 2 zile în anul 7104 <1595>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., CXVI/13.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din sec. XX.

Cu excepția lui Radu comis, divanul corespunde anului 1593

<1595 Noembrie 1—1596 August 31> 7104.

7104 <1595—1596>.

Am mai arătat rumâni alt hrisov al răposatului Mihail voevod în care scrie că de iznoavă au tras la judecată feciorii lui Dolofan pă Radul comisul din Cepari, ginerile Badii stolnicul Boloșin, pârând feciorii lui Dolofan cum că satul Bădeștii de tot l-au fost vândut socru-său, Badea Boloșin, la tatul lor. Și jurând feciorii lui Dolofan cu 24 de boieri cum că de tot au fost vândut, iar nu pus numai zălog, după acel jurământ au dat satul iar supt stăpânirea feciorilor lui Dolofan.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Câmpulung, nr. 204, f. 86.

Rezumat rom.

Lunile, după terminarea ocupației turcești în țară.

<1595—1596> Noembrie 3.

† Cu mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domnu. Dat-am domnia mea aciastă poruncă a domnii mele acești sfinte mănăstiri dela Coșuna, unde iaste hramul sfântului Nicolae al Mira Lichii, ca să fie satul Radovanul, pentru că au venit călugării dela sfânta mănăstire și așa au spus cum că au cumpărat ei moșia a satului Radovanu dela săteni, 34 de funii și au dat călugării banii la Nica visti-eriul, birurile lor, aspri 11.840 și iar au dat în mâna sătenilor aspri 12.000 pentru aciastă mai sus zisă moșie. Și iar au plătit călugării dela sfânta mănăstire la banu Armega aspri 12.000, pentru aciastă mai sus scrisă moșie, pentru că au venit Armega banul, înaintea domnii mele și așa au spus cum că au plătit el aceste biruri în mâna mai sus zisilor săteni din Radovan din județul Doljiu, ca să ție el acest mai sus scris sat. Iar domnia mea am căutat și am judecat pe dreptate și pre legea lui dumnezeu, cu toți cinstiții dregătorii domnii mele și am dat domnia mea călugărilor dela sfânta mănăstire, ca să plătească ei acești 12.000 de aspri banului Armega și să ție ei satul Radovanul.

Și iar au plătit călugării dela sfânta mănăstire birurile lor la cisia cea mică aspri 2660. Și iar au plătit călugării dela sfânta mănăstire boi patru, drept 1000 aspri. Și iar au plătit călugării la oaia uscată ¹⁾ aspri 280. Și iar au plătit călugării birurile lor aspri 880.

Și iar să fie volnici călugării, ca ori unde vor afla pe Moș, să-l tragă pentfu acești 12.000 de aspri, ce au fost dat Armega banul pentru acest sat ²⁾, iar Moș

¹⁾ Notă pe margine: « Vezi a fost o dajdie oaia uscată sau oae seacă, adică stearpă »

²⁾ Notă cu roșu pe margine: « Vezi cumpărătoarea moșii Radovanul, aspri 40.624 ».

el a fugit cu acești mai sus scriși aspri. Și într'alt chip să nu fie, după cuvântul domnii mele.

Și ispravnic jupan Ivan *mare* dvornic.

Și s'au scris în luna lui Noemvrie în 3 zile [fără leat].

† Io Mihail voevod.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Bucovățu, nr. 443, f. 121.

Trad. rom. Altă trad. rom., ibid., ms. 722, f. 314V-315.

Datat după Ivan mare vornic.

208

1595 (7104) Noembrie 12, Târgoviște.

† Cu mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domnu a toată Țara Rumânească, feciorul marelui și preabunului răposatului Pătrașco voevod. Dat-am domniia mea aciastă poruncă a domnii mele cinstitului boeriului domnii mele jupan Ivan *mare* dvornic și cu feciorii lui, câți dumnezeu îi va dăruî, ca să-i fie lui moșie tot satul Șerpăteștii și cu tot hotarul, din câmpu și din pădure și din apă și cu balta anume Ciiva, din hotar până în hotar, care a fost și mai denainte vréme, însă pe hotară bătrâne de pretutindenea, pentrucă acest sat, el a fost sat domnesc, de mai nainte vréme, până în zilele domnii mele. Iar domniia mea am dat și am miluit cu știrea tuturor cinstiților boerilor domnii mele cu acest sat Șerpăteștii pe cinstitul dregătoriul domnii mele jupan Ivan *mare* dvornic, pentru a lui credincioasă și dreaptă slujbă și vărsare de sânge, care au vărsat pentru domniia mea, când m'am bătut domniia mea cu păgânii Turci, ca să-i fie moșie ohabnică.

Și iar să fie cinstitului boeriului domnii mele jupan Ivan *mare* dvornic moșie în satul Tihuleștii dela Plopi, partea lui Enache postelnic, cu tot hotarul de pretutindenea, din câmpu și din pădure și din apă și cu vad de moară și din șezutul satului și din fânéțe, pentrucă acea parte de moșie iar a fost de cumpărătoare lui Ianache postelnic, feciorul jupănesii Dobrii călugăriței. Deci Ianache postelnic, el s'au viclenit pe domniia mea și țara domnii mele.

Pentru acéia, am socotit domniia mea cu toți cinstiții boerii domnii mele și am dat și am miluit pe cinstitul boeriul domnii mele jupan Ivan *mare* dvornic, cu acea parte de moșie pentru credincioasa și dreapta lui slujbă ce au slujit domnii mele, ca să-i fie lui moșai ohabnice și feciorilor lui, nepoților și strănepoților lui și de nimenea clătite, după porunca domnii mele.

Iată și blestem am pus domniia mea, care om să va ispiti a strica această miluire . . .¹⁾.

[Urmează și mărturiile, boerii cei mari ai divanului].

¹⁾ loc alb în text.

Și s'au scris în Târgoviște, Noembrie 12 văleat 7104 <1595>.

Io Mihail voevod.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Cotroceni, nr. 690, f. 242.

Trad. rom.

209

<1595—1596> Noembrie 22.

† Cu mila lui dumnezeu, eu Mihail voivod și domnă a toată Țara Rumânească. Dat-am domnia mea aciastă poruncă a domnii mele slugii domnii mele, Socol postelnic, ca să fie volnic cu aciastă carte a domnii mele, ca să aleg o moșie sfântei mănăstiri dela Bucovăț, din satul Ciorăiașul, de către alți săteni, ca să o lipească lângă satul Perșorul, precum au fost aleasă dă Părvul clucer, ca să puie pietri, precum au fost însemnat și mai dinnainte vrémé.

Iar voi, sătenii, care nu veți vre așa, iar sluga domnii mele ce s'au zis mai sus să fie volnic să ia asprii îndărăt, precum au fost cumpărată dela voi și ce va fi plătit pentru birul vostriu și tot ve va fi cheltuit pentru acești rumăni și nimeni să nu amestece a-l băntui.

Și într'alt chipu să nu fie, preste zisa domnii mele. Și însuși am zisu domnia mea.

Noembrie 22.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Bucovățu, nr. 722, f. 388.

Trad. rom. Altă trad. rom., ms. 443, f. 162v.

Datat după actul <1595-1596> Iulie 13.

210

1595 (7104) Decembrie 2.

Cu mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domnu a toată Țara Rumânească, feciorul marelui și preabunului Pătrașco voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domnii mele slugii domnii mele Neculii logofăt și cu feciorii lui, căți dumnezeu îi va da, ca să fie lor moșie în satul Stănimir, din partea Dinului Vânăț jumătate, însă stănjeni 25, însă dupretutindenea din apă și din mori și din deal, pentrucă au cumpărat Nęcula logofăt această moșie, drept 2500 aspri. Apoi Nęcula logofăt el au dat acești aspri pentru birul Dinului Vânăț. Apoi Dinu Vânăț n'au putut să plătească asprii Nęculii logofăt, nici de cum, ci au dat această moșie Nęculii logofăt drept acești bani, care s'au zis mai sus, de a lui bună voe și innaintea a multor boeri buni, anume: Voicilă logofăt din Negoesti și popa Puică din București și Tudor din Scovordeni și Dobrotă.

Iar după aceea, iar au cumpărat Necula l<o>gof<ăt> un Țiganu, anume Marin dela Sulga și dela Filipan din Tâncăbești, drept 1200 aspri gata. Și iar au cumpărat Necula log<o>făt o Țigancă, anumea Stana, dela Simnicor din Buc<u>rești, drept 550 aspri gata. Și au vândut acești mai sus scriși oameni acești Țigani și moșiia Neculii logofăt, de a lor bună voe și cu știrea tuturor megiișilor din prejurul locului, din sus și din jos și dinnaintea domnii mele.

Pentru aceea, am dat și domnia mea Neculii l<o>gof<ăt>, ca să-i fie moșie și ohabnică.

Iată și mărt<u>rie am pus domnia mea: jupan Ivan marc dvornec și jupan Chesar marc l<o>gof<ăt> și Tudosie vistier și . . .¹⁾ spat<ar> și Radu comis și Stroe stolnec și Șerban peh<a>r<nic> și Preda post<elnic>. Și ispravnic Chesar marc l<o>gof<ăt>.

Și am scris eu, Neagul grămătic, în luna lui Deche<m>vr<ie> 2 zile, cursul anilor văleat 7104 <1595>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Radu Vodă, nr. 256, f. 349v-350.

Trad. rom. din 1794.

211

1595 (7104) Decembrie 28, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și bunului <și>²⁾ răposatului Io Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele preacinstiului și preasfințitului părinte arhimitropolit, chir vlădica Eftimie și sfintei, dumnezeestii mitropolii, unde este hramul înălțării domnului dumnezeului și mântuitorului nostru Iisus Hristos, ca să-i fie satul Lungii tot, cu tot venitul, de peste tot hotarul și cu moară și de pretutindeni, pentru că acest mai sus zis sat <Lu>²⁾ngii, el este de moștenire al jupaniței Neaga vorniceasa. Astfel, ea fii <din trupul>²⁾ ei nu i-a dat domnul dumnezeu să facă cu dregătorul domniei mele, cu jupan Mitrea <vornic>²⁾. Ci au venit ei singuri amândoi înaintea domniei mele, de au dat și au închinat cu a lor bună voie și au făgăduit ca după moartea lor să fie satul Lungii <tot>²⁾ și cu tot venitul sfintei, dumnezeestii mitropolii. Și au făcut zapis dela mâinile lor înaintea domniei mele, de au dat în mâinile preacinstiului părinte arhimitropolit, chir vlădica, Eftimie. Iar după aceea, s'au scris în sfântul pomelnic cu numele lor: jupan Mitrea vornic și jupanița lui, Neaga vorniceasa.

Insă așa au așezat: până când vor fi amândoi vii, să țină și să stăpânească, <iar>²⁾ dacă <se>²⁾ va întâmpla unuia din ei moarte mai înainte, iar sfânta

¹⁾ loc alb în text.

²⁾ loc rupt în orig.

mitropolie să stăpânească jumătate <din> ¹⁾ mai sus zisul sat Lungii. Și care din ei va rămâne viu, să stăpânească în zilele vieții lui tot jumătate. Iar după moartea amândurora, tot satul să fie al sfintei mitropolii.

De aceea, <am dat> ¹⁾ și domnia mea sfintei mitropolii, ca să-i fie de ocină și de ohabă, iar lui jupan Mîtea vornic și jupanîței lui, Neaga, veșnică pomenire.

Iată și martori am pus <domnia mea> ¹⁾: jupan Ivan mare vornic și jupan . . . ²⁾ mare logofăt și Negrea spătar și Teodosie mare vistier și Stroe stolnic <și Radul> ¹⁾ comis și Șerban paharnic și Preda mare postelnic. Și ispravnic Ivan mare vornic.

Și eu, Stan, am scris în cetatea de scaun Târgoviște, Decembrie 28 zile, cursul anilor dela Adam în anul 7104 <1595>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 1569.

Orig. slav, hârtie, rupt, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

212

<1595> Decembrie 29.

† Eftimie din mila lui dumnezeu, smeritul mitropolit a toată țara Ungrovlahiei.

† Am scris vlădicia mea această carte a vlădiciei mele acestui om, anume Dragomir și cu soția lui, Rada din Fiiani, pentru că a avut pără înaintea vlădiciei mele cu cumnații Radei, anume Badea și Duica, pentru averea lui Navrap, soțul Radei și fratele lui Badea și al lui Duică. De aceea, vlădicia mea a adevărit bine, astfel am judecat după dreptate și după legea dumnezeiească și am dat vlădicia mea să aleagă vitele ce sunt partea lui Navrap, două părți să le ia Dragomir cu soția lui, Rada și cu Stanca, mama Radei. Iar Badea și Duica să ia o parte din toate vitele, cât se va afla. Inșă numai din vite să împartă în trei părți, iar din celelalte, din casă și din moară și din ocină, Badea și Duica să nu ia nimic, ci toate să fie ale Radei și ale mamei ei. Și ce vor fi datorii, să dea două părți Rada și mama ei, iar Badea cu Duica o parte. Și la bir, până la vremea creșterii <pe răboj>, deasemeni să plătească, cum au luat și din vite.

Iar pentru un cal, ce l-a dat lui Oancea vornic Barbul, fratele lui Navrap și Navrap încă i-a dat lui Petru logofăt din Băleni alt cal. De aceea, să fie calul precum s'au întocmit Barbul cu Navrap, astfel și acum să fie aceeași întocmire pentru niște biruri. Iar altă pără să nu aibă Rada și mama ei cu Badea și Duica.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ loc alb în orig.

Aceasta a poruncit vlădicia mea, altfel să nu fie, înainte poruncii vlădiciei mele.

Scris în luna Decembrie 29 zile.

Arh. St. Buc., S.F., nr. 1518.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1906 și un rezumat rom. în ms. 479, f. 276, după care s'a completat anul.

213

1595 (7104) Decembrie 30.

Hrisovul lui Mihai voevod, fiul lui Pătrașco voevod, iar pentru moșăia din Bătiești și cu morile și cu rumăni, care moșăie s'au cumpărat de doamna Stanca a domnii lui și au dat-o danie sfântului schit.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Mihai voevod și domnu a toată Țara Rumânească, feciorul marelui și preabunului Io Pătrașco voevod. Dat-am domniia mea aciastă poruncă a domnii mele sfintei și dumnezeeștii mănăstiri ce să chiamă Turbatile, de călugărițe, hramul ațipirii preasfintei stăpânii noastre, născătoarei de Dumnezeu, ca să-i fie ei în satu în Bătiești ocină, însă partea lui Voicilă, *fiul lui* Coman, toată și partea Bunci și a Manii și a lui Lucaciu, toată și partea lui Coman, ce au fostu partea unchi-său Bunei, toată și partea Manii și a lui Bucșă și partea Neacșului, toată și partea lui Nichifor toată din câmpu și din pădure și din apă și cu vadurile morilor și cu morile și cu rumăni și cu tot hotarul, pentru că aciastă ocină doamna domnii mele, doamna Stanca, dela acești ce sânt mai sus scriși și numiți oameni o au cumpărat, drept 7350 aspri gata.

Și iar să fie sfintei mănăstiri ocină în Bătiești, partea lui Frățilă toată și patrea lui Șarban toată pentru că le-au cumpăratu doamna domnii mele, dreptu aspri 3000 gata. Și iar ca să fie sfintei <mănăstiri> ocină în Bătiești, partea lui Marin și partea lui Radomir și partea lui Vulpe și partea lui Radomir și partea Stoicăi și partea Calciului și partea lui Bălan și partea lui Lepădat și partea lui Frățilă și partea lui Stan toată, aciastă ce iaste mai sus zisă moșăie, du peste tot hotarul și partea Costii și a lui Vintilă și a Stanciului, toate părțile lor din Bătiești, carele să chiamă Colfeasca, pentru că o au cumpăratu doamna domnii mele, doamna Stanca, moșăia aciasta dela acești oameni ce scriu mai sus, drept 7000 aspri. Și au vândut acești oameni care zic mai sus, de a lor bună voie și cu știrea tuturor boierilor și a megiașilor și din sus și din josu și din prejurul locului și dinaintea domnii mele și a creștini doamnei domnii mele, doamnei Stancăi.

Și am dăruit aciastă moșăie sfintei mănăstiri ce se chiamă Turbații, ca să fie de întărire și de hrană călugărițelor și o am dăruit cu toată inima domnii mele și a doamnei domnii mele, ca să ne fie de pomenire la dumnezeescul jârvelnic în veci.

Drept aceia, dat-am domniia sfintei mănăstiri, ca aciastă moșăie ce ăste mai sus zisă statornică.

Deci, pus-am domniia mea și mărturii pe jupan . . .¹⁾ marele dvornic și jupan Chesar marele log. și jupan Tudose marele vistier și jupan Negre marile spătar și jupan Radu marele clucer și jupan Șerban marele paharnic și jupan Stroie marele stolnic și jupan Preda dvornicu²⁾. Și ispravnic Chisar marele log. Și am scris eu . . .³⁾ Dichevrie 30, leat 7104 <1595>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Țigănești, IX/X, f. 1-2.
Copie rom.

214

1596 (7104) Ianuarie 7, Gherghița.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele părintelui egumen, anume Sirghie, ca să-i fie ocină la Vrabeți, toată partea lui Ciorea, de peste tot hotarul și partea lui Pătru din Broșteni, toată, de peste tot hotarul, oricât se va alege și partea lui Voisilă și a fratelui lui din satul Vrabeți, toată, de peste tot hotarul, oricât se va alege de pretutindeni și cu toate viile, iarăși câți au fost adunați la acea masă³⁾. Pentru că acești mai sus ziși oameni, ei au ucis un călugăr dela sfânta mănăstire. Astfel acel călugăr era trimes la slujbă, să aducă hrană la sfânta mănăstire. Astfel acei oameni care sunt mai sus scriși, ei au ucis pe acel poslușnic și a murit și au luat dela dânsul 9.100 aspri.

De aceia, am dat și domnia mea, ca să le fie aceste ocine și viile dela toți acei răufăcători, ca să-i fie sfintei mănăstiri Tismana, ca să le fie lor de ocină și de ohabă, lor și sfintei mănăstiri și să-i fie veșnică pomenire dela acei răufăcători pentru sufletul lui și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată și martori am pus: jupan Ivan mare vornic și jupan Chesar mare logofăt și . . .⁴⁾ spătar și Radul comis și Sârbul⁵⁾ stolnic și Șerban paharnic și jupan Preda mare postelnic.

Scris în luna Ianuarie 7 zile, în orașul Gherghița, cursul anilor dela Adam până acum, anul 7104 <1596>.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 1570.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu două traduceri rom., din 1846 și dela sfârșitul sec. XIX.

¹⁾ loc alb în text.

²⁾ în loc de: « postelnic ».

³⁾ în orig. slav = trapeza

⁴⁾ loc alb orig.

⁵⁾ în acest timp era mare stolnic Stroe.

1596 (7104) <Ianuarie 7—August 31>.

Hrisovul răposatului Io Mihail vovod dela leat 7104 <1596>.

Cu mila lui dumnezeu, Io Mihail v<oe>v<o>d și domnu a toată Țara Rum<ă> nească, feciorul marelui și preabunului, răposatului Pătrașco v<oe>v<o>d. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii mele, cinstitului și dregătorului domnii mele jupan Mihalcea *fost mare* ban și cu feciorii lui, căț<i> dumnezeu îi va dărui, ca să ție satul Moșăștii a Pistruii, tot, cu tot hotarul și dăn câmpu și din pădure și dăn baltă și dăn apă și du p<r>etudindinea, dăn hotar până în hotar, pentrucă acest sat ce iaste zis mai sus, ei au fost boiari, adecă oameni slobozi, apoi dă mare sărăcie și de nevoi gréle, ei ș'au făcut moșiile vânzătoare. Deci într'acéia nimeni n'au vrut să cumpere acel sat ce iaste zis mai sus, iar cinstitul dregătoriu care s'au zis mai sus, el au cumpărat acel sat Mășăștii Pistrui, tot, cu tot hotarul și l-au cumpărat dăla Manea și dăla Psitruiu și dăla Câșleaga și dăla Cărstea și dăla Nedelco și dăla Vladusu și dăla Stan și dăla Manea și dăla Bracea și dăla Fuga, drept 12.000 aspri gata.

Și au dat acești oameni și cărțile lor care au avut pre acel sat ce iaste zis mai sus în mâna jupânului Mihalcii banul. Care ar vrea să scoată cinevaș vreo carte cândva, să nu să ție în seamă acea cart<e> nici să-s<ă> crează, pentrucă au venit ei singuri înaintea domnii mele și au vândut, acești oameni ce sânt ziș<i> mai sus, acest<e> mai sus zise moșii, ei de a lor bună voe și cu știrea tuturor megiașilor dăn prejurul locului, dăn sus și dăn jos și dă naintea domnii mele și neavând de cătră nimeni nicio silă.

Drept acéia, am dat și domniia mea cinstitului boiarului domnii mele, jupan Mihalcii, ca să ție acel sat ce s'au zis mai sus, moșie ohavnică și feciorilor și nepoților și strănepoților și dă nimini neclătit, dup<ă> zisa domnii mele.

Incă și mărtuții am pus domniia mea pre: jupan Ivan *mare* vor. și jupan Chisar *mare* log. și jupan Negre *mare* spat. Și jupan Chisar *mare* log. ispravnec.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Mărgineni, nr. 454, f. 222.

Trad. rom. din sec. XVIII.

Lunile după divan.

1596 (7104) <Ianuarie 7—Iulie 25>, Gherghița.

Cartea iar a lui Mihai vodă cu care au dat întru stăpânire lui popa Dumitru și lui popa Pătru moșie în Radovan părțile ce au cumpărat ei într'acest hotar afară de moșia ce au cumpărat-o mânăstirea Coșuna.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domnu a toată Țara Rumânească, fiul marelui și preabunului Io Pătrașco voevod. Dat-am domniia mea aciastă poruncă a domnii mele popei Dumitru și popei Pătru cî feciorii lor, câți Dumnezeu le va da și le va dăru, ca să le fie lor moșie în Rađovan din partea Diicului o funie întregă, pentrucă o au cumpărat drept 2000 aspri gata. Și iar au cumpărat popa Dumitru dintr'o funie întregă, jumătate, dela Jitea, drept 700 aspri gata. Și iar au cumpărat popa Dumitru o vie dela Busuiu, drept 260 aspri gata. Și iar au cumpărat popa Dumitru și popa Pătru o vie dela Irmin, drept 800 de aspri gata.

Și iar dela Dragul o vie, drept 260 aspri gata, cumpărându-o singur popa Pătru.

Și iar au cumpărat popa Pătru una vie dela Mihail, drept drept 360 aspri gata.

Și iar au cumpărat popa Oprea o funie deplin dela Iunah, drept doao mie de aspri.

Iar ceilalți sătēni ei au vândut călugărilor dela sfânta mănăstire, care să chiumă *sfântul Nicolae*. Iar acești popi ce mai sus s'au zis, ei n'au vândut cu ceilalți sătēni.

Drept acēia, le-am dat și domniia mea, ca să le fie moșie de moștenire lor și feciorilor lor, nepoților și strănepoților lor și de nimenea să nu să clătească, după porunca domnii mele.

Iată și mărturii am pus domniia mea pe: jupan Ivan *mare* dvornic și jupan Chisar *mare* logofăt și jupan Negre *mare* spăthar și jupan Theodosie *mare* vistieriu și jupan Radul *mare* comis și jupan Șerban *mare* paharnic și jupan Stroe *mare* stolnic și jupan Preda *mare* postelnic. Și ispravnic Ivan *mare* dvornic.

Și am scris eu, Neagul gramaticul, în scaunul în Gherghița și dela Adam până acum și dela facere, văleatul 7104 <1596>.

Io Mihai voevod.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Bucovăju, nr. 443, f. 121 v-122 v.

Trad. rom. Altă trad. rom. cu mici deosebiri, ibid.. us. 722, f. 307-308.

Datat din timpul șederii lui Mihai Viteazul la Gherghița, în acel an.

217

1596 (7104) <Ianuarie 7 — Iulie 25>, Gherghița.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domnu a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului, răposatului Petrașco voevod. Dă domniia mea această poruncă a domniei mele lui Oprea și cu fiii săi, câți îi va da Dumnezeu, ca să-i fie ocină la Stănești din partea lui Moș un vecin, din câmp și din apă și din ogradă cu grădină, din hotar până în hotar, acel vecin cu delnița lui, pentrucă acea ocină a cumpărat-o Oprea, pentru 1.100 aspri gata. Și Moș a vândut ocina lui, de a lui bună voie și cu știrea tuturor megiașilor dimprejurul locului și dinaintea dom-

niei mele. Și s'a vândut aceasta în vreme de foamete. Și iarăși a cumpărat Oprea un ogor tot dela Moș, pentru 170 aspri gata.

Și iarăși a cumpărat Oprea ocină tot la Stănești, 2 vecini cu delnițele lor; iarăși din câmp și din apă și de peste tot hotarul, pentru 1.200 aspri gata, tot în vreme de foamete. Și iarăși a cumpărat Oprea o ogradă, cu grădină până la apă, pentru 130 aspri gata. Și iarăși a cumpărat aceea ogradă dela Manea din sat. Și iarăși a cumpărat Oprea 2 ogoare dela Văsiu, pentru 250 aspri gata.

Și iarăși a dat Oprea birul lui Doloteiu 400 ¹⁾ aspri gata, de 1-a plătit. De aceia, de va plăti Doloteiu lui Oprea acei aspri, el să fie frate cu Oprea peste acea ocină. Dacă nu va întoarce, apoi Oprea să fie volnic să ia un vecin pentru acei aspri; atunci să împartă acea ocină pe din două.

Și au vândut acești oameni care sunt mai sus scriși ocinele lor de a lor bună voie și cu știrea tutuzor megiașilor dimprejurul locului și dinaintea domniei mele.

De aceia, am dat și domnia mea lui Oprea aceste ocine și ogoare și vii, toate, ca să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Ivan mare vornic și jupan Chesar mare logofăt și Negre mare spătar și Todosic mare vistier și Radul mare comis și Stroia mare stolnic și jupan Preda mare postelnic.

A scris, Ivan logofăt, în cetatea Gherghița, astfel dela zidirea lui Adam, ¹⁾ dela facerea lumii, cursul anilor dela Adam până acum 7104 <1596>.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 1589.

Orig. slav, hârtie pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1813.

Datat după șederea lui Mihail Viteazul la Gherghița, în acel an.

218

<1596> Ianuarie 9, Gherghița.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Petrașco voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Stanciul din Rătești și cu fiii lui, câți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie un vad de moară în satul Plătica, pentrucă l-a cumpărat Stanciul dela Mihnea și dela Stanciul și fiii lui Ureche și părțile lor din apa Hovizei, oricât se va alege, din hotar până în hotar, pentru 300 aspri gata. Și iar a cumpărat Stanciul dela popa Neagul și dela Mîrcea o jumătate de moară gata, cu 600 aspri gata. Iar după aceia, a avut Stanciul pără înaintea domniei mele cu fiii

¹⁾ cifra corectată.

¹⁾ urmează în orig. un text care inițial pare a fi fost Aprilie, corectat apoi de diacul actului în: leato

lui Stanciul și fiii lui Mihnea. Așa pârau fiii lui Stanciu și ai lui Mihnea, anume: Oprea și Mihnea și Ma.....¹⁾ și Nistor și Ratea, înaintea domniei mele, că <n'au> vândut aceste mai sus zise părți și vaduri de moară, ci.....¹⁾ domnia mea le-a dat lege.....¹⁾ că n'au vândut, ci le-au pus zălog. Iar ei n'icidicum n'au putut să jure, ci au rămas de lege, dinaintea domniei mele.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui Stanciul, ca să-i fie de ocină și ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Ivan mare vornic și jupan Chesar mare logofăt și Tudosie vistier și Negre spătar și Radul comis și Stroe stolnic și Șerban paharnic și jupan Preda mare postelnic. Ispravnic Chesar mare logofăt.

Am scris eu, Oana logofăt, luna Ianuarie 9 zile, în cetatea de scaun Gherghița și ani curgători dela Adam până la această scriere 7103 <1595>.

† Io Mihail voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul Municipal, Buc., nr. 920.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Data greșită. Datat după divan și după prezența lui Mihai Viteazul la Gherghița.

219

1596 (7104) Ianuarie 20.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Mihail voevod și domnu a toată Țara Rumânească, feciorul marelui și preabunului Pătrașco voevod. Dat-ăm domnia mea aciastă poruncă a domniei mele jupănesii Radei și feciorilor ei, câți Dumnezeu îi va da, ca să fie moșie la Vălenii Magului, din partea lui Voico un stânjănu și un pogon de vie, pentrucă l-au cumpărat jupăneasa Rada dela Albotă din satu, drept 350 aspri. Și iar au cumpărat jupăneasa Rada un pogon de vie cu loc din dealul Măguclu, însă dela Albotă, drept 350 aspri. Și iar a cumpărat jupăneasa Rada un pogon de vie cu loc și două pogoane țelină dela Cernat și dela frate-său Oana și dela Stan, drept 650 aspri gata.

Și au vândut acești mai sus numiți oameni de a lor bună voie și cu știrea tuturor megiașilor din prejurul și dinaintea domniei mele.

Drept aceia, am dat și domnia mea jupănesii Radii, ca să fie moșie ohabnică, ei și feciorilor ei, nepoților și strănepoților ei și de nimeni să nu să clătească, dupe zisa domniei mele.

Iată și mărturii punem domnia mea pe: jupan Ivan mare dvornec și jupan Chesar mare logofăt și Tudosie mare vistiar, Radul comisul și Radul mare clucer și Preda mare post. Ispravnic Chesar mare logofăt.

Și am scris eu, Manole logofăt, în luna Ghenar 20 zile, leat 7104 <1596>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Slobozia lui Enache, nr. 314, f. 342 v.

Trad. rom.

¹⁾ loc rupt în orig.